

TBKP

Baden-

Sargın ve Kutlu'ya özgürlük!

Württemberg

DUYURU

TBKP F. Almanya Bölge komitesine

01.09.1989

Baden -Württemberg eyaletinin "Batı Avrupadaki politik faaliyetler konferansı ve eyalet konferansı yapılacaktır. Konferanslarımızda aramızda bulunmanızdan kıvanç duyacağız.

Konferans : I. Gün : B.A.F faaliyetler (23 Eylül Saat 14.00 Böbling
2. Gün : B - W Konferansı (24 Eylül Saat 10.00 Böbling

Yoldaşça selamlarımızla

TBKP Baden - Komitesi

a. Sekreter

Mustafa BOZTURGUT

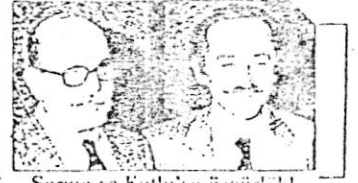
Sonnenhalde 86

7900 Ulm

Telefon 0731/51272

TBKP

Baden-

Sargın ve Kutlu'ya özgürlük!

Württemberg

DUYURU

Ulm, 12. EYLÜL 1989

Sayın;

Genel başkanımız Nihat SARGIN
Genel sekreterimiz Haydar KUTLU,
sevgili yoldaşlar;

Ülkemizin demokratikleşmesine katkıda bulunmak düşüncesiyle Komünist Partisini Legalde kurmak için ülkeye döndünüz. Bu fedakarlığınızın karşılığı olarak hala özgürlüğünüzden yoksunsunuz.

Ancak söylemek gerekirse özverinizin partimize çok önemli katkıları oldu. Partimize ve Komünist harekete ilgi her geçen gün artarak devam ediyor.

Bu coşkuyla bizler F. Almanyanın Baden-Württemberg eyaleti TBKP örgütü olarak 2. Konferansımızı Eylül ayı içinde yapacağız. Konferansımızda 2 sandalyeyi sizler için boş bırakacağız. Herşeye rağmen aramızda olacaksınız.

Bir an önce ÖZGÜRLÜĞÜNÜZE kavuşmanız dileğiyle.

Mustafa BOZTURGUT
Sonnenhald 86
7900 Ulm
Telefon 0731/51272

TBKP Baden-Württemberg
komitesi a. sekreter
Mustafa BOZTURGUT

Mustafa Bozturgut

TBKP - BADEN WÜRTTEMBERGTPÖ sekr.....

Yoldaş/lar ,

23-24 Eylül 1989 tarihinde yapacağımız Baden-Württemberg konferanslarına ilişkin önemli bazı notlar. Lütfen gereğini en kısa zamanda yerine getiriniz.

I- Konferansa katılacak delegelerin adları ve üyelik ödentilerine ilişkin bilgiler.(Tüzüğümüze göre ard-arda 4 ay geçerli bir neden olmaksızın üyelik ödentisinin ödenmemesi parti üyeliği ile bağdaşmaz.(Tüzük Bölüm I Madde 5)

Delegenin adı / Üye ödentisi

Delegenin adı / Üye ödentisi

.....

.....

2-Konferansa katacağınız delege ve konuk sayısını en kısa zamanda (Engeç 16-17 Eylül'e kadar) bildiriniz.

3- Konferansa katılacak her kişi 1 gece yatma 2 günlük yemek ,kahve,pasta için 50 DM ödeyecek.(Gece yatmayanlar için fiat 30 DM dir.)Bildiri sayı kadar her örgüt ve yoldaş yükümlü olacak.

Her parti örgütü yerel konferansını yapmış ve sekreterini seçmiş olarak konferansa katılacak.

5- Konferans yerine ulaşım :

Böblingen- Ost'tan gir. İlk lambadan sola dön. yaklaşık 2 Km. sonra solda BÖBLINGEN AWO -WALDHEIM Telf: 07031 / 227909

Telefonda istenecek isimler

Tahsin Mengüllüoğlu

Ergün Yılmaz

6- Konuşmaları banda almak, Fotoğraf ve Video çekimini kaliteli olarak yapabilecek yoldaş veya sempatizanlar hemen bildirilsin.Ayrıca yapmak isteyenler için B/W komitesinin izni gereklidir.

7- I41,I42 ve I63.üncü maddelerle ilgili toplanan imza kağıtları mutlaka eksiksiz olarak konferansa getirilmelidir.

Mustafa BOZTURGUT

Sonnenhalde 86

7900 Ulm

Tel-fon 0731/51272

TBKP

Baden-

Sargın ve Kulu'ya özgürlük!

Württemberg

DUYURU

TBKP Merkez Komitesine

Sevgili Yoldaşlar ,

01.09.1989

Federal Almanyanın Baden - Württemberg eyaletinin " Batı Avrupa
daki politik faaliyetler " konferansı ve Baden - Württemberg eyaleti
konferansı yapılacaktır.

23 / 24 Eylül 1989 tarihinde yapılacak konferanslarımızda aramı
zda aramızda bulunmanız bizleri sevindirecektir.

Yoldaşça selamlarımızla

TBKP Baden - Württemberg
komitesi a. Sekreter

Mustafa BOZTURGUT
Sonnenhalde 86
7900 Ulm
Telefon 0731/51272

TBKP

Baden-

Sargın ve Kutlu'ya özgürlük!

Württemberg

DUYURU

TBKP BADEN-WÜRTTEMBERG ÖRGÜTÜ KONFERANSLARI İÇİN
GÜNDEM VE ZAMAN PLANI ÖNERİLERİ :

- 1- Açılış
- 2- Divan seçimi
- 3- Tezlerin tartışılması
- 4- Öneri ve kararlar
- 5- FAC tez konferansına (28-29 Ekim 1989) katılacak delegelerin seçimi
- 6- Kapanış

ZAMANLAMA PLANI:

B/W TEZ KONFERANSI (23 Eylül C.tesi)

- Saat :
1200 - 1300	: Kayıt işlemleri
1300 - 1400	: Tanışma / kahve
1400 - 1500	: Açılış, Divan seçimi, Gündemin ve işleyiş
tüzüğü'nün onayı, konukların tanıtılması
1500 - 1515	ARA
1515 - 1645	Tezlerin tartışılması
1645 - 1700	ARA
1700 - 1800	Tezlerin tartışılması
1800 - 1900	YEMEK ARASI
1900 - 2000	Öneri ve kararlar
2000 - 2015	ARA
2015 - 2100	Delege seçimi ve kapanış

B/W KONFERANSI (24 Eylül Pazar)

- 1- Açılış
- 2- Divan seçimi
- 3- Raporların okunması
- 4- Raporlar üzerine tartışma
- 5- Baden - Württemberg komitesi seçimi
- 6- Öneriler , kararlar *6- Delege seçi*
- 8- Kapanış

- Saat :
0800 - 0900	Kahvaltı
0900 - 0945	Açılış, Divan seçimi , konukların tanıtımı
Konuklara söz, mesajların okunması.
0945 - 1000	ARA
1000 - 1030	Raporların okunması (Çalışma ve Mali)
1030 - 1200	Raporlar üzerine tartışma
1200 - 1300	YEMEK ARASI
1300 - 1400	Raporlar üzerine tartışma
1400 - 1430	B/W komitesinin eleştirilere cevabı
1430 - 1500	ARA
1500 - 1600	Baden - Württemberg komitesinin seçimi
dilekler, öneriler, kapanış

İçişleyiş Tüzüğü (Taslak)

1. Bu taslak Konferans gündemi ile birlikte Divan tarafından delegelerin onayına sunularak yürürlüğe girer.
2. Konferansta oy kullanma hakkı sadece delegelere aittir. Her delegenin tek bir oy hakkı vardır. Bu hak başkalarına devredilemez.
3. Konferans, delegelerin salt çoğunlukla seçeceği Divan tarafından yönetilir. Konferans Divanı bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı ve iki Yazman olmak üzere beş kişiden oluşur. Delegeler ayrıca, onurlandırmak istedikleri davetlileri de Konferans divanına önerebilirler. Divan seçimi açık oylama ile yapılır.
4. Konferans, delegelerin salt çoğunluğunun hazır bulunması halinde karar alma yetkisine sahiptir.
5. Divan, Konferansı yönetir, tutanakları tutar.
6. Konferansa sunulan ve onaylanan gündem ve içişleyiş tüzüğü hakkında daha sonra değişiklik önerisi yapılamaz.
7. Tüm kararlar basit oy çokluğu ile alınır. Oy eşitliği halinde karar tasarısı rededilmiş sayılır.
8. Konferansa sunulacak karar tasarıları üzerinde önerilen ve kabul edilen değişiklikleri yapmak ve önerilen konularda karar tasarısı hazırlamak üzere beş kişiden oluşan bir Karar Komisyonu kurulur. Karar önerileri en geç 5 Şubat Pazar günü saat 09.30'a kadar Karar Komisyonuna verilmek üzere Divan Başkanlığına teslim edilmelidir. Karar Komisyonu tartışmalar sonunda söz hakkına sahiptir.
9. Gündem maddeleri üzerinde söz almak isteyenler, Divana yazılı olarak bildirim yapmak zorundadırlar. Bildirim için hazırlanmış "söz isteme formülleri" delege dosyalarında mevcuttur. Her gündem maddesi için ilk söz hakkı 10 dakika, ikinci söz hakkı ise 5 dakika ile sınırlandırılmıştır. Söz hakkı başvuru sırasına göre verilir.
10. Konferans Divanı gerekli gördüğünde konferans konuklarına söz hakkı verebilir.
11. Konferans delegeleri gerekli gördükleri her konuda tek başına yazılı veya sözlü öneride bulunarak, bunun konferans delegelerinin onayına sunulmasını isteyebilir.
12. Usûl hakkında sadece delegeler söz hakkına sahiptir. Usûl hakkında istenen sözler, söz sırasına tabi değildir. Usûl hakkındaki görüşe sadece bir yanıt verilir ve oylamaya sunulur, tartışma açılmaz.
13. Komite seçimini yürütmek üzere, üç kişilik bir Seçim Komisyonu oluşturulur. Komiteye aday olanlar seçim komisyonu içinde yer alamazlar.
14. Komite seçimi, kapalı oy açık sayımla yapılır. Aday olanlar, önerilen yapılanmanın içinde nasıl bir görev üstleneceklerini açıklamak üzere birer dakikalık söz hakkına sahiptirler.
15. Komite için, her delege aday olabilir, bir veya birden fazla aday gösterebilir. Seçimler tüzüğe uygun olarak yapılır.
16. Konferans içişleyiş tüzüğü 16 maddeden oluşmuştur.

Sayın Divan,
Değerli Yoldaşlar,

Raporların eleştirisi derken, biz yalnızca Bölge komitesinin değil, kendi çalışmalarımızda eleştirisini sizlere sunmanın yararlı olacağı düşündük.

Bugün Stuttgarttaki parti içi sorunlarımızın tamamen bittiğini ne yazıkki sizlere söyleyemiyoruz. Uzun zamandır, 1 nci konferansdan bugüne kadar parti örgütümüzdeki dağınıklık göreceli olarak devam etti. FAC.BK.Yürütme komitesinin ve B.Württemberg komitesinin sürekli çabaları ve zaman zaman yaptıkları gerekli müdahaleler sonucunda geçtiğimiz günlerde 10 Eylülde bir konferans yapabildik. Bazı yoldaşlarımızın katılmaması bizleri çok düşündürmesine rağmen, parti çalışmalarımızın birlik anlayışını öne çıkararak yeniden başlatılması bizim sevinç kaynağımız oldu. Bu arada uzun zamandır ~~çok~~ partili yoldaş gibi aramızda bulunan 3 yoldaşın parti üyelliğini kabul etmesi ise bizleri daha da sevindirdi.

Şu anda aramızda bulunmayan yoldaşların ayrılma nedenleri üzerinde Bölge komitesi raporunda da görüleceği gibi henüz bir açıklık yok, nedenleri üzerinde çeşitli yorumlar yapmak belki mümkün olabilir, ancak bizler bu tür yorumların doğru olmadığı kanısındayız. İnaniyoruzki bu yoldaşlarımız süreç içinde yeniden partimizin çalışmalarına katılacaklardır.

Geçen 9 aylık süre içinde Stuttgart olarak ne yaptınız diye sormak gerekiyorsa, sizlere yukarıda da belirttiğimiz gibi ciddi ve örgütlü bir çalışmamız yapılamadı, burada bunun içinde öz eleştiri veriyoruz.

Bölge komitesinin raporuna gelince;

9 aylık süre içinde çok sık toplantılar yapılması, bunların öne çıkması, pratik çalışmaları aksattığı görüşündeyiz. Biz bu türden toplantıların yapılmasına karşı çıkmıyoruz, ancak pratik çalışmaların önemli olduğunu vurgulamak istiyoruz.

Bölge komitemizin raporunu daha geniş tutmasını isterdik. Çünkü partimizin genelinde bir çok tartışmalar yapılıyor, parti yayınlarında biz bunu somut olarak izliyoruz. Partinin programı ve tüzüğü tartışılıyor kimileri bunu geçici ilan ederken, kimileride yok sayıyor, Marksist solun birliği tartışılıyor, bu tartışılırken nasıl bir parti anlayışı taşıyoruz, Kutlu yoldaşın yeni açılımda bahsettiği ve üzerine basarak durduğu partimizin "Leninci parti anlayışının bizim kendi koşullarımızda da geçerli olduğunu söylüyor, Ayrıca Yenilenme hareketi süreci devam ediyor, buna ilişkin olarak çeşitli yorumlar ve görüşler ortaya atılıyor.

1. GÜN PROTOKOLÜ

Bu gün 23.9.1989 Cumartesi, saat 13.45. Badenwürttemberg Bölge Konferansı'nın birinci günü, Tezler üzerine konferansı. Baden-Württemberg (BW) Bölge komitesi Sekreteri Kemal Tan yoldaş açılışı yaptı. BK adına yoldaşları, sempaticianlarımızı ve değer konuk yoldaşları selamladı. Konferansımızın nedeni üzerine ve bazı teknik konular üzerine açıklamalar yaptıktan sonra divan için üç yoldaş önerdi: Divan başkanlığına Raif Türkmen, yazman Nazım Utku, Söz dağıtımı Gülşen Ata. Böylece salonda bulunan diğer yoldaşlar da kendi adaylarını sunacaklar, ya da kendilerini önerecekler. (Bekleyiş) Başka da aday çıkmadı. Bu üç aday oylama sonucu

24 Evet, 4 çekimser olmak üzere oy çokluğu ile seçildiler. Yapılan yoklama sonucu da salonda 28 yoldaşın olduğu anlaşılmıştı. (Ancak daha sonra gelen 5 yoldaş ile birlikte bu sayı 33'e yükseldi) Konferansımızdaki dinleyici sempaticianlarımızın sayısı ise yaklaşık 30 kadardı. Ayrıca konferansımıza TSIP'den Hüseyin ve Gülşin Yılmaz, TKKKO'den Osman Alp ve Basri Cankat, Nürnberg-TBKP örgütünden Şermin Özel ve Tuncay Kulaoglu, TÜDEH'den Rahim, Bahran ve Şahap yoldaşlarımız temsilci olarak katıldılar.

Burada ayrıca bazı teknik hazırlıklardan da bahsetmek yerinde olacak: Salon yaklaşık 100 metrekare büyüklüğünde, rahat yerleştirilmiş. Ayrıca geceyi burada geçirmek isteyenler için yatakhane ayarlanmış. Bu tesis Arbeiterwohlfahrt kuruluşuna ait. Bu hazırlıkları sağlayan T. Mengülluoglu'na teşekkür etmek gerekirdi. Ayrıca her iki günü de kameraya alacak araçlar, fotograflayacak araçlar Nuri Musluoğlu nezaretinde hazır tutuldu. (Yoldaşımız iki gün boyunca görevini eksiksiz yerine getirmiştir)

Seçilen divan yerini aldı. Yeniden yoklama yapılıyor. Raif yoldaş, günün gidişatı üzerine bilgiler veriyor. Salonu saat 18.00'de terkedeceğimiz için saatlerde değişiklik yapmamız gerekiyor. Günün planı yeniden yapılıyor. Gündemde ve iç tüzükde bazı değişiklikler yapılıyor. Bu değişiklikler, ikinci günün yazmanından istenecek.

Raif, "ayrıca divana başka adayın çıkmamasını bir eksiklik olarak kabul etmeliyiz" dedikten sonra yoldaşları, sempaticianları ve konukları selamlıyor, ardından da bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyor... Gündem maddesine gelen değişiklik önerisiyle karar komisyonu'nun nemeu seçimine geçildi ve bu komisyon iki günlük çalışma yapacak. Yine bu komisyona BW-Bölge komitesince üç yoldaş önerildi ve başka da aday çıkmadı. Bu üç yoldaşımız da oybirliği ile seçildiler: Turhan Ata, Deniz yoldaş ve Kamil Karamanlı.

Seçimden sonra ara verildi.

Saat 15.12

Dıvan başkanı konuk yoldaşlarımızı tanıttı. Onların da konferansımızı katkılarını diliyor. Kendilerine görüş belirtmek için fırsat tanınacağını duyuruyor. Konuklar alkışlanıyor...

İlk sözü geçen dönem BW-Çalışma Komitesi başkanına, Mustafa Bozturgut'a veriyoruz. M. Bozturgut yoldaşın komite adına yaptığı konuşma (X 1) işareti ile ekte.

Sözü sonra Turhan Ata aldı. Tezlerde bazı hoş olmayan hitap ve sözcükleri eleştirdi, gelecekte bu tür sözcüklerin kullanılmamasını diledi ve konuşmasını Stuttgart parti örgütü adına sürdüreceğini belirtti. Konuşma (X2) işareti ile ekte.

Daha sonra sözü Tahsin Mengüllüoğlu yoldaşımız aldı. Turhan Ata yoldaşın getirdiği görüşlere genel hatlarıyla katıldığını belirterek; "TBKP'li olarak B.Avrupadaki çalışmalarla yetinilmemeli, bizler partili olarak TBKP'yi B.Avrupa'da örgütleyip güçlendirmeliyiz. Bunun için de Batı Avrupa'da çalışma yapacak bir mekanizmaya ihtiyacımız vardır. Yani tüm B.Avrupa'da TBKP'nin çalışmalarını yürütebilecek, kontrol edebilecek bir teknik komitenin oluşmasını istiyorum." şeklinde özetleyerek "Ayrıca B.Avrupa'ya yönelik bu tezlerde partiyi şekilsizleştirici bir girişimi görmekteyim. Bundan dolayı her Yoldaşımız tezlere ben neden TBKP'liyim diyerek yaklaşmalı incelemelidir." dedi.

Raif yoldaş ülkeye dönüş yapan (22.9.89 tarihinde) yoldaşlarımızın son durumları hakkında aldığı bilgiyi aktardı. (X4) işaretiyle ekte.

(Sıralamayı atlamışım) Turhan Ata yoldaşın konuşmasından sonra TUDEH'den bir mesaj sunuldu. (Alkışlar) Mesaj (X3) işareti ile ekte.

Raif yoldaş "Ayrıca TSİP kardeş partisinden ülkeye dönenler oldu. Onların hakkında son durumları üzerine bilğim yok." dedi. Ardından da TSİP'li yoldaşların GERÇEK adıyla konferansımıza sunduğu mesaj okundu. (Alkışlar) (X5) işaretiyle ekte. Mesajdan sonra ara verildi.

Saat 16.15

İlk sözü Mustafa Bozturgut yoldaş aldı. "Kongre kararlarımızda genellikle B. Avrupa kavramı yer almaktadır. Oysa bu kavram yerine partimizin tüm Türkiyeli göçmenlerin yaşadığı ülkeleri kapsayan adlandırmayı daha uygun buluyorum. Bununla da partimizin genel göçmen konseptinin oluşmasını diliyorum. Ben burada siyasi göç-

men olarak bulunuyorum. Ancak aynı zamanda şimdiki konumum göçmen statüsüne giriyor. Beni ülkemdeki sınıf savaşımı çok yakından ilgilendiriyor. Benim için birinci sırada bu savaşım yer alıyor. Yani ben burada, yaşadığım ülkede TBKP'liyim. Oyle olmasaydı kendime burada uygun bir parti bulur, savaşımı sürdürürdüm. İşte buradan çıkarak diyorum ki B.Avrupa tez komitesinin hazırlıklarında bana göre açık olmayan yerler var. Bu yönler partiği siliksizleştirici, şekilsizliğe itekleyici girişimlerdir. Bu gün kapitalist ülkelerde somuru kalkmadığından sınıf savaşımı sürmektedir. Bu nedenle ben TBKP'nin üyesiyim ve TBKP'liler bu ülkelerde örgütlenmelidirler, ileride ülkemizde TBKP'nin legal olması ile birlikte bu ülkedeki örgütsel varlığımız ancak o zaman düşünülebilir. Bizler Türkiyelilerin bulunduğu diğer ülkeler de de örgütsel olarak var olmalıyız. Toparlarsam: Bu iki tez arasında farklılıklar belli değil. Varsa böyle bir farklılık konferansımız açığa çıkartsın" şeklinde konuştu.

Sonra Mustafa Terzioğlu sözü aldı: "Bana göre tezlerin amaçları belli değil. Ayrıca aralarında da farklılık göremiyorum. Komünist partisinin amacı, kendi işçi hareketini Ulus kavramına çıkartmaya yönelmelidir. Oyleyse kendi ulusal çıkarlarını one çıkartmalıdır. Burada bizim birincil görevimiz, ulusal çıkarlarımızın korunmasına yönelik olmalıdır. Ayrıca Avrupa ülkelerindeki çalışmalarımız da bu ülkelerdeki biz göçmenlerin çıkarları belirlemelidir, one çıkmalıdır. Ben TBKP olarak göçmenlerin sorunlarını, çıkarlarını burda one çıkarmalıyız diyorum. Bunun için de TBKP burada varlığını sürdürmelidir. Geçenlerde Stuttgart'taki açlık grevleri için yere ihtiyaç vardı. Bu şehirdeki dernek yönetimi, derneğin amacına uygun mu değil mi gibisinden bir takım zorluklar çıkardı. Oysa bu olmamalıydı. Madem ki TBKP var, o halde ona engel çıkarılmamalıydı." dedi. (Özetlemeye çalıştım)

Sonra Haydar Çetinkaya: Ben de tezlerde farklı iki politik yaklaşım saptadım. B.Avrupa ve B.Almanya gibi, örgütsel açıdan farklılık taşıyor. (Yazılı belgeden okuyordu. Konuşmasını istedim ve temize çekip vereceğini söyledi, ancak şu ana kadar vermedi, unuttu mu belki.)

Ali yoldaş: Ben tezlerdeki berraklığı diliyorum, yani emperyalist ülkelerdeki gericilik saptanmalı, TBKP'nin örgütlülüğünün güçlendirilmesi istemi tezlere yansıtılmalıdır. Partinin tezlerdeki şekilsizlendirilme girişiminin çıkartılmasını istiyorum. Bunun için de politik birlik sağlanmalıdır diyorum." şeklinde konuştu.

Sait yoldaş: Ben 5 aydır sizlerden uzaktayım. Tezleri okuyabildiğim kadarıyla bir iddialaşma söz konusu. Bu terkedilmelidir. Ben tam legalılıktan yanayım ve Türkiye'de de TBKP'nin yasallaşmasına dayanışma güçlendirilmelidir." şeklinde konuştu.

Kâil Karahanlı yoldaş ise: Tezleri hazırlayan yoldaşlar birbirlerini yıpratıyor olsalar da anlayışlarında pek farklılık göremiyorum. Biz burada tez tartışmasının yerinde bu yoldaşların birbirlerini yıpratmalarının onune geçmeliyiz. Birlik ve yasallık mücadelesine ağırlık vermeliyiz. Bazı sorular, TBKP B.Avrupa'da var olsun mu olmasın mı biçiminde. Bu sorulmaz. TBKP B.Avrupa'da var olmalıdır. Asıl bizler batı Avrupa Ortak Evimizdir kavramının üzerinde durmalıyız. Partimizin önünde duran bir çok guncel işler var. Tartışmaları karşı karşıya olmak yerine bu işlerin yapılmasına yönelmeliyiz.

Daha sonra TKKKO'den bir mesaj. (A7) şeklinde ekte.

Saat 17.18

Bir soru üzerine divan şu açıklamayı yaptı: Çekilen video filmi ve fotoğraflar, güvenebilirsiniz, partinin emniyetindedir. hiç bir yoldaşımızın müsadese olmadan belgeler kamuoyuna açalmaz"

Sait yoldaş(bu ikinci sait, ancak şimdiki isim genç bir yoldaşa ait, zayıfça ve esmer) Eskiden TKP olarak FİDEF gibi derneklerin arkasına saklandı. Şimdide GDF gibi derneğin arkasına TBKP saklanıyor diyorlar. Biz hep saklanacak mıyız? Ben boylesi saklanmalardan yana değilim. Artık TBKP olarak her tür demokratik örgütlerde yerimizi alabiliriz, almalıyız. Bu da kendi düşüncelerimizin buraya dayatılması biçiminde anlaşılmalıdır. gerçek eşitlik alanmalıdır. Bence varlığını B.Avrupa'da sürdürdüğümüz gibi, diğer göçmen ülkelerde de sürdürmeliyiz." dedi.

Saat 17.40

Delege seçimlerine geçildi. Seçimlerin biçimi ve içeriği üzerine tartışmalar yapıldı. Bazı öneriler ileri sürüldü ve bazıları oylamadan geçti. Böylece saat 19.00 kadar uzandı.

Minayevinde bir karara varıldı ve delege önerilerine geçildi. ilgin olan bir yön var. Yönetim ve iş yapma organlarına yoldaşların sayıları sınırlı kılınırken, delege olarak gitmek isteyenlerin sayısı nâzili kabarıktı. Seçilecek 10 yoldaş için tam 15 yoldaş adaylığına evet dedi. Seçime geçildi, oy pusuları toplandı. Se-

çim komisyonu oy pusulalarını topladı ve sayımına geçti. Bu ara-
da TBKP-Nürnberg örgütü bir mesaj sundu. Mesaj (X8) işaretiyle
ekte. Seçim Komisyonu:M.Bozturgut, K. Karahanlı,M. Kürtbağı.

Seçim Komisyonu sonuçları açıklıyor:

1.Turhan Ata	27 oy
2.Halil Cesur	26 oy
3.Selahattin Reisoğlu	25 oy
4.Reşat Fuat İleri	25 oy
6.Ali Gürsu	23 oy
5.Alime Develi	24 oy
7.Mustafa Terzioğlu	21 oy
8.Alişan Akbulut	19 oy
9.Ergün Yılmaz	18 oy
10.Mehmet Develi	17 oy

XX

Yedekler:

11.Haydar Çetinkaya	16 oy
12.Ahmet Feyzioğlu	13 oy

Böylece birinci günün çalışmalarını
divan kapattı.

Selamlarımla

Divan yazmanı Nazım Utku

Nu

24.09.1989 tarihinde Böblingen'de yapılan "Bölge Konferansı" saat 9.10'da Bölge Sekreteri Mustafa Bozturgut tarafından açılmıştır. Tez Konferansı'nı yöneten Divan'da bulunan Etili Önerilerinde Nazım Yıldız görev alamayacağını belirtince, yerine Fethi Baş Önerilmiş ve Ralf Türkmen Yıldızın başkanlığında Gülşen Ata ve Fethi Baş Yıldızların yazman olarak görev aldıkları divan, hazır bulunan 34 üyenin oybirliği ile görüşe getirilmiştir.

Yapılan değişiklik önerileriyle;

- 1- Açılış
- 2- Divan seçimi
- 3- Raporların okunması
- 4- Konuk Veyis Barışozen Yıldızın dinlenilmesi
- 5- Raporlar üzerine tartışma
- 6- Baden Württemberg Komitesi seçimi ve MAC Bölge Konferansına gönderilecek delegelerin seçimi
- 7- Öneriler, kararlar
- 8- Kapanış

sektini alan gündem yine oybirliği ile kabul edilmiştir.

Daha sonra gündemin üzerinde zaman ayarlaması yapılmış, daha önce 16.00 olarak bildirilen Konferans kapanış saati, 17.00'ye uzatılmış sekilye- le yapılan zaman ayarlaması oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tez Konferansında hazır bulunmayan Bölge Konferansında yerini alan üye Zeki Küçük Yıldız ve konuk Veyis Barışozen Yıldızın Divan tarafın- dan tanıtılmasından sonra, Konferansta konuk olarak bulunan Kemal Çe- lik'in üyelik başvurusu görülmüş, Mustafa Bozturgut Yıldızın lehte konuşmasından sonra yapılan oylamada Kemal Çelik oyçokluğu ile (30 e- vet, 3 hayır, 1 çekimser) üyeliğe kabul edilmiştir.

Gündemin 3. maddesi görüşülürken söz alan Bölge Sekreteri Mustafa Boz- turgut Yıldız Bölge Komitesi'nin gelişme ve mali raporlarını okumuştur Konferansa gelişme raporlarını ulaştıran TPÖ'nün bu raporları aynı za- manda konferansa katılan üyelere verilen dosyalarda da bulunduğu için okumalarına gerek görülmemiştir. (Bu raporların tümü ekte bulunmaktadır- dir)

Gündemin 4. maddesinde söz alan Veyis Barışozen Yıldız koordinatörlü- ğünü üstlenmiştir "Adımlar" dergisinin yurtdışı gelişmeleri hakkında bilgililerin yanında partinin güncel politikaları hakkında da bilgiler vermiştir.

Gündemin 5. maddesi görüşülürken söz alan üye ve konuklar yapılan ça- lışmaları kendilerinince değerlendirildikten sonra, Bölge Komitesi adına söz alan Mustafa Bozturgut Yıldız eleştirileri yanıtlamıştır.

Gündemin 6. maddesinde Bölge Komitesi daha önce 7 olan Komite üyele- rinin sayısının 5'e düşürülmesini önermişler, Herrenberg TPÖ'nden Yıldızlar bu sayının 5'e düşürülmesini ve bir karar organı değil de TPÖ'lerin arasında koordinasyonu sağlayan bir organ biçimine dönüştürül- mesini önermişlerdir. Yapılan oylama sonucu ilk öneri oy çokluğu ile (30 evet, 5 hayır) kabul edilmiş ve buna göre BW-BK seçimlerine geçil- miştir. Tez Konferansın 3. maddesindeki kararın uygulanmasında, adaylardan Mustafa Bozturgut 34, Fethi Baş Mengülioğlu 28, Ali Gürsu 26, Halil Cesur 24 ve Metin Servet Pozan 22 oy alarak Bölge Komitesine seçilmiştir, diğer aday Mustafa Terzioğlu ise 15 oy alarak yedek üye- liğe getirilmiştir.

Bundan sonra MAC BK Konferansına gönderilecek delegeler için yapılan seçimlerde bazı Yıldızların salt çoğunluğu alamadıkları gerekçesiyle üç tur oylama yapılmış ve Mustafa Bozturgut 30, Ali Gürsu 27, Selahatt-

tin Reisoğlu 26, Turhan Ata 25, Halil Cesur 25, Metin Servet Pozan 22, Gülşen Ata 20, Alime Develi 18, Haydar Çetinkaya 24, Ergün Yılmaz 19 cyla asil delege, Vedat Gelgeç 10 ve Alişan Akbulut'ta 6 oy alarak yedek delege seçilmişlerdir.

Seçim işlemleri arasında üyelik dilekçesini divana ulaştıran Mehmet Görmez, Ali Gürsu'nun lehte söz almasından sonra oybirliği ile üyeliğe alınmıştır.

Konferansın bu günkü bölümünde saat 14.00'e kadar ellerine ulaşan karar önerilerini inceleyen Karar Komisyonu FAC Bölge Konferansına önerilecek durumda olanları formüle etmiş ve komisyon sözcüsü Turhan Ata söz alarak komisyonda son şeklini alan karar önerilerini okumuş ve öneriler divan tarafından oylamaya sunulmuştur. (Karar önerileri ektedir.)

Konferans daha sonra Divan Başkanı Raif Türkmen yoldaşın başarı dileklerini içeren bir konuşmasıyla sona ermiştir.

Divan tutanaklarından daktilo eden:
Metin Servet POZAN

T B K P B W 2. KONFERANSINDA ALINAN KARARLAR

K A R A R L A R

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TBKP BADEN-WÜRTTEMBERG 2. K NFERANSINDA ALINAN KARARLAR :

1. ÜYELİK ÖDENTİLERİ ÜZERİNE MK'NE ÖNERİ :

MK Parti üyelerinin üyelik ödentilerini %3 olarak belirlemiştir. Parti üyelerimiz genellikle aktif komünistlerdir. Parti üyeliğinin yanında sendika, dernek, çeşitli Alman ve türkiyeli kuruluşlara üyedir. Birçok yayın organının abonesi olduğu gibi, dağıtıcısıdır. Partimizin ve demokratik kuruluşların eylemlerinin destekçisi, katılımcısıdır. Partilerimiz üzerindeki maddi yük fazladır. Ayrıca yığınsal bir parti olmak isteyen TBKP'nin de üyelik ödentisi bu düzeyde olamaz. MK'ne üyelik ödentisinin % 2 (Net ücret üzerinden) olmasını öneriyoruz.

(Mustafa Terzioğlu'nun lehte, Metin Servet Pozan'ın alehte görüş belirtmelerinden sonra oy çokluğu ile kabul edilmiştir.)

2. BW'İN İL OLMASI İÇİN KARAR ÖNERİSİ :

Bugüne kadar birçok başvurumuza rağmen BW eyaletinin tanımlanması olmamıştır. Bu karışıklık ve düzensizliğin bir son bulması gerekiyor. 49 parti üyesi (Ki bu sayı Konferans'ta 51'e yükselmiştir.), 8 TPÖ, 30 kasa-ba ve kenti yöneten iki TPÖ arasındaki mesafenin 200 km'den fazla olduğu BW Komitesi il statüsünde çalışmalıdır, ya da dağıtılmalıdır. Bu durumda olan bazı bölgelerin durumuna uygun örgütlenmelerin yapılabilmesi ve il statüsü kazandırılması için FAC Bölge Komitesi gerekçeyle birlikte açıklamakta yetkilenmelidir. Ülke Bölge Komitesi kararıyla kurulan ve il statüsü tanınan yerel örgütler, Ülke Komitelerine göre bağlı olarak çalışmalarını sürdürmelidirler.

(Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.)

3. KADIN ÇALIŞMALARI ÜZERİNE :

Partimizin programında yeterince ele alınmadığını gördüğümüz kadın çalışmalarının, genelde parti çalışmalarında da üzerinde durulmadığı bugünkü durumumuzdan da anlaşılmaktadır. Gerek FAC genelinde, gerekse BW Bölgesinde kadın üye sayısının az olması bu çalışma eksikliğinin bir sonucudur. Biz kadınlar, erkek yoldaşların bu soruna samimi olarak eğilmediğini, ciddiye almadığını ve hatta kadın arkadaşlarımızın kimi engellerle karşılaştığını biliyoruz. Yoldaşlarımızın en yakınları bulunan eşlerinin parti çalışmalarına aktif üyeler olarak katılmadığını da görebiliyoruz. Seçilecek olan BW Parti Komitesinin bölgemizde bu sorunu ciddiyetle ele almasını, önümüzdeki çalışma döneminde kadın arkadaşlarımızın parti üyeleri olmaları yönünde çaba gösterilmesi ve somut sonuçlar alınmasını öneriyoruz.

(Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.)

4. "ADIMLAR BÜROLARI" İLE KARDEŞ BÜROLAR OLUŞTURMAK ÖNERİSİ :

BW Parti örgütlerimizin Türkiye'deki parti çalışma ve yayınlarını desteklemek, doğrudan muhatap olabilmek ve karşılıklı fikir teatisinde bulunabilmek için Türkiye'de çeşitli şehirlerde bulunan "Adımlar Büroları" ile ilişkiye geçip "Kardeş Büro" ilişkisini kurmalarının karar altına alınmasını öneriyoruz. (Her örgüt istediği şehir ve Adımlar Bürosu ile ilişkiye geçebilir)

(Oybirliği ile kabul edilmiştir.)

5. STUTTGART ŞEHİRİNDE BİR ADIMLAR BÜROSU KURMA ÖNERİSİ :

Partimizin yasallaşma hedefine ve bu hedefle bütünleşen örgütlenme yapımıza uygun bir çalışma yapabilmek, partili yoldaş ve sempatizanların biraraya gelebilecekleri ve aynı zamanda BW parti çalışma ve örgütlerimizi temsil edebilecek bir "Adımlar Bürosu" nun Stuttgart şehrine açılması için gerekli çalışmaların yapılmasını konferansımızın karar altına almasını öneriyoruz.

(Oybirliği ile kabul edilmiştir.)

6. GERİYE DÖNÜŞLER ÜZERİNE BİR BASIN AÇIKLAMASI ÖNERİSİ :

"TBKP Politik Bürosu"nun, genişletilmiş örgüt toplantısının ve Merkez Komitesi'nin kararları doğrultusunda yurt dışında bulunan MK üyelerinin ülkeye dönüşlerini destekliyor ve selâmlıyoruz. Yeni bir program ve politika temelinde yasallaşma mücadelesinde yeni bir dönem başlatan, ülkemizin toplumsal yaşamında etkili ve güçlü bir komünist Partisi yaratılmasını amaçlayan, KUTLU ve SARGIN yoldaşların dönüşleri ile birlikte kaba anti-komünizmin kırılması, ulusal ve uluslararası etkili bir dayanışmayı harekete geçiren partimiz, şimdi de 4 MK üyesinin ülkeye dönüşleri ile birlikte amacına daha da yaklaşmış bulunuyor.

Bu cesur girişimin kararlı savunucuları olarak, tüm desteğimizi belirtirken, ortak amaçlarımız doğrultusunda, ilerici, devrimci ve demokrat kamuoyunu bu girişimin etrafında dayanışmaya çağırıyoruz."

Biçiminde bir basın açıklamasının BW BK'nce yapılmasını öneriyoruz. (Oybirliği ile kabul edilmiştir.)

7. B. AVRUPA'DAKİ POLİTİK FAALİYETLERİMİZ ÜZERİNE HAZIRLANAN TEZLER ÜZERİNE YAPILAN GÖRÜŞMELERDE KONFERANSIN ORTAK GÖRÜŞLERİ ŞÖYLEDİR:

1- FAC Komitesi tezindeki temel yaklaşımlar bölümünde 55-b ve 5-c bölümlerine karşı olarak :

Avrupa parti büroları isimlerinin yalnızca TBKP'nin Dostları şeklinde mutlaklaştırılmaması, örneğin "Adımlar Bürosu" vb gibi isimlerinde olabileceği insiyatifinin parti örgütlerine bırakılması önerisi ve

Toplantıların kamuya açık olması sorununa, konusuna ve içeriğine uygun olarak temel parti örgütlerinin kendisinin kararlaştırması insiyatifinin tanınması önerilerinin, Konferansımızda oybirliği ile kabul görmesinden sonra bölgemizi FAC Tez Konferansında temsil edecek delege yoldaşlarımız tarafından ortak görüş olarak götürülmesine, karar verilmiştir.

8. Konferansımızın seçtiği karar komisyonunun kendi arasındaki toplantısında oybirliği ile kabul edilen ancak, konferansın bütününden kabul göremeyen bazı görüşlerin delegelerimizin konferansımızın ortak olmayan görüşleri biçiminde götürmelerine karar verilmiştir. Buna göre sözü geçen görüşler şöyledir :

1- Avrupa komitesi tezlerinde belirtilen 8 maddelik Av. K.'nin görevlerine bağlı olarak, bu görevlerin yapılabilmesinde, Avrupa'daki çeşitli ülkelerin kendilerine özgü koşulları göz önüne getirildiğinde, zorluklar olacak ve bu organ görevini layıkıyla yerine getiremeyecektir. Bu yüzden adı kağıt üzerinde kalabilecek Av. K. biçiminde bir organ kurulmamalıdır.

2- Avrupa'daki politik faaliyetlerinin amacı bölümünün yeniden düzenlenmesini ve TBKP'nin Avrupa'daki faaliyetlerinin hangi temelde olursa olsun, partimizin bütünsel faaliyetlerinin bir parçası olarak görmek ve değerlendirmek gerektiği görüşünün eklenmesi gerekmektedir.

3- Legaliteye çıkmak konusunda içerik olarak bu maddeyi benimsemekle birlikte, Türkiye'deki parti örgütlerinin legal çalışma durumlarına da uygun düşecek ve bir paralellik taşıyacak yaklaşımın da dikkate alınmasının uygun olacağı düşüncesi getirilmelidir.

4- Her düzeydeki parti örgütünün fikir üretme, görüşlerini yazılı veya sözlü açıklaması, her parti üyesinin aynı şekilde görüşlerini açıklamasının önünde hiçbir engel olmamalıdır. Ancak değişik parti örgütlerinden yoldaşların bir veya birkaç kişi de olsa farklı yorumlamalara ve parti örgütlerindeki sorun yaratma temelinde olabileceği için bunun kabul edilmemesi görüşü getirilmelidir.

5- Komisyon çalışmalarında çoğunluğun kararlarına uyulması temelinde azınlık görüşlerin de dikkate alınarak, kararların her kademe de ikna temelinde görüşülmesi ve tartışılmasının esas alınması gerekir, ki bu yöntemin uygulanmaması halinde partide disiplinin günümüz koşullarına uygun gelecek şekilde olmayacağı ve işlerin yürümeyeceği endişesi ağır basmaktadır.

6- Kadın yoldaşlarımızın yönetimlerde görev alması sorunu, belli oranların saptamasıyla olamayacağı reel durumumuzda açıkça görüldüğünden, bu konuda partili yoldaşlarımıza görev düşmektedir. Kadın üyelerin örgütlenmesine ağırlık verilerek çalışma yapılması bu sorunu giderecektir.

7- Yerel örgütlerin rakamsal saptamalarında farklılıklar olabileceği göz önüne alınarak, yerel örgütlerin kuruluşundaki sınırların 3 ile 10 kişi arasında olabilmesi insiyatifi tanınmalı, ayrıca ülke koordinasyon komitelerinin yerel örgütlerin kurulmasında insiyatifli olmasının yarar getireceği görüşü savunulmalıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TBKP**Baden-**

Sargın ve Kutlu'ya özgürlük!

Württemberg

Sevgili yoldaşlar,

Bölgemizde yapılan çalışmalarda maddi nedenlerden yapamadığımız birçok çalışmamız olmuştur. BW in maddi sorunları il olması ile birölçüde çözülebilir. Bu konuya ilişkin bir karar önerisini kon feransa sunacağız.

6 Ocak 1989'dan buyana gelir ve giderlerimiz şöyledir.

GELİRLER

I- Üyelik Ödentileri:

Stuttgart.....	14701.-
Göppingen.....	6941.-
Ulm.....	22521.-
Herrenberg.....	16001.-
Horb.....	12001.-
Böblingen.....	7251.-
Mühlacker.....	9421.-
Freiburg.....	4501.-
Heilbronn.....	5501.-
Karlsruhe.....	101.-
Sch. Hall.....	201.-

Toplam :

9.968.-

2- Diğer gelirler :

Festlerden, (Böblingen)

.....

Bağışlar:.....

Genel gelir : 11.458.-

Genel gider : 11.017,30

aradaki fark : 440,70

GİDERLERI- FAC ye Üyelik Ödentileri için
Ödenen : 7500.-

2- Diğer giderler :

Posta	155,70
Fotokopi.....	221,61
Kırtasiye.....	112,79
Açlık grev. mas.....	438,70
Yol ve ulaşım.....	12001.-
Telefon.....	8001.-
Diğergiderler.....	588,90

Toplam :

3517,30

Baden-

DUYURU

Saat :	0800 - 0900	Kahvaltı
	0900 - 0945	Açılış, Divan seçimi , konukların tanıtımı Konuklara söz, mesajların okunması.
	0945 - 1000	ARA
	1000 - 1030	Raporların okunması (Çalışma ve Mali)
	1030 - 1200	Raporlar üzerine tartışma
	1200 - 1300	YEMEK ARASI
	1300 - 1400	Raporlar üzerine tartışma
	1400 - 1430	B/W komitesinin eleştirilere cevabı
	1430 - 1500	ARA
	1500 - 1600	Baden - Württemberg komitesinin seçimi ve delegeler seçimi dilekler, öneriler,kapanış

Değerli Yoldaşlar,

Böblingen parti biriminin oluşumundan 7 aylık bir süre içinde yapmış olduğu çalışmalar, birim toplantılarımızda alınan kararlar doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Birim toplantılarında alınan kararların tümü çeşitli nedenlerden dolayı uygulanamamıştır. Bu nedenlerin arasında açık yüreklilikle itiraf edilmesi gereken bir noktada "ihmalkarlık" tır.

BB parti birimi çalışmaların verimini artırabilmek, alınan kararların eksiksiz yerine getirmek ve üç kişilik birimi çoğaltmak için kararlar almıştır. Ayrıca aramızda kadın yoldaşların olmayışı çalışmalarımızın eksik kalmasını koşullandırmaktadır.

Bu gibi eksiklikleri gidermek ve varolan parti kadın sempatizanlarımızı partiye kazanmanın sürecini hızlandırmak için birimin yeni çalışmaları olacaktır.

BB parti birimi üyeleri partimizin genel politikası doğrultusunda sorumlu oldukları alanlarda kısmen de olsa başarılı çalışmalar yapmışlardır.

Haziran aylarında yapılan sokak şenliklerinde sağlanan gelirden 1500 DM FAC-Bölge Komitesine ve 750 DM BW-Bölge Komitesine bağış yapılmıştır.

Parti yayınları (5'er adet) buradaki üye ve sempatizanlara verilmektedir.

14.9.1989 tarihinde yaptığımız toplantıda birim sekreterliğine tekrar Veli Bektaş seçilmiştir.

Bu toplantıda BW-konferansına sunulmak üzere birim kararlar almıştır.

Ayrıca BB-parti örgütü Türkiye'ye dönmüş ve dönecek olan TBKP-MK üyesi yoldaşlarla ve diğer siyasi görüşten bütün ilerici demokratlarla dayanışma içinde olacağına dair karar almıştır.

17.02.1989

Değerli yoldaşlar,

4-5 Mart '89 tarihinde yapılacak Bölge Komitemizin toplantısına
Gündem önerimiz:

- 1- Federal Almanya Bölge Konferansı'nın değerlendirilmesi;
- 2- Yürütme Kurulu'nun seçimi ve Büroların oluşturulması, Bölge Komitesi içinde çalışma alanlarının sorumlularının belirlenmesi;
 - İdeolojik Büro
 - Örgüt Bürosu
 - Dialog ve işbirliği Bürosu
 - Dayanışma Bürosu
 - Göçmen sorunları Bürosu
 - Sendikal çalışmalar Bürosu
 - Gençlik Bürosu
 - Kadın çalışmaları Bürosu (Çocuk çalışmaları)
 - Kürt Ulusal Sorunları ile ilgili Büro
 - Kültür ve Aydınlarla ilişkiler Bürosu
 -
- 3- Önümüzdeki görevlere ilişkin olarak konferans kararları yapılacak çalışmalar.
 - Kararlar ektedir.
 - 14-21 '89 tarihleri arasında "Kürt Halkının Varlığının Tanınması" doğrultusunda PB'nun aldığı kampanya kararının görüşülmesi.

Yoldaşca Selamlar

Ziya Güler

Not: Toplantının yeri Duisburg.

BÖLGE KOMİTESİ'NİN 4-5 MART TARİHLİ TOPLANTISINDA YAPTIĞI BÖLGE KONFERANSI DEĞERLENDİRMESİ

Federal Almanya Bölge Konferansımızı tamamladık. Yeni yöneticilerimizi seçtik. Önümüzdeki dönem parti çalışmalarımızı yoğunlaştıracığımız kararlar aldık, kapsamlı bir çalışma takvimi önümüze koyduk. Bölge Komitemiz ilk toplantısında kendi içerisindeki görevlendirmelerin yanısıra, partimiz açısından önemli bir aşamayı simgeleyen konferansımızı çeşitli yönleri ile değerlendirdi.

Bölge Komitemiz, Federal Almanya konferansımızın, partilerimizin birleşme sürecinde önemli bir aşamayı tamamladığı inancındadır. Uzun zamandır çok çeşitli alanlarda ve düzeylerde birlikte çalışan TİP-TKP örgütleri ve üyeleri yerel düzeylerden başlayarak bütün Federal Almanya çapında TBKP çatısı altında bütünleşmişlerdir. Konferansımızla ulaştığımız aşama ile birlikte partilerimizin birleşme süreci daha da derinleşerek gelişecek ve güçlenecektir.

Federal Almanya konferansımız, bir çok delegemizin de haklı olarak dile getirdikleri gibi, parti içi demokrasinin gelişmesinde ileri bir adım olmuştur. Delegelerimiz, konferans gündemlerine ilişkin özgün düşünce ve eleştirilerini açık bir dil ve demokratik bir atmosfer içerisinde dile getirmişlerdir. Bölge Komitemiz bu noktanın partimiz açısından taşıdığı önemin bilincindedir. İlk ve önemli adımını attığımız parti içi yaşamın demokratikleşmesi, özgür ve açık tartışma süreci her düzeyde ve alanda derinleştirilerek ve zenginleştirilerek sürdürülmelidir. Canlı bir parti yaşamına varabilmemizin, partimizin önündeki sorunların ve görevlerin üstesinden gelebilmemizin biricik yolu, düşünsel zenginliğimizin ve çeşitliliğimizin ortaya çıkabilmesi, buradan ortak ve daha gelişkin sentezlere varabilmemizdir. Her düzeydeki parti üyelerimizin ve yöneticilerimizin tartışmalara aktif katılmaları ve katkıları vazgeçilemez bir gerekliliktir.

Bölge Komitemiz, tartışmalarda yer yer ortaya çıkabilen ve tartışmalarımızı olumsuz etkileyen tutum ve davranışların demokratik tartışma kültürümüzün yeterince gelişmemesinin bir sonucu olduğu görüşündedir. Parti yaşamımızın demokratikleşmesi sürecinde tali olan bu noktalara takılıp kalınmaması gerekmektedir. Söz konusu olumsuzluğu aşmanın yolu da tartışmalarımızı derinleştirmek ve zenginleştirmektir.

Bölge Komitemiz, Konferans hazırlık sürecinde ve teknik işleyişte eksiklikler olduğu görüşündedir.

Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetlerimiz üzerine sürdürülen tartışmaların sonuç alıcı bir program ve plan içerisinde yapılamayışı, taslak tartışmalarının yönlendirilemeesi konferansımıza da yansıyan bir olumsuzluktur.

Divan seçiminde bir önceki konferansta TKP Yöre Komitesi'ne seçilmiş yoldaşımızı divan başkanlığına önermek, divanın bazı uygulamalarında ve tavsiye listesinin hazırlanmasında yeterli titizliğin gösterilememesi de önümüzdeki dönem dikkat etmemiz gereken noktalar arasındadır. Tavsiye listesinin hazırlanmasına yerel birimlerimizin iradelerinin, istem ve önerilerinin dikkate alınarak mümkün olduğunca örgütün ortak tavsiye listesi biçiminde sunulması gerekmektedir.

Konferansımızda eski Bölge Komitesi'nin çalışma raporu üzerindeki tartışmalara yeterli zaman ayrılmamıştır. Delegelerin rapor üzerine eleştirilerinin, tartışmaların bir sonraki dönem çalışmaların başarısı için zorunluluk olduğunun altını çizen Bölge Komitemiz, önümüzdeki dönemde gündemin ve zamanlamanın hazırlanmasında bu konunun dikkate alınması gerektiğini belirlemiştir.

Partimizin legalleşme mücadelesinin bugünkü geldiği aşamada konferanslarımızın da buna uygun bir kapsamda yapılması gerekmektedir. Konferanslarımıza delegelerimizin yanı sıra üye yoldaşlarımızın da katılabilmesi için gerekli olan düzenlemeler yapılmalıdır. Bu konferansımızda yaşanan bu zorunlu eksikliğimiz önümüzdeki dönem giderilmelidir.

Bir bütün olarak konferansımızı değerlendirdiğimizde diyebiliriz ki, partimiz bugün dünden daha güçlüdür, daha ileri bir aşamadadır. Dönemin önümüze koyduğu görev ve sorunları çözmeye, birliğimiz ve deneylerimiz ışık tutuyor.

TBKP
Federal Almanya
Bölge Komitesi

TBKP BADEN-WÜRTTEMBERG 2.KONFERANS DİVAN BAŞKANLIĞINA

BW'İN İL OLMASI İÇİN KARAR ÖNERİSİ

Bugüne kadar birçok başvurumuza rağmen BW eyaletinin tanımlaması olamamıştır. Bu karışıklık ve düzensizliğin bir son bulması gerekiyor. 49 parti üyesi 8 temel parti örgütü 30 kasaba ve kenti yöneten iki TPÖ arasındaki mesafenin 200 Km den fazla olduğu BW komitesi il statüsünde çalışmalıdır. Yada dağıtılmalıdır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

TBKP BADEN-WÜRTTEMBERG 2. KONFERANS DİVAN BAŞKANLIĞINA

Partimizin önüne koyduğu en önemli hedeflerden biri ülkede legal çalışabilmektir.

Baden-Württembergdeki her parti üyesi kendi arzu ve kararı ile işyerinde , oturduğu bölge ve kentte ,kamuyunda açık TBKP kimliğiyle politik faaliyet yürütebilir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ BAŞIRMA VAKFI

TBKP BADEN -WÜRTTEMBERG 2.KONFERANS DİVAN BAŞKANLIĞINA

ÜYELİK ÖDENTİLERİ ÜZERİNE MK'SİNE ÖNERİ :

MK parti üyelerinin üyelik ödentilerini % 3 olarak belirlemiştir. Parti üyelerimiz genellikle aktif Komünistlerdir. Parti üyeliğinin yanında sendika,dernek çeşitli Alman ve Türkiyeli kuruluşlara üyedir. Birçok yayın organının abonesi olduğu gibi dağitıcısıdırda. Partimizin ve demokratik kuruluşların eylemlerinin destekçi ,katılımcısıdır. Partililerimiz üzerindeki maddi yük fazladır. Ayrıca yığınsal bir parti olmak isteyen TBKP nin de üyelik ödentisi bu düzeyde olamaz. MK'sine üyelik ödentisinin % I olmasını öneriyoruz.

4.11.1989 günlüFAC Bölge Komitesi Toplantısı

Görüşme Tutanağı

(Devam: 2. kaset band, 3. ve 4. yüzler)

E. B. (1. banddaki konuşmasının devamı)

Partiden ayrılanların oluşturduğu
potansiyel tehlike

.... Hepsi için söylemiyorum, ama içerisinde yetkin yoldaşlarımız var. Benim kısa partililik hayatım şunu gösteriyor: partiden bu tür tartışmaların sonucunda ayrılmalar, ayrılan yoldaşlarımızın kişiliğinde olumsuz etkiler bırakıyor. Önümüzdeki dönemde bu yoldaşlara karşı doğru bir hat izleyemezsek ya parti dışında, partiye en ağır suçlamaları ve eleştirileri yönelten ayrı bir odak oluşur --bu olasıdır--, ya da başka bir partiye, başka bir harekete geçerek, ayrıldığı partiye karşı çeşitli çıkışlar yapan bir konum oluşur. Bu bizim için büyük bir tehlikedir. Son Konferansımızda istifalarını veren yoldaşların son bir yıl içinde izledikleri çizgiyi düşündüğümüzde böyle bir tehlikeden söz edilebilir.

İstifalardan sonra yapılması gereken

Bu tehlikeye karşı ne yapmamız gerek ? Bence, yoldaşlar, ayrılan yoldaşlarımızın ekonomik durumları da dahil, gücümüzün yettiği her konuda bu yoldaşlarla ilişkiyi ve onlara yardımcı yapabilecek genişlikte ve esneklikte olmamız gerek. Parti tabanımız bu konuda değil. Eğer biz yönetim kadroları olarak parti tabanının bu psikolojisinin önüne geçemezsek, ileriki dönemde bu yoldaşlarımız partiyle çok daha keskin karşı karşıya gelebilir.

Bir yıllık tartışma sürecisinin kazandırdıkları

Şimdi, biz bir yıllık süreçte ne kazandık ? diye soruyorum. İki şey kazandık. Asıl önemli olan yanı şu: tartışmalarımızın sonucunda bir belge çıkardık. Şimdi bu belgenin etrafında, bu belgeyi ne ölçüde kabul etmiş olursak olalım, bunun ölçüsü çok önemli değil, Konferansın iradesi sayılan bu belge etrafında partiyi harekete geçirmek zorundayız. Bunu başarmalıyız. Gerek amaçlar çerçevesinde, gerekse yeni parti yapısı konusunda atabildiğimiz adımlar çerçevesinde partiyi harekete geçirebilmeliyiz. Daha başka bir deyişle, bir yıllık tartışmamızın anlamı olmalıdır. Biz bu belgeyi süs olsun diye çıkarmadık her halde. Kendimizi tanımlamaya çalıştık, bundan sonra ne olacağımızı tartıştık. Demek ki bu belge bizim için son derece önemli ve bu belge etrafında örgütü hare-

kete geçirebildiğimiz ölçüde, geçtiğimiz bir yılı hiç de boşuna geçirmiş olmayız. Eğer bu belgede benim katıldığım şeyler de var, katılmadığım şeyler de var gibi bir yaklaşımla yaklaşırsak --bunu kişiler için söylemiyorum, Bölge Komitesi ölçeğinde söylüyorum--, süslü laflar arasına koyarsak, son bir yılın kazanımını da kaybederiz; beş yoldaşı kaybettik, bir yılı da kaybederiz.

Bundan sonra bu belge etrafında örgütü küçük küçük adımlarla harekete geçirmek gerek, çok küçük adımlarla; öyle büyük adımlara gerek yok. Partinin önüne koyduğu politik amaçlar belli. Bu amaçlar etrafında ne yapacağımızı, örgütü nasıl harekete geçireceğimizi tartışıp, buna uygun davranabilirsek, bu belgenin bir anlamı olur. Bu yüzden bu belge, partinin hareket birliği açısından ve kendini tanımlaması açısından önemlidir.

İkinci önemli nokta, partimiz şimdiye dek yaşamadığı bir deneyi yaşadı, daha doğrusu yaşıyor. Belki beceriksizce ama ilk adımları attık. Demokratik yaşamı öğreniyoruz yoldaşlar, parti içi demokrasiyi öğreniyoruz aslında. Bir yıllık tartışmamızın en önemli yanı bu. Ve ben son Konferansımızda gördüm ki, partimizin tabanı ve yöneticileri olarak bizler parti içi demokrasiyi çok iyi bilmiyoruz. İlk adımları atıyoruz küçük küçük. Bazen biraz sinirleniyoruz, örneğin şu işaretlere (usul hakkında öncelikle söz isteme anlamında iki elle verilen işaret). Benim oğlanla Konferanstan eve döndüğümüzde ben annesiyle konuşurken ilk işi bize o işareti yapmak oldu. O işaretin söz kesmek anlamına geldiğini öğrenmiş, yoldaşlar. Konferansta ilk dört saat usul tartışmaları yaptık. İnsanın bir genişlik kapasitesi var, ama bazan bu genişlik daralabiliyor: "Yeter be" diyesi geliyor insanın. "Parti tüzüğü var, genel kurallar var, böyle gider..." diyebilecek noktaya geliyor. Ama, dememek lazım yoldaşlar. Eğer biz orada öyle bir şey deseydik, Konferans delegelerinin öğrenebildiği kadarıyla demokratik kurallar bütünüyle Konferansın dışına çıkardı, Konferans delegeleri öğrenmeden giderdi. Eğer Konferansın sonucunda küçük de olsa genel bir moralle çıktıysa eğer delegeler, bunu asıl belirleyen, Konferansın demokratik işleyişi olmuştur. Yoksa, beş yoldaşın ayrıldığı bir Konferans moralle nasıl çıkar? Bir yıl tartışma içinde olmuş, beş yoldaş ayrılıyor, ama konferansın sonucunda parti yeni bir moralle çıkıyor. Bence bu morali sağlayan, delegelerin parti içi demokrasiyi görmüş, yaşamış olmasıdır. Aslında yaşatmaya da çalıştı. Bu noktada dikkatli olmak gerek. Bırakın insanlar kendileri öğrensin. Yanılacak, kızacak, istifa edecek belki (Divandan istifa eden hanım arkadaşımız gibi; divandan istifa hiç yaşamadığımız bir şeydi bu, belki bundan sonra da olacak); burada müdahaleye tahammülü yok hareketin. Konferansta gündemin asıl maddesine geçilmese bile, partiyeleri bir konferansın nasıl olabileceğini, konferansın nasıl yönetileceğini, konferansta nasıl söz alınabileceğini orada kendi deneyleriyle öğrensinler. Onun için, bize tek tek kişiler olarak, dahageniş bir kafa mı diyelim, yürek mi diyelim, işte o lazım. Bence asıl önemlisi de budur. Yalnızca Konferansta değil, tüm bir yıllık tartışmalar boyunca, Bölge toplantılarında, semt komitelerinde yapılan tartışmaların asıl başarısı parti içi demokrasiyi ilk adımlardan itibaren öğrenmeye başladık. Son bir yıllık tartışma sürecinin bence önemli yanları bunlar.

A. H. Ç.

Parti içi demokrasi için insan faktörünün
öneminin kavranmasının gerekliliği

Daha önce konuşan bir yoldaş, insan faktörünün önemine değin-

di, Konferans değerlendirmesini bununla bağladı. Ben bunu henüz tam olarak gündeme aldığımızı, tam olarak kavrayabildiğimizi sanmıyorum. Parti içi demokrasi ancak, insan faktörünü anlayabilirsek, insana değer vermesini tam bilirsek işleyebilir.

Yaklaşık elli yıldır Komünistlerin insan faktörüne değer vermedikleri açık bir şekilde ortada. Komünistlerden başkaları insanların sorunlarıyla daha çok uğraştılar. Komünistler kendilerine küçük bir dünya kurdular ve onunla uğraştılar. Uluslararası teorik tartışmalarda bu, açıklıkla söyleniyor: İnsan faktörü komünistlerin gündemlerinin merkezinden kaymıştı. Bizim gündemimize ise hiç gelmedi. Şimdi, yeni yeni almaya çalışıyoruz.

Gerçek durumumuzu görmek

İki günlük Konferansın olumlu olumsuz birçok yanı var.

Daha çok kendim için söylüyorum. Biz bazan gerçek durumumuzu görmeden politika çizmek anlayışına düşüyoruz. Konferans bu bakımdan öğretici oldu... Partideki düzey çok vahim. Örneğin parti içi demokrasi geri dönülmez noktada değil. Bu Konferansta bu noktadan geri dönelebileceğini gördüm. Parti içi demokrasiyi koruyabilecek güçler henüz çok cılız.

Bir tesbit yapmak yeterli değil. Eksik, doğru tesbit yapıyoruz ama o tesbit doğrultusunda sonra harekete geçemiyoruz, seyirci kalıyoruz. Biz de dahil, tek tek kişiler olarak, organlar olarak. Şu anda parti bir bütün olarak seyirci durumuna geçmiş durumda. Kimi seyrediyoruz, ben de anlayamıyorum.... Bölge Komitesi olarak biz de zaman zaman bunu yapıyoruz. Ama öbür organlara nazaran şimdilik bunu en az yapıyoruz. Yani sonuçlar çıkarıp, o doğrultuda harekete geçme kabiliyetimiz yok. Bunu başaramadıkça tartışmaları daha ileri götürmek mümkün değil. İnsanlar öğrenecekler, ama insanların öğrendiklerini unutmamaları için geliştirmeleri lazım. Bu konuda bir şey yapamıyoruz.

Önümüzdeki olasılıklar

Şöyle ihtimaller düşünüyorum.

Birincisi, bugünkü durum eğer böyle giderse bir dağılmaya götürecektir. Kendi kendine her şeyden memnun --içinde gayri memnunnardan oluşan-- bir topluluk dağılacak, öyle bir noktaya gelecek ki toparlayamayacağız. Oraya doğru bir gidiş var, diye düşünüyorum.

Ya da şöyle bir şey olabilir: Parti içinde henüz çoğunlukta olduğunu düşündüğüm, anlayışlı olan yoldaşlar "Yeter artık !" deyip, demokrasiyi filan biçip toparlamaya kalkacaklar.

Ya da en zoru, durumu toparlayabileceğiz. Toparlamamızın yolu komünistleri tek tek harekete geçirmeye bağlı. Ama bu, harekete geçirmek, sıkmak, daraltmak anlamında değil. Örneğin tartışmayı kestik mi belki Batı Avrupa'daki faaliyetimiz şimdilik yavaşlayabilir. Konferansımız bir belge ortaya koydu. Eğer demokrasiye saygılıysak, bunu en baştabizim yürürlüğe sokmamız lazım. Ama bunun için çok vaktimiz yok. İnsanlar her gün daha çok demoralize oluyorlar.

B.A.Y.K.'nin yanlış yaklaşımı

(.....)

Bölge Komitesi'nin karışmacı-olmayan tavrı

(BAYK'nın yaklaşımlarının neden olduğu) tartışmalarda Bölge Komitesinin tavrı ne oldu ? Bu organda olduğum için söylemiyorum.

Bir takım kararlar aldık ve bunların yaşama geçmesinde biz direndik. Müdahale etmemek kararı almıştık. Belki müdahale etmemek bazı zararlar getirecekti, ama müdahale etmek çok daha büyük zararlar getirecekti.

Eğer müdahale etseydik, bu Konferans daha düzenli yürüyebilirdi, teknik işleyişiyle, söz alışlarıyla, iç tüzüğüyle biraz daha derli toplu geçebilirdi. Hatta tezlerle ilgili düşünce koyabilirdik ve insanları etkileyebilirdik. Ama bizim sorunumuz bu muydu ?

Konferans iki günde derli toplu geçsin, sonra aynı duruma dö-nülsün müydü ? İnsanlar, doğal olarak yaşamaları gerekeni yaşadılar, bunu engellemek gerekirdi. Buna engel olmadık. Doğru yaptığımızı inanıyorum....

Konferans'ta parti üyeliğine almalar

Konferans'ta divanın yaptığı olayda, partiye üye almalarda bizim hiçbir etkimiz olmadığının altını çizmek gerek. Bu tam anlamıyla bir rezalettir. Böyle bir anlayış olmaz. Tam, yoldaşın dediği gibi, "siz gittiniz, ama bu partiye gelenler de var" sonucu çıktı. Bu korkunç bir anlayış. Biz insanları üç tane gitti, üç tane geldi diye değerlendiremeyiz. Belki yirmi tane gelebilir, bir kişi gidebilir; öyle bakmamak lâzım. Sanki bunu biz yapmışız gibi bir şey çıktı ortaya. Ama bizim bunun yanlış olduğunu vurgulamamız gerekiyor.

Demokrasiyi savunurken zaman zaman düşülen tutarsızlıklar

(.....Ziya Güler yoldaşın yazdığı mektupta Konferansta açıklama yapılacağı belirtiliyordu.....)

Konferansta açıklanan istifalar

(.....)

Batı Avrupa Konferansı tarihinin belirsizliği

(.....)

İ. O.

Tartışma sürecinin kimi olumlu, kimi eksik yanları

Yoldaşlar,

Ben önce, geldiğimiz noktaya kadar Konferans sürecine ve bizim organ olarak durumumuza değinmek istiyorum. Batı Avrupadaki politik faaliyetimizle ilgili tartışma sürecini başlattık. Özellikle Şubat Konferansından sonra, iyi niyete dayalı, farklı düşünen insanlardan oluşan bir F.A.C. Tez Komisyonu oluşturmaya çaba gösterdik. Bu iyi bir niyetti, ama yetersizdi. Çünkü biz bundan daha verimli bir sonuç alabilirdik. Organ olarak bizlerin katkısı yetersiz olmuştur.

Ama bu süreç bazı şeyler de kazandırdı. En azından şunu kazandırdı: hareketimizde bugüne kadar olmayan, eskiden arınmanın çabası içerisinde, yeni bulmanın uğraşısıyla, dinamik, örgütlü ve aktif çalışabilen insanların çabasını sağladı bu süreç.

İyi niyet yeterli olmuyor

Biz bu olgudan gerçekten yararlanabildik mi ? Konferans süreci

şunu gösterdi: İyi niyetlerimiz, özellikle Bölge Komitesinin iyi niyetleri bu yoldaşlarımızı partide tutmaya yetmedi. Bu, reel durumdur. Bundan bir sonuç çıkarmak lazım: ayrılmaların bir nedeni olmalı. Bu yoldaşları neden tutamadık ? Gerek tek tek, gerekse organ olarak gerçekten yeterli çaba harcadık mı ? Bu yoldaşlar istifa nedenlerini sonradan bildirecekler; kendi ağızlarından öğrenebileceğiz, belki daha açık görebileceğiz. Ama o nedenleri sunsalar da, sunmasalar da, biz çağdaş bir partide "çeşitlilik içinde birlik"i sağlamayı amaçlıyorsak --ki biz ilke olarak bu anlayışı savunuyoruz--, o zaman gelişen bu süreçten ders çıkarmamız; kendi konumumuzla hesaplaşmamız lazım. Bu hesaplaşma bireysel de olmalıdır...

Biz buradan sonuç çıkarmak durumundayız. Kendime göre, şu sonucu çıkarmak bence doğru olur. Yeni, çağdaş bir parti yaratmak düşüncesi, eskiden farklı, doğru ya da yanlış düşünen ve tartışan insanlara gerçekten son derece hoşgörülü davranmakla, olanak sağlamakla mümkündür. Aksi hâlde, ne kadar iyi niyet olursa olsun, farklı düşünen insanları tutmaya yetmez. İşte bu süreçte bence bu olmuştur: iyi niyetimiz yetmemiştir.

Bölge Komitesi üyelerinin bireysel eksiklikleri

Peki o zaman bu sonuca organ olarak bizden ötürü neden olan nedir ? Bizlerin kişiler olarak bu süreçteki tavrımızla hesaplaşmamız lâzım yoldaşlar. Konferansta kişilerin, delegelerin öze ilişkin tartışmaları yetersiz olmuştur. Düzey düşüktür, diyoruz. Bu doğru, ben de katılıyorum buna. Ama bir şeyler tartışılıyor. Parti tabanımız kendi görüşlerini, bireysel düşüncelerini yönetim organlarına dile getirmek zorunluluğunu hissediyor. Yönetici organlar şimdi bunları derleyip toparlama çabasını ve olgunluğunu gösterebilmelidir.

Tartışmanın geldiği yer

Bu süreçte gerçekten öyle bir noktaya geldik ki, parti ve parti yaklaşımı da tartışılır durumdadır. Farklı farklı görüşler ortaya çıktı. Bunun üzerine, özellikle ayrılan yoldaşlar, parti politikası ve parti anlayışından çok, tek tek yoldaşların ve organların tavırlarından memnun olmadıklarını belirtiyorlar. Şu ya da bu şekilde yanlış olduğunu belirtiyorlar ve bunun üzerine partiye karşı bir konuma geliyorlar.

Tartışmaya karşı alınan tavır

Burada, yoldaşlar, bir parti anlayışının net olmayışının payı vardır. Bana göre, biz ağırlıklı olarak şunu yaptık: bu farklı düşünen, belki bir "hareket" biçiminde örgütlenmek gerektiğini düşünen yoldaşların karşısına, varolan partinin program ve tüzüğüyle karşı çıktıkça eğer, demek ki biz yanlış yaptık. Parti program ve tüzüğü yanlıştır demek istemiyorum. Ama böyle bir çıkış, bu yeni arayışın önüne bir engelbiçimine büründü, bizim iyi niyetimizin ötesinde bu böyle oldu.

Değişik değişik yoldaşlar özgür düşüncelerini bana göre en son kaleme alınış biçimiyle F.A.C. Tezler Komisyonu'nun son taslağı, --bilmiyorum, bu metin üzerinde konuşacak mıyız?-- bu metnin altına imzalarını koyan yoldaşların kendi özgür düşüncelerinden çok, parti tabanının düşüncesini toplama biçiminde oluştu. Biz parti program ve tüzüğüyle onlara karşı çıktığımızda bu yoldaşlar sıkıştılar ve kendi konumlarından bile bile vazgeçtiler, yani uzlaşmaya geldiler, ona çabaladılar. Biz bunun önüne bir engel olduk gibime geliyor. Özgür arayışın önüne bir engel olma durumu oldu, böyle bir duruma girdik. Buradaki yoldaşların da belirttiği gibi, görüşmeler yapıldı, Tez Komisyonu'ndaki o arkadaşlarla. Ama bundan sonuçlar çıkara-

madık. Bana göre, Ferudun yoldaş bahsettiği konuşmayı hem parti örgütlerine göndermeliydi, hem de açıklama yapmalıydı, bana göre. Bu olmadı. Diyebilirsiniz ki böyle bir açıklamanın olumsuz sonuçları olabilirdi, Konferans'ın olumlu havasını olumsuz yönde etkileyebilirdi. Bu mümkündür.

Politikasını durmadan tartışan bir parti için

Ama yoldaşlar, bizim şunun uğraşını vermemiz lazım: Parti politikası etrafında örgülenen insanlardan oluşan bir örgüt oluşturabilmenin uğraşını vermemiz lâzım.

Çünkü partiye inanan insanlardan oluşan bir partimiz vardı. Bu partiye inanmışlar: Komünist partisi olmalıdır, anlayışlarına göre işte budur iyi komünist partisi. Bu yetersizdir yoldaşlar. Eğer bu böyle devam ederse, bu dağılmaya kadar bile gider, veyahut insanların parti içinde fonksiyonsuz insanlar olarak kalmasına kadar gidebilir. Nitekim varolan durum da onu gösteriyor. Yani, parti politikası etrafında gönüllü olarak toplanan insanlardan oluşan bir parti uğraşı vermek gerekiyor, diyorum. Bunun için de öncelikle politikayı tartışmak lâzım. Bir de, politik düşüncesini savunan insanların ortaya çıkması lâzım, yani bütün parti üyelerinin çıkıp tartışmamız lâzım. Ama bunu yaparken, farklı düşünen, yeni anlayışın içine girmiş, girecek olan insanlara engel olabilecek şekilde değil; buna azamî dikkati harcamak gerek. Bu bakımdan, Bölge Komitesi, bugün geldiğimiz noktada, yapabileceğinin bana göre en iyisini yapmıştır. Ama bu marifet yetmiyor.

Parti içi demokrasiyi geliştirmek için

Diğer taraftan şunu belirtmek gerekiyor: A.H.Ç. yoldaşın da belirttiği gibi, seçimle, atamayla veyahut farklı organların belirlenmesiyle getirilmiş olan organ ya da yapıların, mevcut olan durumumuz içinde rağbet görmediği malûm. Somut olarak Batı Avrupa Yürütme Komitesi'dir bu örnek. Gerçekten, parti içi demokrasiyi geliştirmek bakımından da bizim bu türlü şeylerden arınmamız gerekir. Yani parti kamuoyunun iradesiyle yapılar oluşturulmalı. Başka tür-lüsünden vaz geçmemiz lâzım. Bu anlamda da, önümüzdeki Batı Avrupa Konferansında bunu değerlendirmemiz lâzım. Zaten, bizim FAC Konferansımız bu anlamda sonuç da çıkarmıştır; sonuç belgesinde bu ifade edilmiştir. Ben de buna katılıyorum.

İstifalar konusunda

İleriye yönelik olarak, bu yoldaşlarımız konusunda E. Yoldaşın belirttiği bazı şeylere ben de katılıyorum. Eskisinden çok daha farklı olarak hepimizin bu yoldaşlarımızla ilgilenmemiz lâzım. Yani insan olarak, birer yoldaş olarak ilgilenmemiz lâzım. Farklı platformlarda onlarla birlikte olabilmek için çaba harcamamız lâzım; örneğin F. Almanya Konferansımıza bu yoldaşlarımızı davet etmemiz lâzım. Bunu partili kadromuz da görebilmelidir. "Çeşitlilik içinde birlik" uğraşı içinde olduğumuzu yoldaşlarımıza, özellikle ayrılan yoldaşlarımıza göterebilmemiz gerektiği kanısındayım.

D. G.

Sevgili Yoldaşlar,

Konferans'ın ülkede partimize sağlayabileceği katkı

Son Konferansımızla ilgili olarak burada yapılan değerlendirmelerin çoğuna katılmakla birlikte, ben Konferansımızı bir başka açıdan değerlendirmek istiyorum. Böyle bir değerlendirmenin de ya-

rarlı olacağını düşünüyorum. Bu Konferansımızın artık ağırlık merkezi Türkiye'de olan, Merkez Komitesi Türkiye'de olan, politikasını Türkiye'de geliştiren ve bizim de bir parçası olduğumuz Partimize ne katkılar sağlayabileceği noktası üzerinde durmak istiyorum. Yani, bir konferans yapıyoruz, Batı Avrupa'da, F.Almanya'da yaşayan komünistleriz, onun bir örgütü olarak toplanıyoruz, yüksek bir toplantı yapıyoruz; ama ülkede partimize, içinde bulunduğu durumda katkılarını neler olabilir bu konferansın ? İşte bu noktadan değerlendirmek istiyorum.

Günümüz dünyasında komünist ve işçi partilerinin stratejilerinde ve iç yapılarında demokratikleşmeye verdikleri önem

Uzun olmayacak açıklamamı daha kolay anlaşılır kılmak için, önce bir noktaya değineceğim. Günümüz dünyasında komünist partilerin gündemindeki demokratikleşme sorunu, dünya ölçeğinde yeni bir konjonktürde ele alınıyor. Komünist ve işçi partilerinin hemen hepsi demokratikleşmeyi, demokratik bir yeniden yapılanmayı öne çıkarıyorlar. Yani hem toplumda demokratikleşmeyi, gelişmeye yığınların en geniş katılımını gözetiyorlar. Ama, stratejik yaklaşımlarında bunu gözetten partiler aynı zamanda kendi iç yapılarında da en geniş katılımı, en geniş yaratıcılığı da sağlamak istiyorlar. Bu yönelimin en belirgin örneklerinden biri olarak burada anmak istiyorum: SBKP dördüncü bir anayasa hazırlanmasını öneriyor, ülkesindeki demokratikleşmeyi daha güvence altına almak için. Bu arada kendi iç yapısında demokratikleşmeyi de aralıksız sürdürüyor.

Dünya çapında öyle bir süreç yaşanıyor ki, artık komünist partiler gerçekten demokratikliğin timsali, somut örneği haline geleceklerdir. Yani toplumda etkili bir itici güç, yeni tip bir öncülük oluşuyor. Bütün burjuva partilerinin demokratiklik iddialarını boşa çıkaracak bir güç. Alalım ANAP'ı: parti içinde demokrasi işlemiyor, başkan Özal ne derse o oluyor. SHP'de de durum çok farklı değil. İşte, Paris'teki Kürt Konferansına katılan milletvekillerinin nasıl dışlanmak istediğini hep birlikte görüyoruz. Dünya çapında komünist partiler --ki biz de onlardan biriyiz-- demokrasi-nin, insan haklarının, barışın, gelişmenin somut itici gücü, özendirici gücü haline gelme yolundadırlar.

"Birlik - Yasallık - Demokratik yeniden yapılanma"

Partimizin yeni doğrultusuna, öne çıkardığı hedeflere işte böyle bir genel ortamda bakıyoruz. Partimiz haklı olarak, ülkeye dönüşlerle birlikte, ülkedeki gelişmeleri daha doğrudan etkileyebilmek yolunu tuttu ve stratejisine uygun olarak hedeflerini birlik, yasallık yenilenme (demokratik yeniden yapılanma, çağdaşlaşma) olarak belirledi.

Şimdi, ülkemizde partimiz ne durumdadır ? Birleşme ve yasallaşma süreçleri ülkeye dönüşlerle hızlanmış olarak yürüyor. TSİP'le olsun, öbür siyasal parti ve gruplarla olsun, birleşmeye gerçekten istekliyiz. Biliyorsunuz, program sorunları ortaya getiriliyor, tartışma öneriliyor. Fakat birleşme ve yasallaşma süreçleri, bize bağlı olmayan, egemen güçlerin çok etkili oldukları bir istikrarsızlık ortamında yol alıyor. İşte bu istikrarsızlık ortamının son bir göstergesi ve ögesi cumhurbaşkanlığı seçimi olmuştur. ANAP, muhalefet partilerinin herdiği bir konsensüse yanaşmadı. Bu durum besbelli ki yeni bir gerginlik ögesi olacaktır. Yeni bunalımların patlaması için ANAP'ta somutlanan egemen güçler ortamı hazır tutuyorlar. Böyle bir durum bizim birlik ve yasallık süreçlerimize zarar veriyor. Bizim buradaki Konferansımızın ülkeye bu yönde pek yararlı olamayacağını düşünüyorum. Ama demokratikleşme, demokratik

yeniden yapılanma, çağdaş bir komünist parti olma hedefi ülkemizde partimizin de önünde duran bir görevdir ve burada toplanan son Konferansımızın bu yönde Partimize olumlu katkıları olacağını düşünüyorum.

"B.Avrupadaki Politik Faaliyetimiz" üzerine Tezler'in değişen tarihsel bağlamı

Batı Avrupadaki politik faaliyetimiz üzerine Tezler epeyce bir süredir tartışılıyordu, gerek TKP'de, gerekse --sanıyorum-- TIP'te. Birlik kongremiz o tartışmaları o haliyle noktalamıştı. Bu kongrede onaylanan yeni programımıza, Barış ve Demokratik Yenilenme stratejimize dayalı olarak B.Avrupa'daki faaliyetimize ilişkin tezleri bir parça farklı bir bağlamda, bir kez daha somutlaştırmak gereksinimi ortaya çıktı. İşte biz o süreci yaşarken şunu gördük: Merkez Komitesi üyelerinin bir bölümü de ülkeye döndü. Şimdi, bu süreç başlangıçtaki önemini de aştı. Şu anlamda aştı: biz görece açıklıkla Batı Avrupa'da politik faaliyet yürüten, Merkez Komitesi de ağırlıklı olarak Avrupa'da olan bir parti iken, artık ülkedeki gelişmelerin doğrudan bir parçası olmaya çalışan bir topluluk haline geldik.

Konferans'ın "amaç" konusunda sağladığı yakınlaşma

Tartışılan tezlere yakından baktığımızda, kanaatimce, başlangıçta bağdaştırılması kolay olmayan iki anlayış ortaya çıkıyordu. Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin görüşü, buradaki politik faaliyetimizin doğrultusunu ülkedeki koşulların belirleyeceği merkezindeydi. Oysa Şubat (1989) F.Almanya Konferansımızda oluşturduğumuz Komisyonla yaygınlaşan görüş ise, Batı Avrupa'daki faaliyetimizde buradaki özgül koşulların belirleyiciliğini vurguluyordu. Ve bu iki görüşe göre ayrı ayrı öne çıkarılan amaçlar, yapılanma sorunları vb. arasında bir kaynaşma sağlamak kolay görünmüyordu.

Şimdi, şubat ayından beri geçen tartışma sürecine baktığımızda, son Konferansımızda kabul edilen Sonuç Belgesi'ne de yansıdığı gibi, bu tartışmada amaç konusunda bir yakınlık sağladığımızı, zorlama, dayatma söz konusu olmadan, amaca ilişkin apayrı yaklaşımları bir birlik haline getirebildiğimizi görüyoruz. Ben bundan çok seviniyorum.

Konferans'ın Programatik Belgelerimize getirdiği zenginleşme

Son Konferansımızın, B.Avrupa'da ve bizim somutumuzda F.Almanya'da yaşayan Türkiyeli komünistlerin platformu olarak ortaya çıkardığı Sonuç Belgesi'ne bir noktanın eklendiğini görüyorum.

Bildiğime göre --eksik biliyorsam elbette bu benim dikkatsizliğimdir-- şimdiye kadarki ortak metinlerimizde hep ülkemizin Avrupa Topluluğuna girmesi perspektifinden söz ediliyordu. Oysa Konferansımızın Sonuç Belgesi ilk kez ve çok yerinde olarak "Avrupa Ortak Evimiz"e işaret etmektedir. Yani Sonuç Belgesi Türkiye'nin yalnızca tekeller Avrupasına yakınlaşmasını değil, ayrıca onun dışındaki Avrupa ülkeleriyle de, yani eskiden Avrupa Serbest Mübadele Bölgesi denen diğer Batı Avrupa ülkeleriyle ve Avrupadaki sosyalist ülkelerle de yakınlaşmasına işaret etmiş, Urallardan Atlantığa kadar bir Avrupa fikrini getirmiş ve bunu açıklıkla ifade etmiştir. Sonuç Belgesinin B.Avrupa'daki politik faaliyetimiz için perspektifi yalnızca AT ölçeğinde kalmayıp, "Avrupa Ortak Evimiz" çerçevesinde belirlemiş olması, bence, programatik bakımdan zenginleştirici bir katkıdır.

Konferansımızda yine programatik yaklaşımlarımızı zenginleştirecek bir başka nokta, Kürt göçmenlerin varlığına getirilen vurgu olmuştur. Kürtlerin varlığı, onların çiğnenen, görmezlikten gelinen, savsaklanan hakları Konferansta, daha önceki dikkatlerimizi

ve bunu ifade eden terimlerimizi güçlendiren bir vurguyla ifade edildi.

Batı Avrupa'da örgütlenme sorunlarımızın
kimi tarihsel özellikleri

Batı Avrupa'da örgütlenme, yapılanma sorunlarımız, bence, çağdaşlaşma süreçleriyle bağlıdır.

Yeni Yol'un son sayısında M.Güneş imzasıyla Kutlu'ya sorular soruluyor: Demokratik merkezîyetçiliği nasıl işleteceğiz ? Kutlu'nun bu konuda önceki belirlemelerini biliyoruz: Demokratik merkezîyetçilik temel bir ilkedir, ama onu çağdaşlaştırmak gerekiyor. M.Güneş'in Kutlu'ya yönelttiği sorularla süren tartışma rastlantısal, kişisel, bir kerelik bir tartışma değildir; M.Güneş olmasa, başkalarından sorular gelecek. Nasıl çağdaşlaşacağız ? Çağdaş bir komünist partide temel örgütlerin, tek tek üyelerin girişkenliği nasıl geliştirilecek ? Demokratik merkezîyet nasıl işleyecek ? Yapılanmanın eskisi gibi devam etmiyeceğini düşünüyorum şahsen. Ama Leninciliği, 3.Enternasyonal'in öngördüğü yeni tip parti modelini sorgulamak isteyen yoldaşlarımız olduğunu da biliyorum. O yüzden, ülkemizde de, burada da geçerli olan bu sorunlardaki tartışmanın henüz sonuca bağlanmamış olmasından kaygı duymuyorum.

Ayrıca bu tartışma konusunun Batı Avrupa'da ve ülkede tüm parti ölçeğinde daha bir süre doğallıkla kesin sonuca bağlanmamış kalmasında şöyle bir özel tarihsel koşulun payını görüyorum: Ülkemizde gerçekten çok canlı, sert bir sınıf savaşımı yürüyor. Parti henüz yasa-dışıdır; varlığını, etkisini o koşullarda sürdürüyor. Bu bizim Batı Avrupa'daki yaşayışımıza benzemiyor. Biz bulunduğumuz ülkelerdeki partilerden etkileniyoruz; burada eskisinden daha demokratik bir yapılanmayı olanaklı görüyoruz. Ama ülkede iktidarın Kürtlere karşı tavrını, Kürt halkı üzerinde sürdürülen acımasız baskıları, devrimci sola karşı hapihanelerde ve dışarıda uygulanan şiddeti göz önüne alırsak, ülkede örgütlenme sorunlarına buradaki gibi yaklaşamayacağımız belli oluyor. Günümüzde Batı Avrupa'da ve ülkede örgütlenme sorunları arasındaki farklılığı, kanımca gözetmek gerekiyor. Batı Avrupa'da belki dünyadaki gelişmelerden daha çok etkilenen, daha demokratik bir yapılanmayı; sınıf savaşımının sert ve acımasız yürüdüğü ülkemize olduğu gibi aktarmak bugün mümkün olmayabilir. O yüzden, kendimiz için adını henüz hep birlikte koyamadığımız, dünya ölçüsündeki gelişmelerle yakından bağlı yeniden yapılanma sorunlarımızın ülkeyle tamamen özdeş olmadığını görüyorum; ama bundan hiç kaygılanmıyorum. Demek ki biz burada bunları daha düşünüp tartışacağız, ülkemizdeki gelişmeleri de izleyeceğiz. Eğer buradaki tartışmalarımızı olumlu sonuçlandırabilirsek, ülkemizdeki gelişmeleri de, çağdaş dünyayı taşımak bakımından, etkileyebileceğimizi düşünüyorum. Ama böyle bir beklenti için zaman henüz erkendir, Sonuç Belegesi'nde yapılanma sorunlarımızın kesin bir sonuca bağlanmış olmaması beni karamsar kılmıyor.

Demokratikleşmede "usûl"e ilişkin acemiliklerimiz

Bununla bağlı olarak Konferansımızda somut olarak gördük ki divanın oluşumundan itibaren birçok usul hataları yapabiliyoruz; çünkü biz bir illegal mücadele içinden geliyoruz, açık seçik görüşme geleneklerimiz yüksek değil. Ama yine de düşünüyorum ki Konferansımızı oluşturan delegeler gibi, başkalarının da kendilerini ifade hakkına böylesine saygılı, toplantının verimli sonuçlanmasına böylesine duyarlı bir Türkiyeliler heyetine bizim dışımızda ne buralarda, ne de Türkiye'de kolay rastlanmaz. Tüm acemiliklerine rağmen böylesine olumlu; çünkü o kusurları aşmaya niyeti var, azmi var.

Bu konuda anlamlı bir örnek anmak istiyorum. Konferansta konuşmacılara ne kadar süre tanınsın diye bir usûl sorunu ortaya çıktı. Üç tane öneri oldu;oyladık,birini benimsedik. Fakat giderek fiilî bir durum ortaya çıktı; bundan, yerel örgütleri adına konuşanlara on dakika, kişisel görüş dile getirecekler beş dakika tanınmanın gerekli olduğu belli oldu. Oysa biz bunu öngörememiştik. Ama ben sanıyorum ki bu deneyim, başka toplantılarımızda bizi besleyecektir, konferansımızın dört saatini almış olan usûl tartışmalarını kısaltacaktır.

Konferansta dışlayıcı-olmayan usûl ve tavır

Konferansta tanık olduğum bir özelliği çok sevindirici buluyorum. Bilebildiğim kadar eskisiyle karşılaştırma yapıyorum. Orada artık kimse kimseyi dışlayıcı bir tavırla hareket etmiyor, öyle bir yaklaşım içinde değil.Hatta bu, çoğu kez konuşma usûbuna da yansıyor. Beni hem Konferans için olumlu düşündüren, hem de gelecek için umutlandıran başlıca özelliklerden biri bu. Burada çok vurgulandı. Demokratikleşme için zorunlu bir öge bu: dışlama niyeti de yok, çabası da yok.

Bu farklılığı bir örnekle belirteyim, izin verirsiniz. Yakında, belki bugün ya da yarın yapılıyor, HDF'nin (Halkçı Devrimci Federasyon, eski CHP'nin yurt dışındaki yandaşları) genel bir toplantısı var. Ülkede SHP'nin içinde olan bitenleri biliyoruz: İçinde Kemal Anadol'ların, Ahmet İsvan'ların, kararlı demokrasi yandaşlarının bulunduğu bir demokrat grup Baykal'a karşı şahlanıyor. İşte fraksiyonculuk, hoşgörüsüzlük, kaynaşma bu. Ve bu,kördögüşüne, hatta fiilî döğüşe kadar varabilir. Bizim heyetimizi --Konferansımızı kastediyorum-- çok olgun buluyorum ve bunun benzeri olgunlukta bir topluluğu sol'da olsun, sağ'da olsun, başka bir siyasal grupta şimdilik tasarlayamıyorum. Bütün kusur ve eksikliklerine rağmen --bunların gitgide giderilmesi olanaklıdır--, asıl temel yaklaşımlarında gerçekten demokrasiyi isteyen, onu gerçekleştirmek isteyen, o heyetin içinde demokratik bir şekilde varolmak isteyen insanlar görüyorum,bundan çok seviniyorum.

Partimizin Birlik - Yasallık - Demokratikleşme hedeflerine yaraşır bir Konferans

Konferansın Sonuç Belgesi'yle de ilgili görüşlerimi kısaca belirtmeye çalışayım. Özellikle Şubat ayındaki konferansımızdan itibaren yaşadığımız tartışma süreçlerinin bu belgede yer aldığını görüyorum. Demin değindiğim, zorlayıcı olmayan birleşme, dışlayıcı olmama eğilimini hem usûbuyla, hem içeriğiyle yansıttıyor. FAC Bölge Komitemiz, kuşkusuz Konferansın verimli geçmesini dilemekle birlikte, böyle bir sonuç belgesini peşinen etkilemek götürüntüsü bırakmak istemediğinden, herhangi bir taslak ya da öneri sunmamıştı. Buna rağmen Konferansta seçilen Komisyon'un, Konferansın ilk gecesi, kısa sürede hazırlayabildiği Sonuç Belgesi taslağı ertesi gün görüşülürken şu görüldü: içeriği öylesine ölçülü bir metin hazırlanmıştı ki, herhangi bir bölümü için akla ilk geliveren kısmî bir itiraz, başka bölümlerle bütünlüğü bozmak tehlikesi taşıyordu. Bunu itirazcılar da şaşarak gördüler. Bu metni hazırlayan yoldaşların becerisine doğrusu hayranlık duydum. Bunu bazı komisyon üyelerine söyleyebildim, burada da ifade etmek istiyorum.

... Ülkede bir yandan kimi güçlülere rağmen, birlik yolunda sürekli adımlar atılıyor. Konferansımızda egemen olan hava, dışlayıcı olmayan, tutarlı, demokratizmi her biçimiyle her adımda somutlamaya yönelik Konferans iradesi, ülkede TSİP'le, devrimci sol, Kürt ulusal hareketiyle diyaloglarında Partimizin yaklaşımlarına tanıklık edecek, destek olacak bir düzeyde olmuştur.

Ayrıca, tüm delegelerin düşüncelerini özgürce ifade ederek parti yaşamına katkıda bulunabildiği Konferansımız, parti içi demokrasinin derinleşmesinde yeni bir işaret taşı olmuştur. Bu durumun ülkedeki yoldaşlarımızın dikkatinden kaçmayacağından eminim.

İstifalar

Yoldaşlarımız değindiler: istifalar gerçekten üzücü. Bu benim kişisel kanaatım değil. İstifa duyurularını okuyan Divandaki yoldaşımızın tavrından tutun, ayrılmak isteyen yoldaşlara yönelik davetkâr toplu alkışlar, söz alan kimi merkez yöneticilerimizin çağrıları Konferansın ayrılmalara razı olmadığını ortaya koymuştur.

... Konferansta istifalarını duyurmuş yoldaşlara kapı açık tutulduğu, kararlı olarak daha da açık tutulacağı için doğrusu ben bir kayıp görmüyorum. Çünkü önümüzdeki yeni gelişmeler onlara bir kez daha düşünme fırsatı verebilir. Bizim onlara kapıyı kapalı tutmayacağımız, tam tersine onlarla birlikte daha güçlü olacağımız Konferansta da vurgulanmıştır.

Konferans Sonuç Belgesine sahip çıkmak

... Sonuç Belgesi konusunda da E. yoldaşın söylediklerine katılıyorum. Bu Sonuç Belgesi F.Almanya'da çeşitli yerel konferanslar yapmış olarak toplanan heyetimizin, bizim hem bugünümüzü, hem de geleceğimizi temsil eden bir belgesi olarak görüyorum. Buna sahip çıkmamız gerek. Demin programatik bakımdan zenginleştirici iki özelliğine işaret ettim.

Bu belge hem somut politik hedeflerimizin birliğini iyi ifade ediyor, hem de yapılanmada hangi sorunlarımız olduğuna, nasıl bir yaklaşımla o sorunların üstesinden gelebileceğimize ilişkin birçok ipuçları veriyor. İstifa etmiş olan, ya da değişik sorunlarıyla eylemsiz konumlarda bulunan yoldaşlarımıza birlikte-eylem yolunu açık tutuyor.

Çağdaş bir komünist partiye doğru yol alırken, toplu girişkenliğimizi geliştirmemizde ve F.Almanya'daki birliğimizi güçlendirmemizde bu belge bize yârdımcı olacaktır.

İ. E.

Yoldaşlar,

Tartışmada kaybolan zaman

Bu tartışma sürecinin başından söze başlamak istiyorum. Bence tartışma sürecinde uzunca bir zaman boşa gitmiştir. Yani, biz Konferansımızla, TBKP'nin olduğu 1. Kongre'nin ertesi gününe gelmiş olduk. Ama başka yerlere değil de bu noktaya gelmiş olmamız olumludur.

Tartışma yanlış bir şekilde gelişti. Çünkü Batı Avrupa Yürütme Komitesi soruları yanlış şekilde gündeme getirdi. Yani B.Avrupa'da politik faaliyete gerek var mıdır ? sorusu ve bu politik faaliyet-te ağırlık noktası Türkiye mi olacak, göçmenler mi olacak ? gibi yanlış sorulara yanlış cevaplar verildiği için, bu süreç içerisinde biz ana doğrultudan uzaklaşmışızdır.

Oysa asıl tartışma konumuz için Birleşme Kongresinde kabul edilen program ve alınan bir dizi kararlar vardı; bu kararların öne çıkardığı, yurt dışındaki politik faaliyetlerle ilgili görevler vardı. Bu görevler, bu partinin çatısı altında ben de varım diyen, programını, kongre kararlarını kabul ediyorum diyen bütün yoldaşlar için bağlayıcı kararlardı. Nitekim son Konferansımızda onayla-

diğimiz Sonuç Belgesi'nde, bu görevlerin neler olduğunu yalnızca biraz net olarak yazdık. Yani sonuçta Kongre'nin ertesi gününe geldik. Bu tartışma sürecinde, partinin önümüze koyduğu demokratik göçmen hareketini yaratma görevi için Batı Avrupa'da ya da F.Almanya'da nasıl bir faaliyet yürütmemiz gerektiğini tartışmalıydık. Yığın örgütlerinde mi ? başka örgütlerde mi ? bunları açmamız gerekirdi. Türkiye'de demokrasi güçleriyle dayanışma görevimiz var. Bu nasıl bir çalışma içerisinde olmalıydı ? Sol'un birleşme süreci nasıl olacak ? İşte o tartışma sürecinde bunları açmamız gerekirdi. Çünkü önümüze konan görev Batı Avrupa'daki politik faaliyetlerin açılması, somutlanmasıydı. Oysa bugün buna yeniden başlamak durumundayız. Bu anlamda, geçen bir buçuk yıl bir kayıptır. Bu kaybın ana sorumlusu B.Avrupa Yürütme Komitesi'dir; bu organ seçilmiş bir organ olmadığı için, Merkez Komitesidir. Çünkü soruyu yanlış bir şekilde gündeme getirmiştir. Tartışmanın başlangıcındaki kimi olumsuz sorulardan etkilenerek, ana sorun sanki oymuş gibi, partiye gerek var mı, yok mu ? varsa göçmenler mi, Türkiye mi ? gibi gündeme getirmiştir. Bence bu yanlış bir yaklaşımdır ve B.Avrupa Yürütme Komitesi bunun sorumlusudur. Dediğim gibi, tartışma süreci başka bir noktadan gelişmiştir.

Konferans süreci

Konferans sürecine bakacak olursak, Sonuç Belgesi bizi, dediğim gibi, tekrar Kongre'nin ertesi gününe getirmiştir. Bu anlamda olumludur. En azından, şu anda varolan parti yapısına ve pratikte yürüyen ilişkilere bir netlik kazandırmıştır. Bunlar siyah ve beyaz olarak kağıdın üzerine çıkmıştır. Şimdi bir ortak noktamız oluştu. Bu anda yararlı olmuştur. Bu, tüzüğün inkârı anlamına gelmiyor. Yepyeni bir durum keşfetmedik biz. Şu Sonuç Belgesi Amerikayı keşfetmiş değildir. Varolan durumu yeniden, bir net yazdık. Bu anlamda, bence, olumlu; çünkü varolan noktaya geri döndük, ama daha geriye gitmedik. Tartışma sürecinde çok daha geriye gitmiştik. Bu bakımdan Konferansın olumlu olduğunu düşünüyorum.

BAYK'nın tartışma sürecindeki tavrı

B.Avrupa Yürütme Komitesi tartışma sürecinde olaya, bir yönetici organın göstermesi gereken politik duyarlılıkla yanaşmamıştır, yönlendiricilik görevini yerine getirmemiştir, tam tersine, ortaya çıkan kaosa öncülük etmiştir. Niye etmiştir ? F.Almanya konferansı BAYK'ın (Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin) bilgisi dahilinde yapıldı. F.Almanya konferansının aldığı karar açıkça biliniyordu. Neydi bu karar ? Yeni bir Tez Komiyonu oluşacak ve bu Tez Komisyonu farklı görüşlerde arkadaşları içerecek ve yeni bir tez hazırlayacaklar tartışmaya. BAYK'nın bu sürece sonradan doğrudan müdahale etme --olumlu anlamda müdahale--, yönlendirme şansı varken, bu olayı kullanmadı. Bu anlamda sürece olumsuz yönde müdahale etti. Son anda tez çıkarma olayı bir yanlışlıktır.

Bölge Komitemizin tavrı

Buna karşılık, F.Almanya Bölge Komitemizin tavrı koymuş olması bence olumlu bir adımdır, parti içi yaşam açısından. Biz onların bu tavrını eleştirdik; ama biz şunun da altını çizdik: hangi organdan, kimden gelirse gelsin, her görüş hiçbir engelle karşılaşmadan aşağıya inmelidir dedik ve bunu da uygulamaya çalıştık. Bu da bizim açımızdan bence olumlu bir adımdır, parti içi demokrasinin gelişmesi bakımından.

FAC Tez Komisyonu'nun oluşumu ve Bölge Komitesinin tavrı

Biz Bölge Komitesi olarak Tez Komiyonu'nun oluşumu konusunda

Konferansın bize verdiği görevi, elimizdeki olanaklar dahilinde en demokratik şekilde yerine getirmeye çalıştık. Yani, farklı görüşlerdeki arkadaşları komisyona aldık; ayrıca bu komisyonu uzman yollarla da destekledik. Örneğin Nâzım Yoldaş ve Elif Yoldaş, göçmenlik konusunda uzman yoldaşlardı, komisyon çalışmalarına bunlar da katıldılar. Bence bu olumlu bir karardı.

Bu komisyonda iki tane Bölge Komitemiz üyesi vardı. Başta Erol yoldaş olmak üzere, bu iki yoldaşımız, bu komisyon ile Bölge Komitesi arasındaki ilişkileri koordine etmek görevini üstlenmişlerdi. Bence bu bizim için netti. Ama biz şöyle bir karar almamıştık, --böyle bir karar zaten saçma olurdu--, bu yoldaşlarımız Bölge Komitesinin görüşlerini o komisyonda temsil etmek diye bir görevle yükümlü değillerdi; yalnızca koordinasyonu ve bilgi akışını sağlamak gibi bir görevleri vardı. Bu alanda tek tek yoldaşlardan ya da Bölge Komitesinin genelinden kaynaklanan eksiklerimiz oldu. Biz komisyon çalışmasına, ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesine yeterince yardımcı olamadık, ortaya çıkan teknik aksaklıklara da müdahale etmedik inisiyatif kullanarak. Örneğin, Komisyonun toplanması konusunda biz kararlı olamadık, bazı işler komisyonun bir grubu tarafından yapıldı, öbür grubun haberi bile olmadı. Erol yoldaşın Komisyondan istifasından sonra, peki bu Komisyon nasıl yürüyecek konusunu gündemimize almadık. Bence bu bizim, Tez Komisyonunun işleyişindeki eksikliklerimizdir. Bunlardan ders çıkarmamız gerekir. Ama komisyon çalışmalarının en demokratik olması yönünde çabalarımızı gösterdik diye düşünüyorum.

Burada değinilen bir başka noktanın açıklık kazanması için şunu diyeceğim, çünkü Bölge Komitesi üyelerinin hepsi Tez Komisyonunun o toplantısında yoktu: Tez Komisyonunun tartışma süreci sonunda yaptığı değerlendirme toplantısı, o komisyonun girişimiyle yapılan bir toplantıdır ve oraya ben Bölge Komitesi adına değil, kişi olarak geldim. Mainz'de Salih yoldaştan duydum sanıyorum. Yoldaş da kişi olarak geldi; bütün yoldaşlar biz kişiler olarak katıldık, Bölge Komitesinin tartışma sürecine görüşünü getirmek üzere katılmadık. Bir kere bunun parti kamuoyunda netlik kazanması lâzım. Bu anlamda biz Bölge Komitesi olarak sürece müdahale etmedik, her ne kadar kişiler olarak katılmış olsak da. Oraya götürdüğümüz görüşler de Bölge Komitesinin görüşleri değildir. Olayın arkasından biz Yoldaşla birlikte üçümüz konuştuk ve akşam Hasan yoldaşın evine gittiğimizde, ayrılan diğer yoldaşlar da oradaydı. Birlikte konuşmamız da Bölge Komitesinin kararıyla olan bir şey değildir. Eğer orada eksiklikler varsa, biz onların hesabını tek tek verebiliriz. Bu anlamda da biz Tez Komisyonuna bir müdahalede bulunmadık. Ama yeterli inisiyatifi de kullanamadık, parti çalışması açısından. Bu süreçte Bölge Komitesi olarak eksik yanımız buydu.

Yoldaşın oradaki olayla ilgili olarak Konferansta yazılı açıklama yapacağını söylemesini ben doğru bir adım olarak buluyorum. Yani, Salih yoldaşın ve diğer yoldaşlarımızın parti kamuoyuna yaydıkları bu olaya Yoldaşın, daha net olarak, olayın bütün ayrıntı-ları bilinmeden, bir farklı yorumla yaklaşması durumu daha kritik hale getirebilirdi. O nedenle Konferansta açıklama yapacağını söylemesini ben benimsedim. Telefonla, Yoldaş, tavrını Konferansta açıklayacağını bana da söylemişti.

Ancak, Yoldaşın Konferanstaki tavrına kesinlikle karşıyım. Bu tavır böyle olmamalıydı. Yoldaşımız orada yaptığı konuşmasıyla olaya hiçbir açıklık getirmedi. Bence Yoldaş sen o tavrınla parti içinde açıklık sürecine istemiyerek olumsuz bir katkıda bulundun. Niye? O anda Haydar yoldaş katıldığını söyledi. Yoldaş senin objektif olarak ne olduğunu koymak, sonra senin orada ne söylediğini belirtmen gerekirdi. Bunun yorumunu artık biz parti tabanına bırakmalıydık. Parti tabanı diğer yoldaşların yorumunu biliyorlardı, ayrıca o yoldaşlar kalkıp söz de alabilirlerdi. Bu açıklık olmayınca da senin söylediklerin anlaşılmadı. Hele hele senin iyi niyetle "Düsseldorf örgütünden Ziya konuşuyor" tarzında bir açıklama

yapman olayı daha da karmaşıktı. Ferudun konuşuyordu. Hele misafirler hiç anlayamadılar; senin konuşmanın ta yarısından sonra "Ziya yoldaş bu mu ?" diye sormaya başladılar. Bence buna gerek yoktu, senin olayı çok açık koyman lâzımdı. Konferansta olayı senin koyuş şeklinden, bu yoldaşlarımızın partiden ayrılışının gerekçesi belli olmadı.

İstifalar

Partiden ayrılışlarının gerekçesi, yenilenmedeki kimi gelişmelerden, ya da parti içi yaşamda ortaya çıkan sorunlardan, partinin politik, ideolojik hattına yönelik olarak yoldaşlarımızın farklı görüşlerde olmasından kaynaklanan bir şey de değildir bence; bunların da etkileri vardır herhalde, ama bunun özü, her ne kadar şu an belgeleyemesem de, ağırlıklı olarak subjektif, önyargılardan, kişisel sorunlardan kaynaklanan bir ayrılmadır. Bu nedenle olayı çok dramatize etmememiz lâzım, bence. Ve ben bu yoldaşlarımızın da üzerinde özenle durulmasından yanayım. Ayrıcalık yapılması anlamında değil, tek bir yoldaş bile olsa üzerinde özenle durmalıyız. Ama bu yoldaşlar üzerinde ayrıca özenle durmak lâzım. Çünkü onlar görüşlerinin kabul edilmeyeceğini düşünüyorlardı... Somut bir örnek olarak, Salih yoldaşımız parti kamuoyuna güvenini yitirmişti... Oysa Sonuç Belgesi onların birçok görüşlerini içeriyor. Yani onlar istifalarını bu sürecin sonunda düşünselerdi, belki farklı adımlar atabilirlerdi. Attıkları o adımdan sonra, yapılan çağrılara reaksiyon göstermeyişlerini ben o andaki psikolojik bir şey olarak değerlendiriyorum. Nitekim Hasan yoldaşın yazdığı gerekçe açıklamalarına baktığımızda, ipleri kesen koparan bir yaklaşımın söz konusu olmadığını görüyorum. Yani bir açık kapı bırakıyor. Burada her iki tarafın da bence olaya iyi niyetle yaklaşıp çözmeye çalışması lâzım. Sırf bizim onlara gitmemiz yetmez. Onların da bu anlayışı göstermesi lâzım, onların da taviz vermesi lâzım. Ama burada biz çoğunlukta olduğumuz için, doğal olarak, görev bize düşüyor diye düşünüyorum.

Konferans süreci

Bence Konferans süreci şimdiye kadar legal ya da illegal, yığın örgütlerinde ya da diğer yerlerde yaptıklarımızdan hangisini alırsanız alın --ki biz onlarca konferans, kongre düzenledik--, bunlar içinde, sadece yöneticiler için değil, tüm parti için en eğitici olmuştur diye düşünüyorum. Kendi somutundan örnek vereyim. Şimdiye kadarkilerin en ideal örnekleri FİDEF kongreleri olmuştur. Bu kongreler hazırlanırken ne olurdu ? Bu işten sorumlu olan yoldaşlarımız yapılacak işlerin hepsi için A'dan Z'ye kadar bir çizelge hazırlarlardı ayrıntılı olarak, iç yönetmeliğinden, yemek yemeden sinden yatmasına kadar, tartışmaların şekline kadar. Ve bunlar orada hemen oylamaya sunulurdu. Hep beraber, birlikte olurduk ve tıkr tıkr da yürürdük; zaten divanın da otoritesi var, giderdi. Bu anlamda bizim düzeyimizin çok yüksek olduğu görüşü hepimizde yaygındı. Bu Konferansımız bize gösterdi ki o zamanki pratiğimiz aslında bilince çıkmış bir pratik değil, şartlanmış, yukarıdan zorlanmış, bürokratik uygulamanın verdiği bir pratikti. Yani sözde bir gelişkinliğimiz vardı. Bunun olmadığını yine pratikte gördük. Hiç şoke olmadım ben yoldaşlar, moral bozukluğuna da uğramadım. Çok da sevindim, çünkü şimdi nereden başlayacağımızı biliyoruz. Eğer ben sorumluluk hissediyorsam ve bu yoldaşlarımla bir şey yapabilirim diyorsam, nereden tutacağımı görüyorum şimdi. Usûl tartışmaları yarım günümüzü aldı. Ama ben eminim ki bu yarım gün bize, onlarca defa yaptığımız, her şeyi tıkr tıkr düzenlenmiş konferanslardan çok daha fazla eğitici oldu. Bu yönüyle ben Konferansı önce bu yönüyle başarılı görüyorum.

Gelelim, olumlu bulmadığım noktalara yoldaşlar. Kısacası

bunlar bizden kaynaklanıyor. Örneğin, divanın oluşumu, divan başkanının ayrıca oylanması olayı, Bölge Komitesinin görüşü değil, şu ya da bu şekilde kişisel inisiyatifle ortaya çıkan bir olaydır. Ama bence bu, gelişme sürecine olumsuz bir müdahaledir. Çünkü hatırlayabildiğim kadarıyla, genişletilmiş Bölge Yürütme Komitesi toplantısındaki eğilimimiz şuydu: adaylar belirlenecekti, ama biz onları orada tek tek üyeler olarak önerebilecektik, ama toplu öneri söz konusu olmayacaktı. Bence biz şu uyanıklığı gösteremedik, ya da yoldaş sen gösteremedin, çünkü senin şahsında iş ortaya çıktı. Bu önerileri sen yapmıyacaktın. Yani, bugün parti içindeki psikolojik durum bakımından. İlkesel olarak elbette doğru bir olay; her üyenin olduğu gibi sekreter yoldaşın da bu hakkı vardır. Ama psikolojik ortam buna müsait değildi; öneri yapmaman gerekirdi. Önerileri çıkıp teker teker biz yapabiliirdik. Hatta, hatta hiç öneri yapmayabilirdik. Yani, o gün de ben toplantımızda söylemiştim, bugün de aynı şey söylüyorum. Eğer F.Almanya parti örgütünde işler kötüye gidecekse, batacaksa, bunun sorumlusu Bölge Komitesi sekreteri Ferudun değildir tek başına, Bölge Yürütme Komitesi değildir, Bölge Komitesi üyeleri de değildir; F.Almanya'daki tüm partili yoldaşlardır. Bu anlamda sorumluluğu biz paylaşabiliyorsak, o zaman bu divan başarılı yapamıyorsa, bunun sorumluluğu hepimize ait olacaktı, oraya çok kötü bir divan seçiliyorsa sorun hepimize ait olacaktı. Bence, divanı bu şekilde oluşturmakla burada bir olumsuz adım attık. Çok özel bir sorun. Divan başkanı seçilen yoldaşımızın sorunlarına yanışındaki belki ilkel, ama ensek olmayan tavrı da bizim için bilinmeyen bir şey değildi. Yoldaş, en azından seninle bunu Hamburg Konferansı sürecinde yaşadık. Bu anlamda özel olarak o yoldaşın divan başkanlığına önerilmiş olması, yoldaş açısından da yıpratıcı oldu, Bölge Komitesi açısından da. Ama seçilen bu yoldaşımız görevini başarısızlıkla yerine getirdi demiyorum ben. Çünkü en uzman yoldaşımızı da biz oraya koysaydık, bu tür çalkalanmalar olacaktı. Her şeyin alt üst olduğu, her türlü normun tartışıldığı bir ortamda tıkır tıkır divan yönetmek bundan sonra mümkün değil. O nedenle ben yoldaşların çalışmalarını başarısızlık olarak değerlendirmiyorum, ama olumsuz belli noktaları vardı.

Konferans sürecini olumsuz olarak etkileme olacak, dikkatimi çeken bir başka nokta, yoldaşlar, bizim istifalarla ve onun arkasından yeni üyelerin alınması olayıyla ilgili yanışımızdır. Bu konunun açıklık kazanması lâzım yoldaşlar. Bizim bilgimiz dışındadır diye üstünden geçemeyiz. Şahsen benim bilgimin dışında. Herkes diyor ki benim bilgimin dışında. O zaman buna açıklık gelmesi lâzım. Ben bu olayı kesinlikle yanlış bir olay olarak değerlendiriyorum. Eğer bunu divan yapmışsa, birçok **eksikliğin** yanında bu en büyük bir eksikliktir. Çünkü bu, parti içi yaşamda onarılması oldukça güç olan yaralar --hiç onarılmaz demiyorum, ama onarılması güç yaralar-- açmıştır. Bunun çok somutunu cümleler içinde Erol yoldaş söyledi. Yani, insan hiç önemli değil kardeşim, sen gider sin öbürü gelir, birisi gider bilmem kim gelir olayı. Ve bugün bu psikoloji içindedir bu yoldaşlarımız, Tez Komisyonundaki yoldaşlar en başta. Örneğin Alp yoldaş, ilkin o istifa etti. Konuştuğumuzda en tedirgin olduğu olay şudur: "Biz bir sürü şeyler yapıyoruz, yanlış veya doğru. Ondan sonra biz bu işte yokuz diyoruz, kimse nin kılı kıpırdamıyor, diyor. Kimse bize sormuyor, yahu bir dakika, hop, niye gittiniz, niye yoksunuz, nedir ? diye sormuyor. Bak Konferansta yeni bir redaksiyon seçiliyor, ama bir dakika burada bir Tez Komisyonu vardı, niye gitti bunlar diye sormuyor." Burada, ben bir vurdumduymazlık vardır demiyorum, hepimizde yoldaşlar. Ondan çok, eski çalışmanın verdiği bir alışkanlık var: yönetici benim bunu artık sormama gerek yok, gibi bir eğilim var genel olarak parti mekanizmasında. Başka bir deyişle, zaten bunlar genel çizgiye biraz karşıt laflar söylüyorlar, bunların ne yapacağı bel-

li değil, yatay ilişkiler kuruyorlar, olmayacak lâflar söylüyorlar, yöneticiler için mafyaıyor, bilmem ne diyorlar. Bunlar gitti ne olacak, oh oldu diyenler var. Benim arkamda oturan yoldaş, Alp ben gidiyorum dediği zaman, "Aman, güle güle yoldaş !" dedi. Yanında da Hasan oturuyordu. Hasan da ona bozuk attı. Bizim Darmstadtlı yoldaştı "Güle güle git yoldaş !" diyen. Art niyetle söylemediğini ben biliyorum, bir reaksiyon olarak söylüyor. Ama bizim parti içinde durum bu. Biz tek tek yoldaşlar olarak, yönetici durumunda daha çok sorumluluğu olan yoldaşlar olarak, bu sürece nasıl müdahale edebiliriz konusunda daha titiz davranmamız lâzım diye düşünüyorum.

Konferansın Sonuç Belgesi

Konferansta kabul ettiğimiz sonuç belgesine gelince, bu bir uzlaşma belgesi yoldaşlar. Birbirinden tamamiyle ayrı, sistematik ayrı, içeriği ayrı iki belgenin taraftarlarını biz partinin bütünlüğü içinde birarada tutabilmeyi gözettik. Doğal olarak, F.Almanya parti örgütünün hazırladığı belgeyi biz ilk elde çıkış noktası olarak aldık, komisyon üyeleri olarak tek tek belli bölümlerine katılsak ya da katılmasak dahi, Bu sadece bir çıkış noktası. Yani iskeletin oluşumunda biz ondan yararlandık. Dedim gibi, Sonuç Belgesi'yle biz Amerikayı keşfetmedik yoldaşlar. Varolan şeylerin altını bir kez daha çizdik. Bence belgede yeni olan, parti içi yaşamla ilgili, yapılanmayla ilgili acil bir takım önlemlerdir. Son söz asla söylenmiyor bu belgede. Zaten cümle olarak orada da var. Bu tartışılıyor yoldaşlar, bütün komünist hareket bunu tartışıyor. Ama biz kendi pratiğimizden çıkarak, yarın buradan ayrıldıktan sonra iş yapabilmemiz açısından, bütün acil önlemleri de almamız lâzım dedik. Bu anlamda buraya konulan maddeler bence önemlidir ve bu bize yarından itibaren pratik adımlar atmanın önünü bir miktar açıyor yoldaşlar; tamamiyle açıyor, ideal bir belgedir demiyorum. Ama pratik adımların önünü açıyor. Yatay ilişki sorunu artık parti içinde bu anlamda, F.Almanya örgütü için, bir suçlama konusu olmayacaktır. Her yoldaş, Hamburg'daki Frankfurt'takiyle, Frankfurt'taki Münich'tekiyle biraraya gelebiliyor, sadece fonksiyon düzeyine yükselmekle koşuluyla, görüş alış-verişi için, görüş oluşturmak için. Platform düzeyinde kaldığı sürece bu ilişkiyi biz legalleştiriyoruz. Tamam yoldaşlar diyoruz: bu tüzüğümüzde vardı, ama bilincimizde yoktu bu. Tüzükte varolan şeyin altını bir kez daha çizmiş oluyoruz.

Legale çıkma olayı. Parti kararıyla çıkanlar var, parti kararı olmadan kendi kararıyla çıkanlar var. Buna bir netlik getirmiş olduk. Bir başka konu, kararların bağlayıcılığı konusu. Bugün öyle bir noktaya geldik ki, parti yaşamı için en temel ilkeler dahi tartışılır duruma geliyor. O zaman, önce varolan durumun bir netleşmesi lâzım. Bu anlamda örneğin üst organların koordinasyon işlevine ağırlık vermesini öneren bir içerik var; orada üst organlar hiç karar almayacak diye bir şey yok, yoldaşlar. Bir de, yeni politikamıza uygun olarak parti tabanının artık sorumluluk hissedip, politikanın olgunlaştırılmasına bilfiil katılması ve de organları denetleyebilmesi, tüzükte varolan haklarının netleştirilmesi söz konusudur. Bu anlamda, belgede değinilen noktalar, tüzüğün dışında bir şey değil bence. Ve buradan yola çıkarak şu iyimserliği düşünüyorum: Merkez Komitesinin kısa bir süre sonra: "Bir dakika, siz F.Almanya'da bunu kabul ettiniz, ama şimdi bunun yaşama uygulanabilir." diyeceğini sanmıyorum. Daha böyle bir şey yok, ama ben olanağ görüyorum ki bunları biz F.Almanya pratiğinde uygulayabiliriz; uymayan şeyleri, onlara karar veren biz olduğumuz için, detik eyleme yönlendirebilecek olumlu bir belge olarak değerlendireyim.

Son olarak bir teknik soruna değinmek istiyorum. Bizim için bir yüz karasıdır, Hamdi yoldaşın, hanımının, Elmas'ın bütün konferans boyunca orada oturması olayı (Konferans salonu girişinde, Konferansın maddî servisleri kastediliyor). Hamdi'nin demiyorum, çünkü Hamdi bu işin sorumlusuydu. Ben olayı şöyle aldım: Düsseldorf parti örgütümüz, Konferansın maddî örgütlenmesi işini çözecekti. Bu konu benim gündeme hiç girmedi o yüzden. Oysa ben pratikte gördüm ki Düsseldorf parti örgütü Hamdi, Hamdi'nin hanımı, Elmas ve Hamdi'nin iki çocuğudur. Bunu yoldaşıma suçlama olarak söylemiyorum. Burada Ruhr bölgesindeki, durumu yakından bilen yoldaşların olaya müdahale etmesi gerekirdi, hazırlık süreci içerisinde. Gerçi yoldaşımız son iki günlük toplantıda bunu gündeme getirdi, ama ben olayı uyanıklıkla kavrayıp üstüne gitmedim. Bunu bir eksiklik olarak görüyorum. Yani "Yoldaşlar, örgütlenme işi ne oluyor?" dediğimde, yoldaş: "Bu Düsseldorf'un işi !" deyince --çünkü Düsseldorf'ta otuz kişi var diye biliyoruz--, işin yürüdüğünü düşünmüştüm. Ama işin acı tarafı yoldaşlar, Hamdi yoldaşın iki oğlu, on yaşındaki çocuk çay sattı, on iki yaşındaki çocuk da bütün konferansın ses düzenini idare etti, Konferans arşivine malzeme topladı. Bu, olacak bir şey değil. Ve bunun rahatsızlığını duymadık. Yani belki tek tek duyduk, ama bunu önleme yolunda adım atmadık. Böyle olacağına, yine ben kendimi suçluyorum, inisiyatif kullanmadım, keşke: "Kardeşim çay ocağı yoktur, ses kaydı da yapmıyoruz; burada çıkıyor mu gönüllü adam? Biz Bölge Komitesi olarak bunu örgütlemeliydik. Ya bunları hepten iptal edeceğiz şimdi, ya da buradan gönüllü ikişer ikişer adamlar çıkacak, bu işi onlarla alıp götüreceğiz" dememiz gerekirdi. Bunu yapmadık. Ben burada kişisel eksikliğimi görüyorum. Bu anlamda ben özeleştiri veriyorum, tüm parti kamuoyu önünde de.

Bir başka noktada da, yeni üye alma konusunda da kişisel olarak yeterli uyanıklığı göstermediğim görüşündeyim. Yani şimdi burada olay yanlışdır diyoruz. O zaman niye orada kürsüye çıkıp fırlayıp --her zaman fırt fırt kürsüye fırlıyordun ya!-- oraya fırlayıp İsmail, buna karşı çıkmadın diye kendi kendimle hesaplaşıyorum. Bu anlamda ben hem istifa eden yoldaşlarıma karşı, hem de oradaki parti kamuoyuna karşı görevimi yerine getiremediğim görüşündeyim. Bu anlamda ben tüm yoldaşlardan bu eksikliğim için özür diliyorum.

R. T.

Konferansta yeni üye almalar konusu

Bu noktanın açıklığa kavuşması için, çok kısa bir açıklama yapalım üyelik konusuna. Belki diğer yoldaşlar da değinecekler bu konuya. Bu konu şöyle gelişti.

Konferansın ilk gününün akşamı, Mainz'dan gelen yoldaşlar bana dediler ki, bizim birlikte getirdiğimiz bir sempatizan arkadaşımız var, seninle tanışmak istiyor. Orada (Mainz'da) bu çerçevede konuşurken benden bahsetmişler, o akşam birlikte olur, oturur konuşuruz demişler. Nitekim ilk günün akşamı yaptığımız o kısa eğlence sırasında ben onunla tanıştım. Birazcık sohbet ettik, eğlendik. Galiba o arkadaşımızın üzerinde iyi bir etki bırakmış. Yine o akşam Bremerhafen'dan konferansa sempatizan olarak katılanlar uygulandılar o atmosferden. Hatta bir tanesi bir konuşma yaptı, konferansta yaptığı konuşmanın hemen hemen aynısı. Ertesi sabah, yani ikinci günün sabahı bu söz konusu insanlar bana gelerek, biz bu Konferansa başvuruda bulunmak istiyoruz, uygun olur mu diye sordular. Ben de bunun anlamlı olacağını, ama bu konferansın bunu karara bağlama yetkisinin olmadığını, bizim tüzüğümüz gereği parti üyeliğine kabulün, temel parti örgütü tarafından yapılacağı,

fakat kendileri arzu ediyorlarsa, öyle bir başvuru yapabileceklerini, benim de geldikleri bölgedeki yoldaşları haberdar edeceğimi, onların buna destek verebileceklerini, sonra bölgelerine döndüklerinde işlemleri yapabileceklerini söyledim. Durum böyle geçti. Bu arada onlar kısaca bir başvuru yapıp divana vermişler, yani bu benim bilgim dahilinde, bilgimin dışında değil. Bir ölçüde onun örgütlenmesine demek katkıda bulunmuşum. Fakat sonra o istifa olayı ortaya çıkınca, yani bir yandan istifa edenlerin duyuruları, öbür yandan, daha önceden divana yapılan bu üyelik duyuruları divana gittiği için.....

(İkinci bandın sonu)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

ZERRİN : Konferansın sonuçlarına varabilmek için önce herhalde beklentilerimizi düşünmek lazım. Hepimizin ayrı ayrı beklentileri vardı ve bu beklentilerden çıkarak sonuçlandırıyoruz bunu. Benim beklentilerim şuydu: İki tezin artık karşı karşıya gelmediğini, daha evvelki toplantılarda da söyledim, böyle takım tutar gibi tez tartışmasının aşıldığını bu yaptığımız demokratik tartışma sürecinde bu noktaya geldiğimizi düşündüm. Bu nedenle öyle bir olumsuz havanın yaratılacağını düşünmüyordum. Böyle bir beklentim yoktu. Konferansımızda böyle bir olumsuzluğun olmayacağını düşünüyordum. Ama şu kuşku da vardı içimde: Bu durumu aştık, herkes görüşlerini dile getiriyor, tartışmalar olacak, ancak bir sonuç belgesi çıkabilecek mi ? diye de kuşkulanıyordum. Sonuç olarak konferansımızdan bir sonuç belgesi çıkması bence başlı başına bir başarıdır. Bu sonuç belgesi de üstelik bir mutabakat olarak çıkmıştır. Buna bağlı olarak istifalarla ilgili, yoldaşlarımızın niye istifa ettiğini anlayamamış durumdayım. Çünkü bu belge herkesin tamamına katıldığı bir belge değil. Benim de tamamına katılmadığım, bir başkasının da tamamına katılmadığı bir belge. Ama olabileceğin en iyisi diye düşünüyorum. Bu nedenle de istifalarını biraz daha farklı yorumluyorum. Bence yoldaşların istifalarının nedenleri bu sonuç belgesi değildir. Bu belgeye bakarsak istifa etmemeleri gerekirdi. Demekki partiden farklı şeyler bekliyorlardı. Partiye karşı bir ümitsizlik doğdu ve bu ümitsizliği aşamadılar. Kendi görüşüme göre partimiz, son iki-üç yıl içinde çok yol katetmiştir. Yenilenme, yapısını değiştirme yönünde çok yol katetmiştir. Ama bu yol benim için yeterliyken, bu yoldaşlarımız için yeterli olmadı. Yani bu ümidi göremediler. Bunun için istifa ettiler diye düşünüyorum. Bir ufak neden de şu; yine aynı görüşü desteklemek için. Bu istifaları konferansta değil sonradan da yapabilirlerdi. Konferansta kalkıp görüşlerini söylememeleri, hiç konuşmamaları ve sonuç belgesini beklememeleri bence bu söylediğim nedeni ortaya çıkarıyor. Yani partiye olan, parti kavramına olan güvensizlik en başta , artık TBKP'ye olan güvensizlik. Yani güvensizliği de şu anlamda söylüyorum; bu parti kendini yenileyemez, bu parti bu yeni komünist harekette ortaya çıkanlar ışığında yenilik ortaya getiremez idi. Benim görüşüm bu.

Şimdi yine sonuç belgesine ve konferansın gidişindeki konuma dönersek bence bu konferansımız iki önemli şeyi getirmiştir: Birincisi, her iki tezde de açık, net olmayan, bazı ipuçları bulunmakla beraber Avrupa konusunu gündeme getirmiştir. O konuyu daha fazla açmak istemiyorum. Doğan abimiz buna yeterince değindi. O konu en önemlisidir bence. Yani, Batı Avrupa'dakilerin önüne bir politika çizdi, bir perspektif çizdi. Bunun doldurulması lazım, geliştirilmesi lazım. Tartışılması gereken konulardan biri bence budur. Bundan sonra gündemimizde olan konu budur. Ama hiç değilse o politikayı, perspektifi açabilmiştir. Bu çok önemli bir kazanım.

İkincisi de yine eski konferansımızdan bu yana değinecek olursak, kadın sorununda önemli bir açılım getirmiştir. Şimdi bu % 50 meselesi ayakları yere basan bir şeymidir ? Bence çok yere basan bir şey değildir. Ama bir kaç sene sonra yere basar bir hale gelebilmek için zorlayıcı olmuştur. Ve bu anlamda da önemli bir katkıdır. Geçen konferansta bir kaç kadın yoldaş birşeyler söylemişti, bu tartışılmamıştı kulislerde, aralarda. Ama bu konferansta baktıkkı böyle bir kararla en azından tartışmayı başlattık. Bu çok önemli bir kazanım. Bir kaç sene sonra biraz daha ayakları yere basacaktır.

Yani iki tane önemli kazanımı vardır bence konferansımızın. Birincisi Avrupa konusunda politika geliştirmesi, ikincisi kadın sorununun partimiz içinde tartışılır hale gelmesi. Tartışmak demek soruna çözüm getirmek için başlamak demektir.

Sonuç belgesine yine dönmek istiyorum. Bu sonuç belgesi, yoldaşlar da belirtti, uygulanması için ardından koşulmalı. Ama ben ufak bir tehlikede görüyorum. Şöyleki, -onu ifade etmekte belki zorluk çekeceğim- bu sonuç belgesine göre çeşitli yerlerde, çeşitli uygulamalar başlayacaktır. Bence bunun başlaması ve çeşitli biçimlerde olması iyidir. Ama bu bir ihtimal parti kamu oyunda şöyle bir şeye yol açacaktır. Eyvah ! Ne oluyor ? Heryerde ayrı şeyler uygulanıyor gibi, bir yere gidebilir diye de bir kuşku var. Bu nedenle de bundan sonraki bölgeye seçilecekler de dahil, bizler de dahil -henüz görevdeyiz- sonuç belgesinin özellikle yapılanma bölümünü açmak gerekli. Yapılanma bölümünü açmak ve bütün bölgelerin bunu uygulamaya başlamasını istemek gerekli. Ve bunu yaparken de demin dediğim şeyi ortadan kaldıracak tedbirleri almak lazım diye düşünüyorum. Ben böyle bir şey çıkacağını tahmin ediyorum. Örneğin; kadın olmayan yerde ne olacak diye sorular orda çıkmaya başladı. Düsseldorf başka uygulayacak. Essen bir başka uygulayacak. Bir başkası da diyecekki, heryerde başka uygulanıyor. Bunun önünü kesmek lazım diye düşünüyorum Yani açmak lazım.

Şimdi konferansın işleyişi meselesine gelirsek, evet yani öğrenmenin bir yöntemi de deneme sına yöntemi. Denersin, sınarsın, kafanı, gözünü yara yara bar şeyler öğrenirsin, ama bu bence konferansta çok fazlasıyla kullanıldı diye düşünüyorum. Öyle bir kafa göz yardıkkı bu kadarına gerek varmıydı bilemiyorum. Yani bunlarda öğrenilecek diyorsun. İşte usul deyip içerik konuşuluyor. 5 dakika ile konuşma sınırlansın deniyor, 10 dakika sonra bu kararın yanlış olduğu bir daha oylanması gerektiği ortaya çıkıyor. Ha ! yoldaşlar diyorki yapılır bu, ama bunun da biraz fazla ileri gittiği kanısındayım. Ama bunun da biraz daha yönlendirici olunabilirdi, yönlendirici derken tak-tak-tak madde madde çizip insanların eline verip oylatmak anlamında söylemiyorum. Ama biraz daha inisiyatifli olunabilirdi. Şöyle olunabilirdi ; deneyimli yoldaşlarımız böyle durumlarda kalkıp öneriler getirebilir, bu önerilerle daha kısa zamanda bir yerlere varılmasını sağlayabilirlerdi.

Hepimiz bu işi yapmadık diye düşünüyorum. Başlangıçta iç tüzük yapıp çıkmak değil ama, deneyli yoldaşlarımızın zaman zaman o anlamda müdahale edersek-ve doğru bir şeydir bu- bunu yapabilselerdi üçe kadar sürmezdi usul tartışmalarımız, diğer tartışmalara biraz daha zaman ayırabilirdiik diye düşünüyorum.

Yine bu konferanstaki bir takım şeylere değinmek istiyorum. Birincisi önümüzde bir konferans daha var, hemen onu söylemek istiyorum. Seçimler bundan önceki konferansta da oldu, bunda oldu, herkesin kalkıp gitmekte olduğu bir zamana sıkışıyor ve son derece olumsuz bir havada sonuçlanıyor. Yani Erol'un söylediği oylama anlamında söylemiyorum. Herkes kalkmak istiyor, gitmek istiyor, şunu yapmak istiyor, bunu yapmak istiyor ve sen alelacele bir seçim yapmak istiyorsun. Bu, konferansın tümüne kısmen de olsa gölge düşüren bir şey diye düşünüyorum. Gelecek konferansta bu seçimler bölümüne vaktinde, zamanında geçilmeli insanlar kalkmadan ikincisi, divan seçimi konusu. Divan seçimi bugüne kadar bütün örgütlerde divan başkanı, divan sekreteri, yazmanı filan biçiminde, bir tim biçiminde önerilmiştir. Bu böyle yapılabilirdi veya bu konferansımızda bu da gereksizdi denebilir. 5 kişi, 7 kişi önerirsin, o kendi içinden divan başkanını seçer. Bence o anlamda Ferudun yoldaşın sadece divan başkanını önerme girişiminde bulunması yanlıştı. Ya bu hepsi birden önerilir, bunu kim önerirse önerisin başkanı, yardımcısı, yazmanı falan, ya da sadece isim önerilir. Onlar kendi içinden başkanını, yardımcısını filan seçer. Bu çünkü, şöyle bir hava yarattı ; yani divan başkanı benim için önemli, ötekiler kim olursa olsun. Ahmet'te, Mehmet'te olabilir gibi düşünceler çıktı. Benim sağımda solumda oturan delege yoldaşlar aynen bunu söylediler. Ne yani ! Divan başkanı önemlide, ötekiler hava civa mı ? Bence öyle değil, yani divan önemlidir, divanda yer alan insanlar önemlidir. Bu havayı da gidermek gerekiyor.

Şimdi istifalar konusunda ve üyelik başvuruları konusunda fazla bir şey söylemek istemiyorum. Tüm yoldaşların söylediklerine bende katılıyorum. İstifaların karşısına bu üyelik başvurularının çıkarılması meselesi özellikle istifa eden yoldaşlar açısından ilerde dillendirilecek bir konumu gösteriyor. Ben yalnız bir tarafına dikkat çekmek istiyorum. Üyeliğe başvuranlara da yazık oldu. Yani bu üç tane yoldaşımız diyelim ki konferansın başında, bu istifalardan önce başvursaydı, büyük bir coşkuyla alkışlanacaktı, hoş geldin denecekti, kimse kalkıp şunu söylemeyecekti ; konferans üyeyi kabul etmeye yetkili bir yer değildir demiyecekti. Hakikaten Değildir ben öyle düşünüyorum, ama bunu söylemek ihtiyacını kimse duymayacaktı. Yanlış hatırlamıyorsam A.Söylemezoğlu kalktı öyle söyledi. Yani bu başvuran arkadaşlarımıza da yazık oldu. İşin bu tarafı da var bence.

Son olarakta, Ferudun yoldaşın konuşma konusuna gelicem. Bence ya bu

mektup hiç gitmemeliydi, ya da gittiyse açıklama yapılmalıydı. Yani hem mektup gönderip bütün örgüte, hem de konuşmayı yapmamak olumlu bir şey değil. Oldukça olumsuz bir tavır oldu diye düşünüyorum.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

YILMAZ- Peki yoldaşlar, teşekkür ederim bu zamanı bana ayırdığınız için hepinize.

Ben de konferansımızı olumlu olarak değerlendiriyorum. Nokta nokta söylersek, gönül isterdiki konferans gününe kadarki zaman içerisinde BAYK'nin bu tezlerinin olmamasıydı. Yahut da olabilirdi ama tez komisyonunun tezlerinden çıkarak onunla birlikte birşeyler yapılabilirdi ama ayrı bir tezin çıkmasında durumun bu hale gelmesinde etkin oldu diye ben de düşünüyorum. Sonradan bu zararlarını gördük, hep birlikte yaşadık. Yani BAYK'nin tezlerinin çıkmasının faydasını değil zararını gördük diye ben de düşünüyorum. Konferans sürecine kadar geçen süre içerisinde Raif yoldaşımızın anlatmış oldukları konulara ben de katılıyorum. Gerçekten demokratik olması konusunda bölge komitemizin büyük çabası olmuştur. Ama ne derece tez komisyonunda çalışan yoldaşlarımıza faydalı olduk, yararlı olduk, bu da tabi ilişkilerde aynı şekilde zayıf oldu. Ama demokratik olması konusunda gerçekten yoldaşlarımızın belirttiği gibi bölge komitesinin çalışmaları bu yönde olmuştur. Şimdi konferansa gelirsek yoldaşlar, ben de gerçekten yoldaşlar, konferansın işleyiş sürecinin ve konferansın sonunda ortaya çıkan belgeyi gerçekten çok olumlu buluyorum. Bizim geleneğimizde gerçekten, evvelen bu tarafa görüyoruz, hep müdahaleci, merkezi yapılanma, merkezi yönlendirme ağır basmıştır. Bu nedenle de diyorum ki, bizim gelişmemiz engellenmiştir. En azından yoldaşlarımızın gelişme süreçleri engellenmiştir. En azından yoldaşlarımızın gelişme süreçleri engellenmiştir. Biz artık daha bu yola başvurmayalım. 70 yıla yaklaşan bir partimiz vardır bizim. Yahutta TKP'nin süreci vardır. Solun bir süreci vardır. Hep kendi içimizde kalmışızdır. Bu gelişmemiştir. Biz bundan korkmayalım. Yani 70 yıl dağılmamış bir parti bundan sonra da dağılmaz. Kendisine demokratik olduğu süre içerisinde buna daha çok sahip çıkacaktır. Ben buna inanıyorum. Yani biraz demokrasi olmaz, hakikaten bu demokrasiyi genişlemesine parti içerisinde yaygınlaştırmak lazım ve buna bizim kendimizin başta alışması lazım. Ve yoldaşlarımıza buna itmek, ona daha çok ivme kazandırmamız gerekir diye düşünüyorum.

Yani, yeni üye alma meselesini yoldaşım açıkladı, ama ben yine doğru olmadığını söylüyorum. Böyle bir şeyi keşke yapmasaydık. Belki o akşamın vermiş olduğu bir mahmurluk da olabilir bu. Eğlence akşamından çıkarak bir takım insanlar bu işe heveslendiğini, bir takım, işte içki vs. alındıktan sonra bir heves gibi de sanki bana geldi. Yani üye olmak isteyen insanlar öyle bir şeyi içkinin verdiği bir şeyle kararlaştırdı diye düşünüyorum yani.

Konferansa başlamadan üç saat dört saat işte usul üzerine tartışmalar filan vs. ler yoldaşlar. Ben şöyle gördüm ; bir tedirginlik vardı, bir kırgınlık vardı. Gerçekten yani üyeler üzerlerinden bu tedirginliği

atamadılar. Yani bu havayla gidildi. Çünkü tez komisyonu bir yazı göndermişti. Diyorduki biz şu şu nedenlerle tez komisyonu olarak olarak buraya katılmayacağız. Buradan istifa ettik diyor. Bir taraftan bakıyosun bölge komitesi üyesi, merkez komitesine üye bir yoldaşımız böyle bir yazı yazıyor. Yani bu, üyelerimiz üzerinde tedirginliği yarattı. Bunun vermiş olduğu kaos havası nedeniyle 3-4 saat gündeme geçilmedi diye ben düşünüyorum. Ama bu sonra aşıldı, belki bir sonuç da ortaya çıktı. Ben de gerçekten memnunum. Yoldaşların belirttiği gibi çıkan belge üzerinde nasıl çalışabileceğiz, nasıl yoldaşlarımıza götürebileceğiz, bunu artık bundan sonra görüşmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Teknik konu üzerinde İsmail yoldaşın söylediklerine ben de katılıyorum. Gerçekten biz her zaman böyle yapıyoruz. Görüyorum, tek başına yoldaşı orada bıraktık. Halbuki Ziyq yoldaşımız teşekkür konuşmasında Düsseldorf parti örgütüne teşekkür ettiler. Ama biz o parti örgütünü orada göremedik. Tek başına Hamdi yoldaşımızı gördük.

TAHSİN : Şimdi yoldaşlar, bu tartışmalar sonucunda benim kafama bir sürü soru işaretleri girdi bu bizim davranışlarla ilgili.

Şimdi konferansın değerlendirilmesi ile ilgili tabiki burada söylenen bir sürü şeye, bir sürü görüşle hem fikirim. Onları tekrarlayanın bir gereği yok. Benim için de tek kelimeyle bugüne kadar yapılan konferanslarla kıyasladığım zaman bu konferansımızı olumlu buldum. Kendi kendimize bir şeyler yapabilmenin. Yani sosyolojik açıdan eğitici idi. Ben bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Şimdi burada en çok tartışılan konulardan bir tanesi istifalar ve gelen üyelerle ilgili görüşler. Ben şunu sormak istiyorum burada. Yani eğer bu istifalar olmasaydı ve bu üyeleri biz orada okumuş olsaydık (ben divanda olduğum için söylüyorum) acaba aynı tartışmayı yapabilecekmiydik ? Sanırım hayır yapmayacaktık bu şeyi. Gündeme dahi gelmeyecekti ki, kaldıki biz bu gelen üyeler, gelen üye dilekçeleri ve üyeliğe girme dilekçeleri bu istifalardan önce olmuştu ve biz bunları geciktirdiğimiz için de bize üç defa uyarı gelmişti niye okumuyorsunuz diye. Daha sonrada bunu sadece teknik olarak hatası olduğu doğru, daha sonra divan başkanı bunu, şu veya bu şekilde kotarmaya çalıştı. İşte oylamaya sunmadık sadece size bilgi olsun diye, ama az kalsın biz oylayacaktık bu üyelerin alınmasını ve o olsaydı gerçekten şey açısından söylemiyorum, gelen gidenler açısından, ama tüzüğe aykırı bir davranışta bulunmuş olacaktık ki biz divan olarak demişdikki bir tüzüğe bakalım, böyle bir şey uygunmu dağılmi diye, ondan sonra bu işi sunalım demiştik ama yapamadık.

Bu niye kafamı karıştırdı yoldaşlar ? Şu açıdan ; acaba burada bu üyeler ve istifalarla ilgili getirilen eleştiriler objektif bir yaklaşım mı, yoksa subjektif bir yaklaşım mı ? Yani aynı zamanda istifaların etkisi altından kurtulabilmişmiyiz ? Ben kurtulabilmiş değiliz diye diye düşünüyorum. Burada böyle bir tedirginlik, böylesi bir korku gibi bir şey var ortada ve herkes böylesi bir kıyaslama yapıldı, bir alış veriş olayı havasına büründürüldü bu. Bu şeylerden dolayı, olayın yani bu istifaların etkisi altından kurtulabilmiş değiliz.

Şimdi ben bu tartışma süreci içerisinde elbetteki insan faktörü bizim için herşey insandır. İnsan faktörü merkezimizde olmalı. Ama tartışmaları ve gelişen süreci hepimiz görüyoruz. Yani partimizi, bu yoldaşlarımıza karşı şu veya bu şekilde hepimiz eleştiri yapıyoruz. Ama bir daha bu hataya düşmemek için yoldaşlar, şunu söyleyin, adını verin lütfen. Yani partimiz yahutta bizler bu gibi yoldaşlara eskiden, bugün veya yarın için de olabilir bu, bu gibi yoldaşlara biz şu şu konularda politik olarak, taktik olarak, yaklaşım olarak, yoldaşça ilişki olarak şu hataları yaptık deyin, bir daha yapmayalım. Şimdi burada bu hata yapılıyor. Yapıldığını söylüyoruz ama ne yapılıyor, ne yapıldı ?

Yoldaşlar ben üzgün değilim bu yoldaşların ayrılışından. Niye üzgün değilim bu şekildeki bir ayrılışa ? Üzgün değilim. Ama gerçekten samimi dürüst ve gerçekten böylesi bir ayrılış ve gerçekten partimizin bu insanlara yer vermediği bu insanlara politik görüşlerini savunma hakkını tanımadığı bir ortamda olsaydı gerçekten üzüldüm. Belki ben de aynı şeyi düşünürdüm. İstifa olayında aynı şekilde düşünürdüm. Ama ben böyle bir şey görmedim. Bu yoldaşlarımız Şubat konferansında şu veya bu şekilde bazı alternetifler ürettiler. Onlar FAC tez komisyonuna alındı ve onlar merkezi oluşturdular FAC tez komisyonunda. Ondan sonra bu yoldaşlarımız bütün bölgelerdeki tartışmalara katıldılar. Bütün toplantılara katılan yoldaş ve sempatizanların görüşlerini aldılar. Ondan sonra bir araya geldiler değerlendirmesini yaptılar. Ve ondan sonra kendileri gelmeden ve bir hafta önce hepimize belirli hazırlamış oldukları tezi gönderdiler. Kendi açıklamalarını gönderdiler ve konferansa gelip daha sonra bir sensasyon yaratmak amacıyla, çünkü bir sensasyondur o, konferansın havasını o duruma getirdi. Ondan sonra bir istifa dilekçesi veriliyor. Verildi. İlk önce gelen istifa dilekçesinin arkasından, ancak şu var yoldaşlar, orada konuşulan laflarda çok önemli. Raif yoldaşın dediği şey benim için çok önemli, eğer Macar Cumhuriyetini kutlamak için gidiyorsa o yoldaşlar, burada ben bir soru işareti koymak zorundayım politik görüşlerim açısından. İkincisi, eğer kulislerde ve dışardaki bizim 1977 1 Mayıs katliamı TKP bunun suçlusudur , ve TKP bu konuda kendini bu şeyi çıkarmadığı müddetçe ben burada durmam deniyorsa ben bu yoldaşların üyeliğinden ne anlayacağım ? Yani eğer parti, o günün TKP diyelim bir katil zanlısı olarak gösteriliyorsa ve böyle söyleniyorsa dışarda, böyle konuşuluyorsa ben o yoldaşımın bir daha partiye girmesine ne diye uğraşayım yani ! Aksi taktirde gerçekten böylesi, umarımki yani ben yanırlıyorum, böyle subjektif bir şey içerisine girmek de istemiyorum. Kişi olarak ben insanlara çok değer veren bir insanım. Bak bunlarda gittikleri her yere bir çomak sokuldu. Bak Stuttgart'a gelindi, düğünlerde kulis yapıldı. Bilemiyorum. yoldaşlar kısacası bu şeyde Raif yoldaş kalktı orda bölge komitesi adına bir konuşma yaptı. Veysi yoldaş kalktı bir konuşma yaptı. Çok dramatik, duygusal bir konuşmaydı, arkasından bir öneri geldi Erol yoldaş tarafından. Oylansın denildi. Oylandı, alkışlandı, çağrıldı ve yani bir tek destan yazmadığımız kaldı. İsterseniz yani onuda yapalım. Yani ben bu insanlara, veya bu gibi şeylere değer verilmemesin demiyorum. Elbette değer verilsin. Arkalarından koşturalım. Hatalarımız varsa öz eleştiri verelim. Ama bu tek yanlı olarak ele aldığımız zaman bu şekildeki organları, teker teker bu gibi iyi niyetli, dürüst, samimi olan insanları da yıpratır bu. Ben böylesi bir suçluluk duygusuna kapılmak da istemiyorum.

Yoldaş bunu da söyliyeyim ; Z.Güler yoldaş niye açıklama yapılmadığı bana Baden Württemberg'de bana sürekli soruldu. Niye yapılmadı denildi, niye açıklığa kavuşturulmadı ? Bunun yapılması gerekiyordu. Bunu yapmadığımız içinde gerçekten orada bazı işte yoldaşların biraz önce söyledikleri gibi bizim açıklık politika savunuculuğumuz karşısına bir soru işareti koydu.

Yoldaşlar saat 3'de bitecek diye söylüyoruz konferansı. Konferans saat 8'de bitiyor ve 5 saat gecikmeyle. 5 saat gecikme sonucunda yapılacak ve saat 4'den sonra yapılan bütün tartışmaların çoğu zaten verimsizdi. İnsanlarımız, oradaki delege ve sempatizanlar veya üyeler biran önce gitmek için sağa sola bakmaya başlıyorlardı. Bunun ömlemini almak lazım. Yani bu duruma düşmemek lazım. İkincisi esas tartışılması gereken noktalardan bir tanesi sonuç belgemizdi. Bu sonuç belgesinin üstünde zaten yeterince tartışılmadı ve fikir üretilemedi. Bunu bir eksiklik olarak söylüyorum ben.

ALİ NAKİ : İşte ben benden önce söylenen o eleştirel özeleştirel görüşlere katılıyorum, onları tekrar etmek istemiyorum. Yalnız altını çizmek istediğim bir kaç nokta var. Daha önce de vurgulandı, fakat ben yine vurguluyayım. Birincisi, gerçekten konferansta çıktı ortaya, karşı karşıya geldi bu üyelik ve ayrılma meseleleri. O son derece kötü bir hata idi. Amacımıza uygun değildi. Ama bence örgütte genelde var bir hava. Yani bu insanlar işte zaten gidecekti, bir şey olmaz havası var. Bizim bunu kırmamız lazım. Şeyden bağımsız söylüyorum ben bunu, bu kişilere ilişkin benim de kişisel değerlendirmelerim var, o beni ilgilendirir, benim ön yargılarımdır, sezgilerimdir, endişelerimdir. Dürüstlüğüne ilişkin olabilir, kişisel yapısına ilişkin olabilir. Fakat onlardan bağımsız söylüyorum bunları. Yani gerçekten bizim şeye katılmıyorum. Yani bu yoldaşlar çıktık-tan sonra işte yeni bir tehlike ile karşı karşıyayız. Bu tehlike zaten bizden gelecektir, dışımızdan gelmeyecektir bu tehlike. Ben senin söylediklerini o anlamda yorumluyorum. Yani orada yanlış anlaşılmasın, bunu bu şekilde getirirken de dikkat edelim. Eğer biz dediğimiz anlamda bir parti çalışması anlayışını ortaya koyabiliyorsak, birleştirici, toparlayıcı olabiliyorsak, platformlar yaratabiliyorsak, herkesin katılımını sağlayabiliyorsak çağdaş birleşik kültür yerleşebiliyorsa o tehlike zaten yoktur. Olmazsa zaten başka tehlikelerle karşılaşacağız. Herkes soracak, ben niye varım ? Ne yapıyorum ? Diye soracaktır. Bunu yapmamız lazım.

İkincisi sonuç belgesi gerçekten biraz gürültüye geldi. Bence yoldaşın dediği gibi yeni bir şey var mı ? Çok fazla^{yeni} bir şey yok. Zerrin yoldaş vurguladı o yeniliği. Ama önemli bir tarafı vardı işin. Nasıl bir parti tartışması canlanmamalıdır bu tartışmalarda ama, tartışmaların ilk çıkış noktasını ele alırsak gelinin yerde açıkça tartışıldı mı ? Sorular açıkça soruldu mu ? Cevaplar açıkça verildi mi ? Benim endişelerim var. Kongrede bir kaç kere öneri geldi. Gene bu mantıkla çelişen öneriler geldi. Bu yeterince savunulamadı gibi geliyor bana.

Yani orda biz de yetersiz kaldık sanıyorum, soruları açık sorup açık tartışma yürütme imkanımız olmadı. Bu aynı şekilde sürecin gelişmesine ilişkin o spekülasyonlara karşı bizim tavrımızdaki eksiklikleri de içeriyor bu söylediklerim. Yani belli spekülasyonlar oluyor, bunların muhatabı insanlar cevap vermiyor. Öyle durumlar yaşadık veya belli değerlendirmeler yapıyoruz ama dışarda duyulmasın bu değerlendirmeler. Böyle konumlara girdik biz bölge komitesi olarak. Tekrar hatırlatmak isterim istifa konusunda.

Demekki burdan bizim çıkaracağımız sonuç insan faktörü. Ona değer verme ama, bunu yaparken açık, net bir tartışmaya girmekten çekinmemek lazım. Bu insan faktörü olayını terslemiyor, tam tersine onu güçlendirecek bir olay olacaktır. Kuşkuları, endişeleri biz kaldıramadık, yoldaşlar o yüzden ayrıldı.

İnsan faktörü olarak aşınmışlardı. Bu yoldaşlar görevini yitirmişlerdir, ön yargılı davranmışlardır. Konferans sonuçlanmasını beklemeden bile, sonuç belgesini, tez önerisini beklemeden bile konferansın hazırladığı yani konferans komisyonunun hazırladığı tezi beklemeden istifa etmeleri bunun göstergesi olmuştur. Ben insan faktörüne onu bağladım. Yani açıkça tartışamadığımız şeyini söylüyorum. Yani biz gerçekten bir göçmen partisimiyiz, değilmiyiz? Ben buradaki göçmenlerin alternatif partisimiyiz, değilmiyiz, bunları açık net tartışamadık. Tez komisyonunda ilk başta bu tür biçimde getiren yoldaşlarda bu açıklıkta net getirmediler. Biz zaten açık ve net cevap vermedik. Uzlaşma komisyonu da nitekim buna dolaylı cevap verdi. Bu bizim sonuç belgesi. Bu TBKP dir. TBKP nin politikasını bulunduğu yerin özgün koşullarına göre uygulamak herkezin görevidir dedik işin içinden çıktık. Ama bu önemli bir noktalamayı işaret ediyor. Bu o kadar net görüldümü endişelerim var. Örneğin daha halâ emekçilerin çıkarlarıdır benim bulunduğum yerde diye genel bir şeyde hareket edip başka bir biçim geliştirmeye, başka bir amaç geliştirmeye çalışıldığını da gördük. Doğaldır bunlar, ama bunlar açık ve net tartışılmadı. Açık ve net göğüslenemedi ve açık ve net bir sonuca, cevaba birlikte ulaşamadığı kanısı var bende. O yüzden bu belgeye önem verilmesi lazım. Dediğim gibi bunu noktalamış olduk. Tam açık ve net olmamasına rağmen ben kendim kabul ediyorum bunu. Yapılanmaya ilişkinde bir başlangıçtır bu. Bir başlangıçtır zaten. Daha yeni asıl şeyi tartışıyoruz, nasıl bir parti, nedir bu çağdaş parti, demokratik parti? Sanırım burada daha verimli olacağız, daha somut tartışacağız.

HAMDİ : Şimdi yoldaşlar burada ben ilk konuşmamda atladığım için burada vurgulamak istiyorum, görüşümü belirtmek istiyorum, bu ayrılma ve üye almalar konusunda. Üye alma konusunda Bremer Hâfen deki Muammer yoldaşımız, bu işi biraz zorlayarak örgütledi. Ve oradaki gençlerden bir taneside bana geldi, burada üye ol diyorlar ne diyorsun? Dedim olma burada, git bölgede ol. Ben de öyle düşünüyordum dedi. Yani böyle bir şey vardı ama bu ayrılmayla girme arasında bir karşı karşıya getirmemek lazımdı diye düşünüyorum. Öyle geldi. Nedir ? Böyle yaparsak yoldaşlar, yani ayrılan istediği yerde, istediği biçimde, istediği şekilde ayrılıyor, ama partiye üye girmek isteyen için belirli kurallar koyuyoruz. Gönüllü birliktir diyorum. Bir taraftan bu gönüllü birlikte ise arzu eden istediği biçimde ayrılır, isteyende istediği biçimde girer. Şimdi bir tanesi bu örgütlü mücadeleye girmek istiyorum diyor, benim siyore diyor, öbürü de hayır geniş Marksistlerin birliğinin oluşabilmesi için bu partinin dağılması lazım diyor. Geniş Marksistlerin birliğinde bizi de Marksist görüyorki, yarın öbürün biz yine bu insanlarla, yada bu dostlarımızla, yoldaşlarımızla birlikte çalışacağız, değişik biçimde bir araya geleceğiz demektir. Eğer mantıkları bu ise. Geçmişimize bakalım. Yani kendi somutumuzdan çıktığımızda S.Bostancı, H.Sever TİP'ten ayrıldı TKP'ye, TKP'den ayrıldı tekrar TİP'e, yada FİDEF'ten DİBAF'a, DİBAF'dan FİDEF'e gidip gönmeler oldu, ama demokrasi mücadelesine olan inanç ve gelişen olaylar öyle bir yere getirdiki tekrar birleştirdi bu insanları. Ve ben şuna inanıyorum; Yani doğru bulmamaktan öteye bu insanlarla ileriki tarihlerde değişik biçimlerle yine bir araya geleceğiz. Nasıl geliriz? Nasıl olur? Orası ayrı bir iş. Ama sekte konumlarından da kurtulmak lazım diye düşünüyorum. Ayrılmalarına bir kere şartlı olarak oraya gelmişlerdi. Ne olursa olsun ayrılacaklardı. Benim kişi olarak önsezim buydu. Yani ama biz bütün buna rağmen bölge komitesinin burada ne bölge komitesinin, ne de koferanstaki diğer üyeleri Darmstadt'taki Hakkı'yı bile suçlamamak lazım. Yani adam bin şimdi gidiyorum diyor, ne yapacaksın yoldaş, zorlayamayız yani, ille kalacaksın diye zorlayabilirmisin? Zor kullanma şeyimiz yok, hakkımız yoktur. O zaman senin şu belirlemene katılmıyayım yani, otobüs gibi değil ama, bu geniş partide de bu böyle olacaktır diyorum. Yani arzu eden kalacak, birlikte mücadeleye, kafası basmayan da gidecektir diye düşünüyorum. Ama bu önnel bir olay olduğu için üzerinde duruyorum. Fakat önümüzdeki günlerde, yada önümüzdeki yıllarda böyle gelişebilir diye düşünüyorum.

ALİ HAYDAR: Ben kısaca şunu söylemek istiyorum. Ayrılmayla, ayrılmalarla iki yoldaşın söylediklerini, hamdi yoldaşla Tahsin yoldaşın söylediklerine kesinlikle katılmıyorum. Yani politikanın ve ilkelerin bu olmadığına inanıyorum. Bu kadar katı, bu kadar acımasız, bu kadar direkt yapılamayacağına düşünüyorum. Böyle olmaz, bunu söylemekle, şey yapmak istiyorum yani, Hamdi yoldaş özünde şunu söylemek istiyor; Ayrılma oluyorsa niye katılma olmasın. Yani bizim şeye bakmamız lâzım, iki kere iki dört eder mantığı ile hareket etmemek lâzım. Orada eğer daha önce başvuru yapılmışsa, oradaki duruma göre bizim hareket etmemiz lâzım. Komünistlerin bu esnekliği göstermesi lâzım. Benim bildiğim politika böyle yapılır. Yoksa işte bunlar gelmişti, onlar çıktığına göre, bunlarda okunabilirdi. Böyle olmaz. Yani bir defa bu şeyi yapmak gerekiyor. Bunun altını çizmek gerekir diye düşünüyorum.

Öbür yandan şu konuda tekrar söylemek istiyorum. Bu sonuç belgesinde eksiklikler şu bu olabilir hiç önemli değil bunlar. Bunlar giderilebilir. Yani çünkü hiç kimse bunun son şey olduğunu söylemiyor. Bu konudaki eksiklikler giderilebilir ama bu eğer konferansın iradesi bunu çıkarmışsa bizim artık bunu yaşama geçirmemiz lâzım.

Ayrılan yoldaşların niyetleriyle ilgili kimi yoldaşlar ben söylemek istemiyorum dedi, söyledi. Kimi yoldaşlarda niyetleri söyledi, onların şöyle bir niyeti var diye. Ben kesinlikle bu görüşlere katılmıyorum. Yani bizim sorunumuz bunların niyetlerini araştırmak değil. Böyle olmaması gerektiğine inanıyorum.

İBRAHİM:Şimdi yoldaşlar bu konferansla ilgili eksikliklere katılıyorum.Bundan önceki konuşmada değinmemiştim.Konferans şimdiye kadar yapılan en iyi konferans,şimdiye kadar yapılanlara göre.şimdi ben A.Naki yoldaşın söylediği noktalara önemli ölçüde katılıyorum. Sahiden içerige yönelik çalışabilmek, tartışmaların içine girebilmek için politika yapabilmek için bunun üzerindeki engelleri aşmak durumundayız. Organ olarak bölge komitesi yoldaşlarımıza yönelik, politikanın özüne yönelik yapacağımız değerlendirmede gerçektende bundan sonraki dönemde de biz azamî sarf edeceğimizi yani gerek kişi gerek organ olarak edeceğimizi gösterebilmemiz lazım. İkincisi gerçekten şunu yapmak lazım diye düşünüyorum. Onun içinde BAYK şayet çalışıyorsa yani organ olarak çalışıyorsa BAYK'a yok eğer tek tek yoldaşlar varsa, öyle çalışıyorsa onlara öneriler yapmak istiyorum. Yani gerçekten de insan olma özelliklerini, insanların eğer biz şey yapıyorsak, aşındırıyorsak, etkiliyorsak olumsuz yönde bunları aşmaktan gerçektende o esas içerisine girmek istediğimiz tartışmaya kolay kolay giremiyeceğiz. Bu farklı düşüncelerle başka türlü bir arada olamayız. Onun için bana göre esas ders çıkarılması gereken şey benim açımdan bu güne kadar geldiğimiz süreç şunu gösterdi, bundan ders çıkarmamız lazım. Yani onun için BAYK oturup çıkarmalıdır, bundan öncede ayrılan yoldaşlar dahil olmak üzere, burada giden yoldaşlarımızda dahil olmak üzere şimdiki TBKP nin politikasıyla, programıyla çelişiyor değil, aslında tek tek kişiler ve organlardan küsmüş durumdadırlar, yahutta karşı. Artık bu partide olamamalarının nedeni önemli ölçüde budur. Bu da bir özeleştiriye gerektiriyor. Sağlıklı bir değerlendirmeyi gerektiriyor. Bunu gündemimize almak durumundayız, almak gerekir diye düşünüyorum. Yani güveni önce biz vermeliyiz. Sadece bu beş yoldaşımıza değil, biz eğer şimdiye kadar birlikte olduğumuz beş yoldaşa veremezsek, düşünün artık, dışımızdaki sol'a çok daha zorlanarak verebileceğiz. Niçin ben hem BAYK'ın belki MK olabilir, böylesi bir değerlendirme yapmasını istiyorum. Bir de bilmek istiyorum ne yaptı, nasıl değerlendirdi bu sorunları? Yoldaşın bahsettiği bundan önceki konuşmada bahsetti.Eğer BAYK da A.Kardam yoldaş örneğin demişse onuda bilmek istiyorum mesela ben. Çünkü temel parti örgütleriyle MK arasında bir ara organız. İkisi arasında sıkışmak istemiyorum ben kendi hesabıma. O tavrın açık olabilmesi için benim bilmem lazım.

VURAL : Yoldaşlar şimdi bende bu konuşmalardan çıkarak bir iki noktaya değinmek istiyorum. Bir kere görebildiğim kadarıyla konferansta, konferansın içeriğine yönelik, tezlerin içeriğine, geliştirilmesine yönelik bölgelerde yapılan çalışmaların katkılarının olduğunu gördüm. Yani bölgelerde hazırlık yapıp oraya gelen delegeler bölgelerinin adlarına, şehirlerinin adlarına okudukları belgeler sonuç belgesine de yansımıştır. Bu bakımdan olumludur. Onun için buradan bir deneyim çıkartırsak bölgelerden hazırlıklı olarak gelen yoldaşların diğer tek tek fikir belirten yoldaşlardan biraz daha uzun konuşması doğal olacaktır, doğaldır. Onun için onu bir kere biz vurgulayalım. Belki bundan sonra bizim deneyimlerimiz açısından da, bunu korumamız açısından da önemli olur. Birde diyoruz ki bölgelerde politikalar oluşturulmalıdır. Bu, ona aynı zamanda önem verdiğimizde bir göstergesidir.

İkincisi birinci bölümde yaptığım konuşmada sonuç belgesi ile ilgili. Yoldaşlar sonuç belgesinin parti iç yaşamı ile ilgili bölümünün dışında her şeye katılıyorum. Ancak sonradan düşündükçe farkediyorum, bu bizi ve parti örgütlerini, yoldaşları bir çıkmazın içine sürükleyebilir. Yani biz bunun katı uygulayıcısı olmayalım. Şimdi sadece şunu veriyorum, düşünelim, ben düşünüyorum çözüm bulamıyorum: Her organ orada belirttik eğer öyle geçti ise koordinasyon görevi ile yükümlüdür dedik. Bu ne demektir? Seçilmiş komünistlerden oluşan bir organ karar verme yetkisine sahip olmayacak mıdır? Koordinasyon ile sınırlı olursa nasıl karar verecektir? Ve politik organ nasıl olacaktır? Bu tip sorular devamlı gelecek. Onun için bu nedenle de diyorum ki, onlar tartışılmakta olan konulardır. Biz onun kesin şimdiden uygulayıcısı olmayalım. İşte Batı Avrupa Konferansında vereceği son şekli en azından tartışılacak herhalde bunlar, onu bir beklememiz lazım.

Sonra birçok yoldaşımız belirtti, ayrılanların durumu ile ilgili. Hepimiz üzgün olduğumuzu söylüyoruz. Ancak bu bir işaret. Biz bu kadar açık davranıyoruz, bu kadar demokratik olmaya çalışıyoruz, hatta bu demokratiklik anlayışı içinde kendi kindimize sınır koyuyoruz, bu kadar da ileri gidiyoruz. Fakat buna rağmen tutamadığımız insanlar oluyor. Bunun nedeni ne? Biz bunu araştırmıyoruz. Aslında bizim bunu ortadan kaldırmamız lazım. Bu yoldaşlar politikaya yönelik, parti iç yaşamına yönelik pek çok şey söylediler. Ama partiden asıl ayrılış nedenleri bence bu değil. Partiden asıl ayrılışlarının nedeni, çok daha öncelerden çıkan, biz buradaki göçmen işçilerin sorunlarına yönelik çalışma yapmıyoruz idi. Onun için ben diyorum ki, demin de söyledim, bir Komünistin görevidir, önce belgelere girmesinde yarar yoktur diyordum. Ama konuşmalardan şu çıkıyor, biz bunu muğlak bırakmamalıyız. Biz burada eğer komünistler insanlar içindeyse, programımızı onların programı haline getireceksek, onlar bizim programımızı bayraklaştıracaklarsa o zaman onların sorunları etrafında çalışmamız lazım. Atlantikden Urallara Kadar Avrupa ortak evimiz fikrini de ancak böyle geliştirebiliriz.

İSMAİL : Bu iki konuya ilişkin görüşlerimi dile getirmek istiyorum.

Birincisi bu sonuç belgesi ile ilgili olarak. Şuna çok sevindim, çünkü bizim kendi toplantımızda, yani iki gün evvel yaptığımız toplantımızda yerel örgütlerde yapılan tartışmalarda ortaya çıkan görüşler nasıl olsa elimizde var, biz bunları toparlıyalım bir ortak metin haline getirelim ve bunu tartışmaya açıp bu birliği sağlayalım gibi bir eğilimimiz vardı. Neyse çok sevinçliyimki onu pratikte uygulamadık. Neticede aynı noktaya gelmiş olmakla birlikte, çünkü bunu yapsaydık belki bu noktaya gelebilseydik, bu yukardan hazırlanıp getirilen bir şey olacaktı ve tepki uyanırdı. Ayrıca hakketen kendi içinde çelişkili, o bölgelerden delegeler geliyorlar, o delegeler zaten bu görüşlerini burada gündeme getireceklerdi. O nedenle de iyi birşey yaptığımızı düşünüyorum. Yani böyle bir adım atmış olmamakla, yani bölge komitesi adına toparlayıp birimiz de olsa, beşimizde olsa bunu oraya indirmemiş olmamıza.

Ortaya çıkan yapılanmaya ilişkin şeye gelince bunlar kesin net doğru olan şeylerdir diye birşey vurgulanmıyor, deneme, içinde bulunduğumuz çıkış yolu olan. Yani yukarıdan MK bize demediği sürece, yoldaşlar bir dakika, şimdi siz böyle bir karar aldınız ama ben şimdi bunun sorumluluğunu üstlenemem, bunu uygulamayın şu nedenlerle demediği sürece bence bu FAC parti örgütlerinin iradesidir, bunu uygulamalıdır. Batı Avrupa yıda beklemeyen. Pratik olarak zaten hemen yürümeyecektir. Bir iki aya ihtiyacımız olacaktır, kendi konferansımıza kadar. Ama bu adımları atalım yoldaşlar. Bunlar açılmaya gerekli şeyler var burada, zaten örgütlenmeyle ilgili bu bölümleri tartışacağız, yani koordinasyon derken ne derece koordinasyon, ne derece karar hakkı, açalım bunları, bir ortak eğilim halinde belirlersek biz böyle yorumluyoruz diye indirelim aşağıya. Ve bu zaten örgütlenme için gerekli diye düşünüyorum. Bunu yapmamız lazım yani.

Diger bir nokta da ayrılanlar la ilgili olarak ben en büyük sıkıntıyı ayrılımda ilgisizlik olarak görüyorum. Yani bir insan bir reaksiyon gösteriyor, ona karşı olumlu yada olumsuz bir tavır koyması lazım birilerinin, bizlerin yada organların. Bu anlamda bu yoldaşların üzerlerine gidilmesinden yanayım. Üzerine gidilmesi derken ben şimdi Hasan la oturup konuşmak istiyorum. Tartışmada mümkün olduğu kadar işin hissi yanını bir kenara ayırıp, özünde nerelerde ayrılıyoruz Hasan senle diye? Yada Salih nerelerde ayrılıyoruz? Yani bizim tartışmayı bu hissi yönden kurtarmamız için adım atmamız lazım. Bu konuda gerekentavizler verilebilir. Hissi yanını bırakıp özünü tartışabilmemiz açısından. Ve eminimki özüne geldiğimiz zaman ortak noktalarımız çoğalacaktır bir süre sonra. Zorlamamakta lazım yani, konferans çok olumlu bir hava ortaya koydu. Konferans iradesi içerisinde bu yoldaşlara açabileceği kapıyı en sonuna kadar açtı. En son genel anlamıyla onayladığımız belgesiyle de bunu yaptı. O nedenle somut önerim örneğin burdan kendi aramızda bir iş bölümü yaparaktan tek tek yoldaşlar olarak bu yoldaşlarla süratle bu günden itibaren kontakt kurmamız

lazım. Konuşmamız lazım, konuşmak için , karar iletmek için değil. Konuşup içlerini bir dökmeleri lazım bu yoldaşların. Bu olmazsa kendi içinde kenetlenmeyi daha çok getirecek. Ve uzaklaşmayı daha da pekiştirecek. Bunların üstüne gitmemiz lazım diye düşünüyorum. Bu konuda somut karar almamız lazım.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

EROL : Şimdi ben bu iki şey konusunda bir örnek vereceğim. Özellikle iki yoldaşın kafasının açılması açısından. Üyelik girişi ve istifalarla ilgili. Hamdi iyi bilir, daha doğrusu kürtler iyi bilir, batı da pek yoktur İstanbul da falan. Bizim memleketlerde düğün yapılma şartları vardır. Yerleşmiş, yazılı olmayan şartlar var. Yapılmayan şartlar da var. Yapılmayan şartlardan bir tanesi eğer bir ölü öldümü pazar günü, cumartesi günü bir ölü öldümü, pazar günü daha önceden kartını bastırdığın bir düğünü yapmazsın yoldaş. Yapılmaz yani o düğün ertelenir. Çünkü düğünü yaptın mı davulu vurup zurnayı çalmaya başladın mı bunun anlamı şudur: Hakkın olsa bile o ölen adama şey diyorsun, ölüne bok yağsın dersin, öyle denir. Yapılan iş odur çünkü. Davula vurmaya başladın mı odur çünkü. Bizim yaptığımız işte o. Yoksa düğün yapmaya hakkı yokmu, semtte akraba-sı değil, hısmı değil, tanıdığı değil hatta, davul çalmaya hakkı yokmu? Var, ama orda ortada bir ölü var. Davul çalmaya başladın mı onun anlamı odur. Yoksa üye baş vurusu yapılmasın anlamında söylemiyorum.

İkincisi, Avrupa yürütmeyle ilgili. Gerçi iki üç hafta sonra tartışa-cağız. Biraz haksızlık yapıyor gibi geliyor bana. Geniş boylu anlatmı-yorum ama şuan noktaya geldiniz mi yoldaşlar, geçtiğimiz sürecin bütün olumsuzluklarını, bütün günahlarını Avrupa yürütmenin üzerine yıkmaya başladınız mı, tartışmanın yanlışlığını onun üzerine yığmaya başladınız mı biraz haksızlık ediyorsunuz. Yanlış yapmadık anlamında söylemiyorum. Her halde konferansta böyle bir özeleştiriyi yapacağız. Yapmamızda lazım diye geliyor. Ama yoldaşlar şimdi tartışmayı yanlış açtı, amaç maddemiz zaten açıktı dediniz mi şüpheleniyorum yoldaşlar. Biz neyi tartıştık o zaman bir senedir? Tartışmayı açan, amaç maddesinin Avrupa yürütmemi hatırlayın, geçen sene burada olup olmamamızı açan Avrupa yürütmemi ? Yok yoldaşlar değil. Biraz insaflı olmamız lazım. Dikkat edin ve ibarz hafızalarınızı yoklayın, bu tartışmaları açan bu anlamdaki şeylere odaklaştıran BAYK de-ğil. Avrupa yürütmeye gelen anlayışlar, metinler oldu. Yurt dışında olup olmamayı BAYK mı attı? Yok hatırlayın . Hannover taslağı çıktıktan sonra tartışmaya başladık.

Amaç maddesini neden sonradan tartışmaya başladık yoldaşlar? Yığın örgütünde çalışan beş yoldaşın metninden sonra tartışmaya başladık. Yani kısacası bir günah keçisi aramıyalım. Biz günahımız var. O kesin ama keçi yerine de koymayın yani. Her şeyin sevabı biz değiliz. Yanlış yaptık, bu tartışmalara bu anlamda katılmakla yanlış yaptık. Konferans sürecinde yanlış yaptık. Ama her şeyin sorumlusu da değiliz. Hele istifaların sorum-lusu Avrupa yürütmemi? Yok yoldaşlar. İstifaların sorumlusu Avrupa yürüt-me değil.

GÜNDOĞAN : Sevgili dostlar, ben çok kısa bir noktaya değinmek istiyorum. Şimdiye kadar değinilmediği için. Biz konferansın sonunda iki tane komisyonun oluşmasını istedik. Bir tanesi temel belgeyi hazırlayacak, öbürü de karar taslaklarını. Fakat karar komisyonu yazıktır ki çalışma zamanı olanağı bulamadı. Acaba, soruyorum o komisyon için sunulmuş taslaklar ne kadar vardı, nasıl vardı? Bizim onları bilgi sahibi olmamız, değerlendirmemiz ve karar altına almamız için acaba bölge komitesi olarak bir kanaat sahibi olalım, ilerde yaşama geçirmekte tavrımızı belirleyelim.

İkincisi konferansımız otuz kişi delege seçmiştir bir üst konferans için. Bu konferansa sunulacak metinler sanırım gelecek delegeleri de ilgilendirir. Özet: Bu karar tasarıları konusunda bölge komitemizin bilgilendirilmesi artı giderek delegelerin bilgilendirilmesi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

Enol P.

②

Biz yaptığımız herhangi işte, bu işle dahil banta alıyorsa bir yarar sağlanacağını umuyorsak, eğer yarar sağlanamayacaksa, o işle beraber yarar sağlanacağını görürsek yapmayalım arkadaşlar bunu şunun için söylüyorum, biz banta almaktan zanneden bütün yoldaşlar parti ki saydanlığın ^{anlığı} bir göstergesi olarak biz banta alıyoruz, yoksa esas amacımız 50 sene sonraki bir belge 10 sene sonraya da bir belge bırakmak değil esas amacımız sadece bizim banta almaktan, partinin iç yöneticileri, en üstten den en altına kadar acağı, her kademede acağı sağlanabilmesini amaçlıyor. Böyle oldumun buralıktan olarak yapacağımız işlerde buna paralel almamız lazım, şu değil benim banta almaktaki amacı meraklı insanların dinlenmesi değil, ben bunun için banta alınmasına karşılık zaten, meraklı insanların dinlenmesi lazım, parti üyelerini öyle bir hale getirmeli ki bu yaptığımız çalışmaları semt komitelerine örnek olması lazım, tek tek parti üyelerinin kişiliklerine örnek olması lazım böyle baktım ki ne yapacağız yoldaşlar 40 konulu gördüğümüz birinci gündem maddesiyle ilgili 2 saatlik tartışma yapalım yoldaşlar, diğer saatimizi ayırıp konuşacağız ya böyle bir yöntem izleyeceğiz ve zaten bu banta almayacağız, çünkü banta almanın bence bundan sonra düşünülmeyen banta almanın bir anlamı yoktur diye düşünüyoruz.

Fetih'in Kararın tartışmaya alınması.

Mutlaka Kararda tartışılır, koşullar değişmiştir, karar kaldırılabilir gerekir veya karar, alınan karar doğru değildir doğruluğu gerekir bunlar olabilir o vakit bu konuda bir çözüm yolu bulmak gerekir yani biz daha evvel biz aldığımız bir karar var, bunun çözümlenemediğini bugünkü teknik kadroların çözümlenemediğini hep bir likte saptamıştık ve alınan kararların topluca bürokraside bulundurulmasını, toplantıları izlemek isteyen parti örgütlenmiştir ve yoldaşlarımızın partinin merkezine gelerek

(2)

Bunları dinlemenin olanaklarının açık olduğunu böyle bir kararın alındığını parti örgütlerine bildirdik ve bu kararın kaldırılması için bir öneri geliyor. Bunu bir yere bağlamak gerekiyor. Bu konuda söz isteyen yoldaşlar var, çok kısa söz vereceğini sonra bu noktayı toplayacağız, karar geçerliliğini koruyarak ve yalınla karar kalacaktır.

Ben prensip prensip olarak aldığımız kararın geçerliliğini korumasından yanayım. Banta alınması olayını ama çok somut bir durumumuzda konferans değerlendirilmesi için olanaklarını zorlayarak parti tabana indirilmesini istiyoruz yazılı olarak, yeni yolun yeni sayısına bir bunu yetiştirilelim. Görüşlerin sağcılarından izin alınarak bizlerden izin alınarak yazılmasını istiyoruz.

- Ben banta alına kararına karşı değilim, ama benim endişem biz ailek için elimizden geleni yapıyoruz, istediği kdaylaştırmamız (kolaylaştırma) Bu bir olarak, bir parti görüşlerini nasıl tabana indirebiliriz, hangi konularda ne gibi farklılık var bunun araçlarını ayrıca bulmak lazım. Banta alına olayı parti tabanına aileliği getirecekte yeterli. Başka seferde aramalı.

- Açıklığın geriği olarak banta alına olayına ben inanıyorum. Benim için başka bir nokta var, diğer konusmalara belgelenmediği için daha sonra bu değerlendirmeler üzerine yazılabiliyor, farklı yorumlayarak belge yazılabiliyor. Yoldaşların fikirlerini yalnız sunup oluyoruz (vezmeler). Banta ckinde bun daha iyi belge-leviz oluyor iletimde yalnızlık oluyor. Bence banta alınan tartışma kağıtları dönerse yarar var.

- Banta alınan tartışmalar, kağıta dökülür. O zaman yalnız yorumlamaların önü kesilir. Eski tartışmalar kağıta döküldüğünde ben bunu söylemek istiyordum diyeniyorsun bu altında belgelenmiş olur.

- Bir bantın çözülmesi 15 saat, redaksi, tartışılması yeriden yazılması 30 saat. Bunları getirdikeni, Sunlara göre öneriler sunmuyoruz. Konferans iki saatle değerlendireceği. Bence Bant profesyonel insanlar vardır ama bizim öyle bir kadromuz yoktur. Bu sorumluluğu ben üstlenemem.

Yeteri kadar değer tartışmaları yoğunlaşmadı. Kararlar alınmadı. v.s. Ama ben bunun örgütsel konu üzerine gelmek istiyorum. Bir konferans nasıl yapılır? üyelik hak ve bedelleri nelerdir? Demokratik tartışma platformları nasıl yaratılır. İş yapmaya ^{öğrenmeye} ihtiyacı var. Delegenin hak ve öderleri nelerdir. Tüm bu olumsuzluğuna rağmen yine de olmuştuk. Konferansta gelen istifalar üzerine Konferansa gölge düşürülmesi. Geçmişin hatası ve demokratik işleyişin olmayışı. (TBKP Öncesi) Bu dan insan faktörünün nasıl erittiğinin bir östergeci olmuştur. Yönetim ve kişilere güvensizlik üzerine geldi. İnsanlar hala ^{eski} yöneticilerle ve kişilerle hesaplaşmak istiyor, eski yapılarla hesaplaşmak istiyor. Yani insanlar tartışma ihtiyacı hissedebilecekler. Sonuçta ihtiyacı hissedebileceklerdir. Bence bu sonrada herkes görecektir ki sonuçta tartışılmak istenen noktaya gelebileceğiz. Sonuçta herkes kendi durumunu değerlendirecek böyle bir partide. Ne verebilecek ne veremeyecek. Parti kendisine ne verecek ne veremeyecek. Bunlar ortaya çıkacak. Yani bu bağdan bence zorunlu bir süreçtir. ve bu da hala devam ediyor. Bu ayrılmaların gerçekten merkezi müdahalelerinin asgari düzeyde olduğu, Merkez organlarının ve bizim bölge komitesinin organlarının işlevlerinin en az düzeyde tutulduğu bir dönemde olmuş olması. Artı çok lafı edilen kitler örgütlerinin müdahale konusunun en asgari düzeyde olduğu bir dönem yaşadık biz. Bizim hepimizi ^{kendimizi} yenilediğimizi söyleyemiz mümkün değil. Gerçekten herkesin bir eba içinde olduğunu gözlemliyorum. Bu şababın olduğu hele hele bölge komitesinin müdahalelerine olabildiğince katıldığı, insanlara değişik platformlar yaratma özgürlüğü verdiği ve bu özgürlüğü herkesin kullandığı bir süreçten geçtiği bir zamanda oluyor. Konferansta yoldaşlarımız konuşma ihtiyacı duymadan gerekçelerini sarıcalem, belirttiler orada ^{belirtilen} gerekçeyi belirtme ihtiyacı duymadan gittiler. Bence üzücü bir olaydır. Çünkü gizli kapaklı şeyler var.

insanlar bunlardan haberdar degil, arti cok ucrapilmistir.
partinin caadesi bir yapiya birummesi ikin bu
yoldaklara uyalimistir. Yapilamamistir artik unuf kalma-
mistir da onun ikin ayrimislar gibi bir hava cikmis-
tir Pence-Burun delegelere Boyle yansidigim sayim
yorum. Bu benim kaisel geyipendir. Onlarda cok tanim
yorum. Cok az bir zaman onlari calismalarini izleye
kildim. Bir kisi bolce komitesindeydi. Baki donemlerde
bu fortisimalar oldu. Geyi alimari istemler, sinirim
biz orda insan tabiatimim geyis denende hercamasim
nin bir sayim yagadi-Bence-Burun geyekten
bilince cikarati bilmek lazim say rahahigyla
dovrandimarek lazim bu durnunda herkes kendi
durnumun gorden geyim. Bu macedede olan
otur olamagan olma geyi bir rahahigim sakimca
kive yandig olma menindam ben. Sayimta idbete
oyle dugunecemiz. Kimsenin fidesin birim hakim olma
durnumun got. Herkes kendi bagimsiz kararim variyor.
Buradan sayim cikarati onemli. Politic sayim bir yomuda
insan yomuda birim geyilebilimene geyiyor. Ve bun
geymisteki o anasara bittir buketken onisalarim
insigatimim alabildimeleret. Nade altina olan
idbete burda tek insanlarda yandigilari vardi bur
da yandica metez organlari degil. Yeterisizligi say
konusu alabilir. Bir yapiim bir bismilenmenim ilagat
kopullarim insanlar botansiyelimim nasil erittigin
Geyitigimim ben izledim. Benim istiyalar izemideki
gonyelerim

- Geçtiğimiz süreç içinde ben de birçok olaylarda tanık oldum. Düşüncelerimde oldukça büyük değişiklikler oldu. Bu konudan konferans benim için yararlı oldu. Bu konferans bizim durumumuzu yansıtmıyor samimiyet belgesi (samimiyet) ne yansıtmıyor değildir. Belki bu belge rasil çıktı, bu şöyle çıktı biz ayrılan yoldayken psikolojisinden hareket ederek bir belge çıkardık. Sadece o psikolojiye dahale politik bir faaliyet yürüttük burada bu bunun yansımasıdır. ve ben bundan şimdi rahatsız oluyorum. Bizim çok daha olgun çok daha verimli tartışmalara yol açabilecek bir hazırlık çalışması yapmamız gerekiyordu. Biz daha önceki çalışmaları derleyip toplayıp konferansa sunma bilirdik. Burada tartışmaları verimli bir platform etrafında yürümesini sağlama bilirdik. Bizim politik durumumuz konferans ta yansıdığı gibi değil, biz illegal çalışan bir partiyiz. Parti idik ama bütünüyle çalışmalarda yetersiz değildik. Biz böyle olayları yapadık. Konferanslar, kongreler örgütledik, oralardan çıkan deneylerimiz biz burda kullanamadık. Biz burada neyi tartıştık bunun cevabını veremiyoruz. Çünkü derli toplu bir çalışma yapmadık. Sonuç olarak ortaya bir şey çıkaramadık. Ben şimdiye kadar mesellenişin komünistler yınları içerisinde çalışmalıdır. İbarasının belgelere geçirmesinde görmüyorum. Çünkü bu bizim programın içeriğini var. Komünistler yınları içerisinde insanların sorumluları çalışmak zorundadırlar. Komünist budur. Bu süreç içerisinde şunu gördüm ki özellikle Yonctin organlarda komünistlerin Burada FAC'da batı Avrupa'da insanların somut sorumluları için çalışmasını göz ardı eden görüşler varmış. Bu çıktı ortaya. O zaman ben şunun altının çizilmesini istiyorum. Burada belgelenmesi geçmesi gerektir. Komünistler Yınlarının içinde çalışmak, yınların sorumluları insanların sorumluları somut oafarın sorumluları- la çalışma yapmak zorundadırlar.

Sonuç olarak konferanstan buyana düşünüyorum kendi kendimle hesaplaşıyorum pek büyük yönüyle beni tatmin etmedi. Çok daha fazla şeyler yapma bizzat. Önümüzde Avrupa konferansı var orada eksikliklerimizin giderilmesi için çalışmalar başlamak lazım. Yığınların sorunları üzerine burada komünistler çözüm aramalıdır. Buna yönelik çalışmalıdır. Buna hangi yoldalar evet, hangi yoldalar hayır dedi. Bu bir aşığa eksik. Eğer böyle görüşler varsa bunlar üzerine tartışılması, bir hangi konularda burda bölge komitesi olarak bunun öne alıyoruz olmuyormuyuz. Bunun aşığa ekarmak büyük bir sorunu çözümü oluruz.

Raif

- + Bölge konferansını demokratik bir şekilde hazırlamak için elimizden geleni yaptığımızı söyleye biliriz.
- + Bölge komitesi olarak parti Avrupa yürütme komitesinin kimin uygulama, kararlarına tepkimiz bence olumlu idi.
- + Tez komisyonu benimsenince gerçekten özek çalışmıştır. Hem bağımsız düşünce üretmiş, hem de her türlü tartışma platformuna katılma olanağı bulmuştur. Bölge komitesi olarak bu komisyonla ilişkilerimiz sağlıklı yürümemiştir. Komisyonun çalışmalarında ortaya çıkan ihtiyaçlar karşılanamadığı için diğer komisyon üyeleri arasındaki bağlantıda onların inisiyatifine kalmıştır. Böylece komisyonun çalışmalarında ortaya çıkan bir dizi eksiklik aslında bölge komitesinin eksikliğidir. Bu komitenin çalışmalarından bölge komitesine karşı sorumluluk taşıyarak bir yoldanın belirlenmesindeki muhtemel bu eksiklik için temel nedenlerinden biridir.

- + Konferansımızın bizim gerek katılım, gerekse özgür düşüncelerin ifade edilmesi ~~ahhahhahh~~ bakımından demokratik bir konferans olmuştur.
- + Konferansda istifa eden yoldaşların durumu ile ilgili de düşüncelerim şunlar bölge komitemiz açık ve net bir karar elbette behirtecektir. Bence Partinin dışında kalmayı tercih eden ve bunun konferansla açık bir dille ifade eden yoldaşlarımız elbette partimiz için bir kayıptır. Onların kişiliklerinden bağımsız söylüyorum. Ama bu partiye hem geçmişlerde verdikleri şey vardır ben inanıyorum ki kişinin, bireyin rolünün özellikle arttığı günümüzde koşullarında bu deneyli yoldaşlar bundan sonrada partiye önemli katkıda bulunabilirlerdi. Yalnız kişi olarak değil, bu anlayışla düşünceleriyle katkı bulma bilecek yoldaşlarda onlar. Bu bakımdan onların Partiden ayrılmış olmaları bizim için bir kayıptır. Bu yoldaşlar başlangıçta bir fikir mücadelesinde olduklarını söylediler ve fikirlerini özgürce propaganda etme, çeşitli toplantılarda dile getirme, çeşitli organlara yazarak duyurma olanağını kullandılar. Yani his kinse bu konuda bu yoldaşların düşüncelerini parti içinde ve dışında propaganda etmek olanağını bizim kimi uygulamalarımızla durdurduğumuz şekilde bir suçlamayı bize yöneltmez. Açıkça şunu ifade ettiler. Bu düşünceleri ifade ederlerken onlar biz doğruluğuna inandığımız bu fikirlerin değere ahndığı bir partide anlayış ve bunun koşullandırıldığı bir faaliyet içerisinde olacağız dediler. Bunun özünde ifade ettiler. Kabul edilen sonuç belgesi bence bu fikirleri büyük ölçüde içerdikleri halde kafamdaki soru peki buna rağmen parti dışında kalmayı tercih eden bu yoldaşların tavrını o zaman biz nasıl izha edeceğiz. Düşünceme göre başlangıçta bir fikir mücadelesinde olduklarını söyleyen yoldaşlar veya bu sözlerinde samimiyetle değildiler ya da bu mücadele sonucunda ulaşmak istedikleri amaç açıkça ortaya bastan koymamışlardır. Amaç belli bir fikir etrafında çabınlığın kazanmak idiler ise bunda başarılı olduklarını söylemek mümkün.

Açıkça ortaya konmayan amaç belli kişilikler, belli otoriter etrafında çoğunluğu sağlamak ya da kazanmak mı idi. Bu ortaya çıkmayınca mı tartışlarını partinin dışında kalmak şeklinde belirlediler. Bunun izahı bence gerçekten zor. Belki de yazılı gerekçeleri bu soruya yanıt getirebilecek. Ancak ~~Hasan~~ Hasas yokların yazılı gerekçesi geldi. Ben bu anlamda açıklığa raslayamadım. Ama keşke her düzeyde muatabın orada bulunduğu konferansımızda gerek politik Bürodan, Merkez komitesinde gerek batı Avrupa yürütme komitesinden, Bölge komitesinden ve parti tabanından her türki muatabın orada bulunan konferansımızdan kimsede daha sonra kuşkuyla yer bırakmayacak açık bir tartışma bu yoldaşlarda göre bilse idiler. Bu açık tartışmayı ne onlar arzu ettiler bence yoldaşlar ne de biz böyle bir tartışmaya orada başlatma bildik. Sonuçta partiden ayrılan yoldaşlar konferansımızın kendilerine yaptığı eğri ya rağmen D'doş alt stadena onlar ilk günün akşamı Macaristan halk cumhuriyetinin Macar Cumhuriyetine dönüşme si şerefine içki içmeye gittikleride söylediler. Bence bu kesin bir niyetle aşaret ediyor. Ama üzerinde kesin konuşmak istemiyorum. Çünkü bu konuda açık bir tartışma yapılmadı. Bu konferansın başarılı olarak sonuçlamasında sorumluluğun olan bölge komitemizin böyle bir tartışmayı orada bu sözkonusu platformda o yoldaşlara önerememesi, ve o konuda aktif olamamasını bir olumsuzluğumuz, bir eksikliğimiz olarak değerlendiriyorum. Bu anlamda başarısız olmuştur konferans. Ama diğer konularda bize bir deney olması bakımından gerçekten kimsenin sözünü sakınmadan açıkça düşüncelerini ortaya koyabilmesinde, o karmaşıklıklara rağmen bugün kadar beni yaşadığını ben demokratik konferans olmuştur.

sonuſta ortaya bir belge çıkmıſtır. Gerçekten benim gönül rahatlığıyla kabul edebileceğim yanlar vardır. Özellikle anaç bölümünde nettlik sağlanmıştır. Ama diğer taraftan beninde kafanda kuşkuyla yol açan yapılmamış ve yeni çalışma konularında elbette belli yaklaşımlar vardır. Artık bu böyle olacak demiyor ama artık neye dikkat etmemiz gerektiğine dikkat çekiyor bu belge. Eski bürokratik çalışma tarzının yerine şimdi yeni demokratik bir tarz getiriyor. Üyenin örgütlerinin insiyatifinin rolünü yükseltici bir tarz bu anlamda yapama geçirilmesi gereken bir görüş olduğun kanısındayım. Biz böylesi raporlarını içeren bir anlamda günümüze gerçekten radikal olan çözümleri içeren bu belgeyi cesaretle yapama geçirmeli. Yüründe şaba sarf etmeliyiz. Bu partinin birliğini sağlayacaktır. Biz böylesi bir çalışma tarzıyla partiyi etkin kılacağız. Hareketlendireceğiz - ve bu yapıla bildirilen ölçüde de bu belgenin doğruluğunada yanlılığı pratikte ortaya çıkacaktır.

Hamit. M.

~~Hazırandan bu yana örgütler bu tezleri tartışmaktadırlar. Konferansımızın yoğunlaş katılmıştır. Konferansımızın işleyiş mantığıyla benim düşüncelerimin ve kabul etmediğim şeylerin geliştiği konferans olmasına rağmen süreç içerisinde yani biz işte buyuz.~~

Planı 4.

Ashunda Mayıs ayının sonu ve Haziranın başıyla birlikte bir yandanda örgütlerimiz Tez tartışmalarına başladılar. Yani Haziran ayının ilk haftalarında Tez komisyonunun hazırladığı belge örgütlerimizin eline ulaştı. Bu anlamda geniş yada yeterli bir süre Tezler üzerine tartışa bileceğimize, üzerinde konuşa bileceğimize yeterli bir süre olmasına rağmen bana göre sağlıklı bir tartışma yürütülemedi. Bölge komitesinde özellikle Tezlerin iki kez yazılıp aşağıya indirilmesi diye düşüncemizi gerektiremedik. Burda gerek Tez komisyonunun değişik bölgelerde olması nedeniyle bir araya gelmelerindeki eksiklik gerekse de onun hemen arkasından belki de daha fazla etken olan böyle bir şey Batı Avrupa Yürütme Kurulunun bir ikinci Tez çıkar-
masında bu çalışmamızı böyle bir yapılanmayda sürdürmemizi engelledi. Biz şöyle düşünmüştük: amınsarsak Tez komisyonu bir ilk Yazı gönderecek bunlar örgüt üyelerinde tartışılıp tekrar yukarıya gelip Tez komisyonu bunu yeniden redakte ederek bunu gönderecekti, ve redakte edilen ikinci yazıya çekilmiş Tez üzerinden konferanslarımız toplanacaktı. Konferansların arkasından gelen önerilerle yeniden kalemce alınacak ve bu seçilen delegelere iletilip delegelerde üçüncü kez yazılmış Tez üzerine konferansa gelecekler ve böylece de tartışma yaparakta sağlıklı bir şey yaparız diye düşünüyordum.

Bu söylediğim iki akleden dolayı gerçekleşemedi. Bir Tez komisyonuna zamanında biz toplanamadık. Onların tarihleri, terminleri uymadı. Diğer bölgelerde oldukları için. İkincisi de onun hemen arkasından Av. Y. çıkardığı tez ve omudur bundur tartışması bu anlamda ön hazırlıkta daha içeriğe yönelik tartışmaları engellediği oldu diyorum. Anca bu şu anlamda gelmiyor. Örgütlerimiz ve üyelerimiz ola bildi- önce yada becere bildiğimiz ölçüde en geniş katılımla ve demokratik bir içerik içerisinde yine becere bildiğimiz ölçüde diyorum yada ulaşılabildiğimiz ölçüde demokratik bir ortam içerisinde tezleri tartıştı her üyemiz bana göre görüşlerini söyleye bildiler. Bu ön hazırlık süreci içerisinde tez komisyonunun içerisindeki kimin yoldaşlarımızın şu tarzlarını anlamakta zorluk çektim. Tez komisyonu üyesi insanlarımız yoldaşlarımız kendi görüşlerini söylüyorlar. Bu görüşlere ben karşı çıkarsam ben bölge komitesi tarafından yada Merkez komitesi tarafından örgütlenmiş yönlendirilmiş onlara karşı örgütlenmiş bir mantığa büründürüyorlar. Oysa bu böyle değil yoldaşlar ben görüşümü dile getiriyorsam A veya B bölgesindeki bir yoldaşında özgürce görüşümü dile getire bilmelidir ve bana karşı koymalıdır. Bilmelidir. Görüşümü bana karşı savunma bilmelidir. Böyle bir mantığa büründükleri içinde gidersek bir konuma düşerler. Özellikle Salih yoldaş bu seym içerisinde. A veya B. Bölgesinde bir yoldaşımız salihın şu görüşlerine ben katılmıyorum bu böyle olmaz bugün için buna yeterli şeyimiz yoktur. Gücümüz veya oranımız dediği zaman sana telefon geldi değilmi gibilerinden hemen öyle sekte bir konumda karşı çıkması tartışma sürecini olumsuz etkilediği kanısındayım.

Bu bölge komitesi tarafından yapılmadığını kesin kes
söylüye biliriz hepimiz burdayız. Biz insanların hiç
birisine bu tezin şurasına şöyle karşı çıkın. Bu tezin
burasına böyle karşı çıkın yada öbür tezin şurasını
şöyle savunun gibi bir yönlendirme yapmadık. Ama yoldaşlar
şu kanıdadı yani benim biraz önce yaptığım açıklamada
yada yapmadık. Üyelerimiz özgürce görüş belirtiyorlar
görüşler burada tartışılıyor. Burada salih yoldaşın böyle bir
yapıya girmesini veya tez komisyonunun diğer üyelerinin de
böyle bir kanıya kapılmamaları gerektiği konusunda da bir
açıklama yapılmadı. Bu da bölge komitesinin kendi eksikliği.
Yani olumlu yönde yönlendirmeyi önümüze hedef
koymadık. Buna da müdahaleci olmayalım mantığından
hareket ettiğimizi içindir. Bunda bana göre eksik.
Ön hazırlıklarda dediğim gibi en geniş katılımda özellikle
tez komisyonundaki yoldaşlarımız genel olarak katıldıkları
bölge toplantılarda da görüşlerini söylediler.
Katılım olarak ele aldığımız konferansa katılım bände
moral verdi. Yani Yığınca bir katılım vardı. Yada
gerektiği ölçüde üyelerimiz tarafından bu konferansımıza
değer verildiği ve bu konferan sonucunun üyelerimizde
belirli yönde aktifite edeceğini ben izledim. Yani
215 değişik katılımlarla 220 izledi konferansımızı delege ve
konuklar olarak katılım olarak katılmayan örgüt sayısını
tam bilmiyoruz. Bildiğim krefel örgütümüzden katılmadı
diğerlerinden de pek çok insanlar olarak burada varlar.
O anlamda katılım da olumlu oldu. Bir diğer yanda benim
katılmadığımı ve katılmadığımı ve biz öyle bir yol D'de
izlemedik. O da şu idi. Bölgelerden gelen yoldaşlarımız yani Aveya B
örgütü işte Münih, Nürnberg, Stuttgart, Hamburg v.s. gibi örgütler-
den gelen yoldaşlarımız belirli bir hazırlıktan gelmişler.

başında ben durumu ya da yemele dağıtımını
yapmayı, gerci ben severek yapıyorum ama, zorunlu
olduğum için yapıyorum. Sizlerden birileride aralar
da gelip orada çay tatabilirdi, şu yada bu için bir
ucundan tutabilirdi, yardımcı olabilirdi. Farkını
da nedir diye düşünüyorum şimdi. Bunlar benim
kafamda son şarkettir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

erdiği kodlarıyla anlayabiliyorum. Fakat şu da açık, diğer ülkelerde. Mesela, bana bağlı olarak gelişen yer açısından söyleyeyim. Başından ortaya deklare edildi. Göküne v.s. BAYK'nın, benim bilgim dahilinde, göküne ve kendi gelişmesini göküne göre bir şeyi ben biliyorum, üyesi olarak BAYK'ın. O bakımdan kendi açısından üstünlüğüm. Yani böyle bir komplonun ve entrikanın içinde olmadım. Bilgim dahilinde olmadım.

Öğretir: Benim diye geçmedi.

A. Kardam: Onu biliyorum, onu FAC-BK ile konuşur, yani ben biliyorum onu biliyorum. Yani böyle bir kararın, böyle bir komplonun parçası olmadığımı söylemek istiyorum. Bilgim dahilinde değilim. Burada eleştirilebilir olduğumu görüyorum. ~~Butanla~~ ~~del~~ ~~gördürür~~, Daha önceki tartışmalarda gördüm, burada bir kere daha asıya çıkıyor. Şimdi bit, hangi tetin önce, hangi tetin sonra, birlikte mi, bilinem ne tartışmasını bu şekilde abartımasaydık eğer o zaman sorunları tartışmak daha kolay olacaktı kanısındayım. Bir, en önemlisi; ortaya çıkan genişletilmiş içeriğini tartışmak daha kolaylaşacaktı. İkinci, BAYK'nın aynı bir tez hazırlamakla doğrudan doğruya mi yapıştı daha sağlıklı tartışılacaktı. Ve parti kamunun önünde tartışılacaktı. Gerçekten, basıldı, basılmadı, konuşanlar karar alıyor. ~~FA~~ FAC karar alıyor. Bir BK Yeni Yol'da uygun nasıl uygulanacağı konusunda birtakım tavsiye kararları alıyor ve bir yata kurulu basılı altında tutuluyor. Bu sağlıklı bir tartışma ortamı yaratılıyor yoldaşlar. Bunu görmek lazım. Eğer bit, benim kanımca, YY açısından bir omur kaynağı olacağıdır bu ikisini? yayınlamamız olmalı. Kurulların hiç bir tanesine sığmıyor bu. İkisini birden, maddi olarak elevence bunlar hemen yapacak zaten, Önkeden kararımız vardı. Bunu yapabilseniz de katmanlı çıkacaktır.

Bu tarhsua olunasaydı daha katarklı sılacaklık.

Sunlar tarhsılunayn unultashr. Bu ktların isenpi

tarhsılunahıdır. Bastan gönışlerin ~~adlı kılın~~ ıtlashtırılmasına
kahlıyorm. - - - - -

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV